

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

Obilježja razvoja grada Karlovca u mnogome su istovjetna s općim obilježjima razvoja manjih kontinentalnih gradova srednje-europskih država, a čine ih promjene općih gospodarskih, socioloških i ekoloških uvjeta uređenja, korištenja i zaštite prostora. Za povećanje kvalitete života u gradu i afirmaciju grada odgovarajuće njegovu regionalnom značaju potrebno je osuvremeniti i unaprijediti sve činitelje urbaniteta. Činitelji urbaniteta jesu kakvoća i stupanj uređenosti i opremljenosti javnih prostora i komunalne infrastrukture, kakvoća stanovanja, uvjeti rada i socijalna sigurnost, sadržaji područja kulture, obrazovanja i zdravstva, prometna povezanost i dostupnost, oblikovne posebnosti gradske strukture i drugo. Da bi ostvario napredak grad treba jačati gospodarske, proizvodne, trgovačke, transportne i turističke funkcije brižljivim odabirom ponuđenih programa izgradnje te racionalnim korištenjem prostora. Ističe se potreba preobrazbe industrije s prijelazom na naprednije tehnologije i na više razine dohodovnosti, poticanjem razvoja suradnje gospodarstva i znanstveno-istraživačkih ustanova. Funkcionalna i prostorna organizacija treba omogućiti stvaranje prostornih datosti za povoljan gospodarski razvoj grada, a oblikovanje gradske strukture omogućiti očuvanje njegove prepoznatljivosti.

U planskom razdoblju za koje se izrađuje ovaj Generalni urbanistički plan (GUP) očekuje se niska stopa mehaničkog i prirodnog prirasta stanovništva. Zato prostorni razvoj grada Karlovca treba primarno usmjeravati: očuvanju i racionalnijem korištenju neizgrađenih područja, postupnoj preobrazbi ruralnih u urbana obilježja stanovanja, gušćoj izgrađenosti i boljoj prometnoj povezanosti gradskih područja. Sekundarno razvoj grada treba usmjeravati izgrađivanjem neizgrađenih područja. Prekomjerno širenje izgrađenog prostora niske gustoće izgrađenosti prostorno je neracionalno budući da otežava prostornu organizaciju grada, povećava komunalne i sve druge troškove te zauzima dragocjen prirodan prostor. Neracionalno širenje prostora niske gustoće izgrađenosti u suvremenim prostornim i gospodarskim prilikama usporava razvoj. Prostorno uređenja Grada Karlovca temelji se na potrebama gospodarskog i društvenog razvoja, poštivanju prirodnih, krajobraznih, kulturno-povijesnih i drugih naslijeđenih vrijednosti opisanih u *Polazištima za planiranje* i *Ciljevima prostornoga razvoja i uređenja* ovoga Plana. Generalnim urbanističkim planom (GUP) određena su pravila uređenja i korištenja prostora grada. Pravila se temelje na principima održivoga razvitka polazeći od potreba stanovnika, uvažavajući prostorne vrijednosti koje treba čuvati za buduće naraštaje. Pravila ograničavaju djelatnosti zajednice i pojedinaca koji narušavaju ljudska prava i uvjete zaštite okoliša. Ovim GUP-om usmjeravaju se aktivnosti uređenja i korištenja prostora na dovršenje građenja u postojećim prostorima te na poboljšanje kakvoće življenja u svim dijelovima grada.

3.1. TEMELJNA ORGANIZACIJA PROSTORA GRADA U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU GRADA

Dugoročni ciljevi razvoja grada Karlovca su ponajprije: povećanje životnoga standarda i socijalne stabilnosti unaprjeđenjem gospodarstva i komunalne opremljenosti; zaštita okoliša, prirodnih i kulturnih dobara te racionalno gospodarenje i korištenje prostora. Gospodarstvo treba razvijati prvovažno unutar postojećih gospodarskih područja, a zatim postupno zauzimati planirane površine što upućuje na racionalno korištenje prostora i ograničavanje nepotrebnog zauzimanja zemljišta bez stvarne potrebe. Prostorni razvoj grada Karlovca u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Karlovačke županije temelji se na komparativnim prednostima smještaja u prostoru, prirodnoj i izgrađenoj strukturi a posebice u odnosu na:

- Prometnu povezanost - područje čijim središnjim dijelom prolazi europski cestovni i željeznički smjer, na putu od kontinenta prema Jadranskom moru, blizina Zagreba;
- Pretežito neizgrađen krajolik u dodirnom pojasu s gradom što pruža ekološko ozračje u funkciji primjene sintagme «zdravi grad» i korištenja ambijenta za športske i rekreacijske aktivnosti;
- Graditeljsko naslijeđe - prostor graditeljskoga naslijeđa osobitih vrijednosti i zanimljivosti («Zvijezda» - renesansni grad);
- Gospodarstvo – tradicija proizvodnje (obrtništva i industrije);
- Infrastrukturne magistralne pojaseve,

- Upravne i administrativne funkcije (Karlovac je sjedište županije),
- Najgušću naseljenost prostora u Karlovačkoj županiji i dr.

Za prostorni razvoj grada Karlovca treba iskoristiti te navedene i druge prednosti u funkciji gospodarskog i urbanističkog razvoja grada kao prostora ugodnog za stanovanje, povoljnog za turizam, šport i rekreaciju (ne samo za stanovnike Karlovca i županije nego također Zagreba i cijele regije), a ujedno prostora pogodnog za rad (proizvodnja, usluge).

GRAĐEVNO PODRUČJE			
GUP 2002.	GUP 2007.	razlika povećanje	GUP 2002./2007.
1	2	2-1	2/1
1929,21 ha	2.282,53 ha (1.950,19 ha)	+353,32 ha (+20,98 ha)	+ 18,31% (1,08%)

USPOREDNI PRIKAZ GRAĐEVNOG PODRUČJA U GUP-U 2002. I 2007.

Površina građevnog područja prema rješenju Generalnog urbanističkog plana Karlovca iz 2002. godine iznosi 1929,21 hektara. Ovim GUP-om predlaže se građevno područje na površini od 2.282,53 hektara. U obračun građevnog područja ovoga GUP-a uzete su sljedeće namjene površina: stambena namjena (606,40 ha), mješovita namjena (474,36 ha), javna i društvena namjena (63,37 ha), gospodarska namjena (362,62 ha), športsko-rekreacijska namjena (102,10 ha), perivojne i površine gradskih gajeva (332,34 ha), posebna namjena (4,64 ha), groblja (45,45 ha) i prometna i komunalna infrastrukturna mreža (292,25 ha). U odnosu na dosadašnji GUP (2002.) ukupno je povećano građevno područje za 353,32 ha, odnosno za 18,31% uz pripomenu da je u tu površinu uračunata i površina perivoja i gradskih gajeva. Ako ne bismo u građevno područje obračunavali perivoje i gradske gajeve (332,34 ha) tada bismo dobili površinu građevnoga područja od 1.950,19 ha što je veće za samo 20,98 hektara ili 1,08%. Iz toga proizlazi da je građevno područje smanjeno u odnosu na GUP iz 2002. godine jer se GUP-om iz 2007. u građevno područje uključuju veliki gradski predjeli Drežnika i Hrnetića, koji do sada nisu bili uključeni u građevno područje grada.

Unutar područja obuhvata GUP-a značajne su površine posebno vrijednog graditeljskog naslijeđa «Zvijezde» i starog dijela središta grada s gradskim perivojima, vrijedne površine za šport i rekreaciju te prirodna područja obale Korane, Kupe i Mrežnice. Ove vrijednosti treba primjereno štiti, uređivati i turistički afirmirati s ciljem promičbe grada te očuvanja i unaprjeđenja njegova prepoznatljiva identiteta. Dosadašnja izrazito industrijska obilježja treba nadomjestiti vrjednovanjem, korištenjem i unaprjeđenjem prostora na temelju komparativnih prednosti koje čine prometni položaj, zaštićeno graditeljsko i prirodno naslijeđe, uz potrebu razvoja kulture, obrazovanja i tranzitnog turizma. Unaprjeđenje i razvoj turizma treba temeljiti na kulturnim i prirodnim dobrima, športsko-rekreacijskoj ponudi te prednostima smještaja na međunarodnim prometnim smjerovima.

Afirmacija Karlovca kao većeg regionalnog središta temelji se na uređenju prostora, modernizaciji i izgradnji prometne, energetske i komunalne infrastrukture. GUP-om je predloženo rješenje opskrbe vodom, plinom, električnom energijom i javnom odvodnjom. Određeni su planski preduvjeti za očuvanje okoliša.

Neposredne mjere ostvarenja razvoja grada određene ovim GUP-om jesu:

- Razvoj grada unutar cijelog obuhvata GUP-a uz vrjednovanje interakcija u širem prostornom obuhvatu;
- Očuvanje i rekonstrukcija povijesnoga središta grada, posebice prostora «Zvijezde» kao socijalnog i važnog društvenog prostora i temeljnog činitelja identiteta grada;
- Građenje i uređenje grada s ciljem postizanja više razine prepoznatljivosti grada, isticanjem postojećih i oblikovanjem novih obilježja, dovršenjem uređenja riječnih obala, uspostavljanja čitljivosti gradskih rubova prilaza i ulaza u grad, uređenjem glavnih gradskih prometnica, trgova, perivoja, šetališta i gradskih gajeva (šuma);
- Poboljšanje društvenog standarda poticati poboljšanjem kakvoće postojećih i građenjem novih građevina kulture, obrazovanja, socijalnih i zdravstvenih programa;
- Intenzivnije i racionalnije korištenjem građevnog zemljišta s višim stupnjem iskoristivosti energetske i komunalne infrastrukture;
- Reorganizacija prometa i utvrđivanje dinamike i prvovažnosti pojedinih uličnih/cestovnih smjerova;
- Razvoj malih i srednjih gospodarskih proizvodnih jedinica ekološki prihvatljive proizvodnje;
- Određivanje uvjeta korištenja prostora primjereno zahtjevima tržišta, radnim i infrastrukturnim potencijalima;

- Zaštita graditeljskoga nasljeđa – posebice revitalizacija «Zvijezde», drugih dijelova povijesne jezgre grada i pojedinih spomeničkih cjelina unutar obuhvata GUP-a;
- Zaštita prirode i perivojne arhitekture te povećanje površina perivoja i površina za šport i rekreaciju;
- Razvoj tranzitnog i izletničkog turizma.

Unaprjeđenje prostorne organizacije predložene ovim GUP-om potiče prostornu modernizaciju, razvijanje gradskih funkcija i smanjenje troškova uređenja i održavanja grada.

3.2. ORGANIZACIJA, KORIŠTENJE, NAMJENA, UREĐENJE I ZAŠTITA POVRŠINA

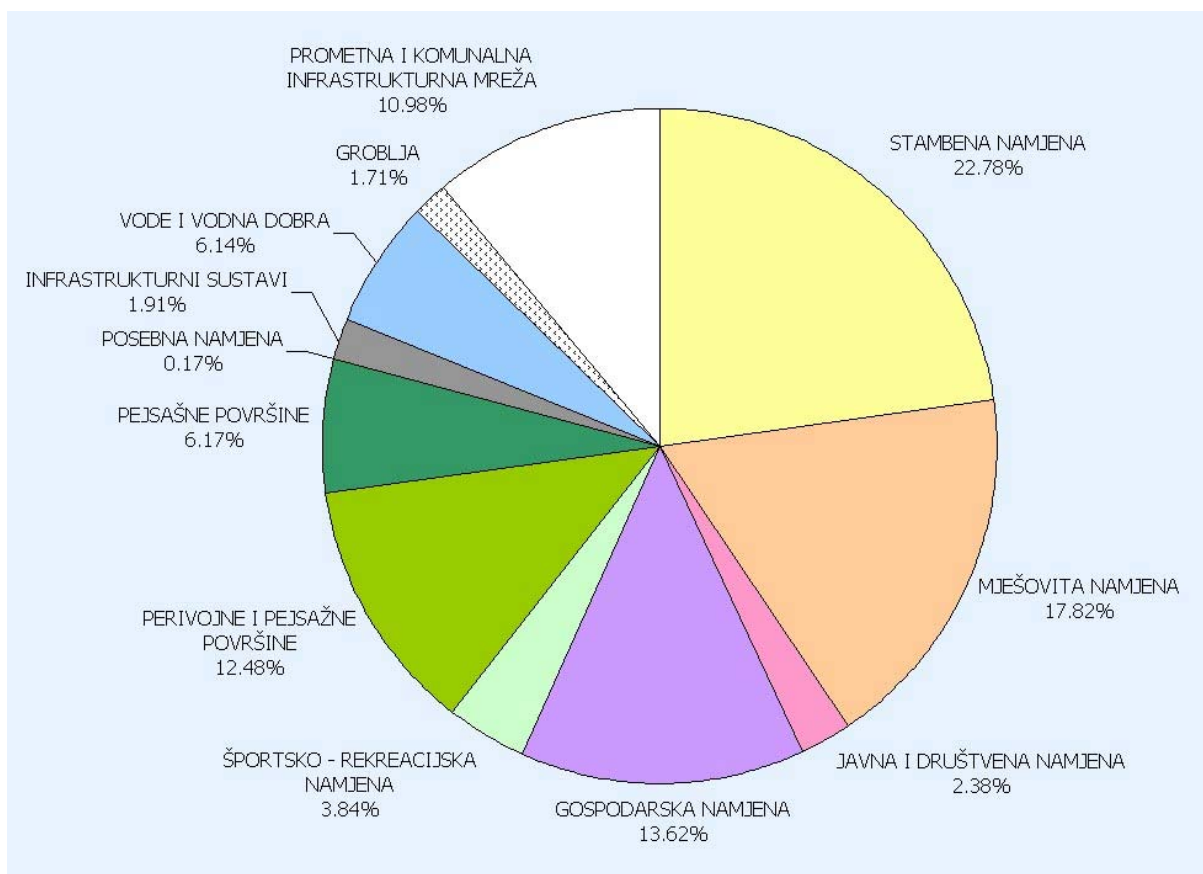
Graditeljski ustroj Grada Karlovca predviđen ovim GUP-om temelji se na: postojećem i planiranom stanju izgrađenosti zgrada, postojećem i planiranom sustavu infrastrukture, planerskim zamislima uređenja grada Karlovca, propisanim kriterijima zaštite krajobraznih, prirodnih i povijesnih (graditeljskih) vrijednosti te uobičajenju njegova prirodnog i kulturnog krajolika.

Organizaciju prostora određuju urbane funkcije grada, obveze šticeanja šumskih i krajobraznih površina, obveze zaštite vodonosnika i zaštite voda te obveze zaštite graditeljskoga nasljeđa. Na prostoru grada planira se dovršenje građenja pretežito izgrađenih i infrastrukturno opremljenih područja. Osnovna namjena i korištenje prostora određeni ovim GUP-om čine: građevna područje - stambene, mješovite, javne, društvene i gospodarske namjene, te planirane površine za promet, infrastrukturu, rekreaciju i šport, groblja, vode i vodno dobro.

BROJČANI PREGLED POVRŠINA PLANIRANIH NAMJENA

OBUH VAT PROSTORNOG PLANA		2.662,30 ha	
		ha	% dijela obuhvata
1.	STAMBENA NAMJENA	606,40	22,78
2.	MJEŠOVITA NAMJENA	474,36	17,82
3.	JAVNA I DRUŠTVENA NAMJENA	63,37	2,38
4.	GOSPODARSKA NAMJENA	362,62	13,62
5.	ŠPORTSKO-REKREACIJSKA NAMJENA	102,10	3,84
6.	PERIVOJNE I POVRŠINE GRADSKIH GAJEVA	332,34	12,48
7.	PEJSAŽNE POVRŠINE	164,32	6,17
8.	POSEBNA NAMJENA	4,64	0,17
9.	INFRASTRUKTURNI SUSTAVI	50,93	1,91
10.	VODE I VODNA DOBRA	163,52	6,14
11.	GROBLJA	45,45	1,71
12.	PROMETNA I KOMUNALNA INFRASTRUKTURNA MREŽA	292,25	10,98
UKUPNO		2.662,30	100

(proračun na temelju 65.000 stanovnika)

GRAFIČKI PREGLED POVRŠINA PLANIRANIH NAMJENA

3.2.1. PRIKAZ GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

Do Domovinskoga rata 1991. godine Karlovac je bio jako industrijsko središte s velikim brojem zaposlenih u industriji. Industrijski pogoni bili su smješteni unutar gradskoga područja (u središnjim gradskim predjelima – Banija, uz Kupu i dr.), na rubu grada (Ilovac, Mala Švarča i dr.), kao i u neposrednoj okolici (Mahično, Mekušje i dr.). Tijekom Domovinskoga rata industrija Karlovca pretrpjela je znatne štete, te je nakon rata nastavljen rad u znatno smanjenom obimu. Na prijelomu 20. i 21. stoljeća preustroj gospodarstva i novi tržišni uvjeti neposredno su se odrazili i na industriju Karlovca, koja prolazi tranzicijske poteškoće i preustroj što znači nestajanje dijela nekadašnje industrijske proizvodnje te mukotrpno i sporo ustrojavanje novih proizvodnih (industrijskih i obrtničkih) tvrtki uz polagano jačanje i razvijanje poduzetničke inicijative. Opću gospodarsku situaciju u gradu Karlovcu početkom 21. stoljeća obilježavaju trendovi prisutni u državi, a koji se očituju u padu proizvodnje u gotovo svim gospodarskim granama, padom izvoza, povećanjem insolventnosti, povećanjem nezaposlenosti.

Ovim GUP-om stvoreni su svi potrebni prostorno-planski preduvjeti za razvoj raznih gospodarskih djelatnosti u Karlovcu kao županijskom središtu. Pod gospodarskom namjenom smatraju se: gospodarska namjena - proizvodna (pretežito industrijska, pretežito zanatska), gospodarska namjena - poslovna (pretežito uslužna, poslovno-prodajno trgovačka, pretežito komunalno-uslužna (servisna), te ugostiteljsko-turistička namjena (pretežito turistička – hoteli i moteli, pretežito turistička – izletišta i kampovi). Područja za gospodarski razvoj predviđena ovim GUP-om nalaze se u sjevernom, središnjem i krajnjem južnom dijelu grada. Planom se predviđa iseljavanje velikih proizvodnih pogona iz grada u predjele Mahično i Mekušje (izvan obuhvata GUP-a). Unutar obuhvata GUP-a preporuča se smještaj manjih proizvodnih pogona koji ne će narušiti kakvoću života u gradu.

PROIZVODNA GOSPODARSKA NAMJENA (planske oznake I1 i I2) moguća je na krajnjem sjevernom i krajnjem južnom dijelu obuhvata GUP-a – sjeverno od auto-cesta (Ilovac) i južno od rijeke Mrežnice i željezničke pruge (Mala Švarča). Od proizvodne gospodarske namjene južno od rijeke Kupe zadržava se samo postojeći predio Karlovačke pivovare. Ostale proizvodne namjene već su prenamijenjene ili se ovim GUP-om planira njihova prenamjena. Dvije manje površine za proizvodnu namjenu (postojeći pogoni) nalaze se između auto-cesta i rijeke Kupe (sjeverni predio Banije i Struge).

POSLOVNA GOSPODARSKA NAMJENA (planske oznake K1, K2, K3 i K4) planirane su u sjevernom dijelu grada (Hrnetić, Drežnik, Selce) kao velike površine gdje je moguće ostvariti različite i površinom razmjerno velike poslovne namjene: pretežito uslužne (K1), pretežito trgovačke/poslovno-prodajne (K2), pretežito servisne/komunalno-uslužne (K3). Velike mogućnosti za smještaj uslužnih i trgovačkih poslovnih namjena planski su osigurane u predjelu Banije gdje je već u tijeku pretvorba proizvodnih građevina ili prostora bivših industrijskih pogona u poslovne i trgovačke namjene. Manje poslovne gospodarske namjene (K1 i K2) predviđene u središnjem dijelu grada (južno od rijeke Kupe) u pravilu su postojeći sadržaji koji se svojom djelatnošću mogu prilagoditi središnjim gradskim predjelima. Manje poslovne namjene (K1 i K2) moguće su i u predjelima mješovite namjene, zajedno sa stanovanjem.

TURISTIČKA GOSPODARSKA NAMJENA (planske oznake T1 i T2) predviđena je u središnjem dijelu grada uz obalu rijeke Korane (u širem predjelu kupališta na Korani) te na ušću Mrežnice u Koranu. Hotelska namjena moguća je također u predjelima mješovite namjene, u predjelima poslovne namjene, kao i u planiranim predjelima Drežnika i Hrnetića (ako se predvidi detaljnijim urbanističkim planovima).

Gradska vrtlarija (planska oznaka K4) – iako je predviđeno do daljnjega njeno zadržavanje na postojećoj lokaciji preporuča se njeno preseljenje, odnosno započinjanje priprema za osiguravanje druge lokacije izvan obuhvata GUP-a ili u predjelu Selca u sklopu gospodarske servisne (komunalno-uslužne) namjene.

Za područja gospodarskog razvoja predviđena ovim GUP-om određuje se obveza izrade detaljnijih urbanističkih planova (UPU, DPU). Za veći dio proizvodne gospodarske namjene na snazi su detaljni planovi uređenja (DPU) ili provedbeni urbanistički planovi (PUP). Nove planove treba napraviti za sve veće prostore gospodarske poslovne namjene. Za sve gospodarske predjele potrebno je napraviti programe razvoja kojim treba odrediti kapacitete, funkcije i uvjete organizacije unutar područja izrade detaljnijih urbanističkih planova, a osobito uvjeti građenja, organizacije kolnog prometa, energetske potrebe, uvjeti vodoopskrbe i odvodnje, uvjeti zaštite okoliša i dr. Opći uvjeti za smještaj i izgradnju zgrada gospodarskih djelatnosti navedeni su u Odredbama za provođenje ovoga GUP-a.

Za područje grada Karlovca treba izraditi program gospodarskog razvoja na temelju kojeg bi se iskazale prostorne potrebe za razvoj gospodarskih djelatnosti i kao takve omogućile detaljnije planiranje uređenja svih predjela gospodarske namjene. U gospodarskim predjelima moguće su djelatnosti čiste lagane industrije, zanatstva, malog i srednjeg poduzetništva, te komunalnih, uslužnih i trgovačkih djelatnosti. Pod gospodarskom namjenom smatraju se sljedeće namjene: proizvodna namjena (industrijska, zanatska), poslovna namjena (uslužna, poslovno-prodajna/ trgovačka), komunalno-uslužna (servisna) i ugostiteljsko-turistička namjena. Ta područja treba na temelju programa gospodarskog razvoja daljnjom razradom urbanistički osmisliti i time odrediti uvjete uređenja i korištenja u budućnosti.

3.2.2. PRIKAZ MREŽA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Društvene djelatnosti obuhvaćaju: školstvo, zdravstvo, socijalnu skrb, kulturu, fizičku kulturu, upravu, vatrogastvo, vjerske zajednice i sl. Specifično ustrojstvo društvenih djelatnosti nameće svakoj djelatnosti odgovarajući oblik organizacije i normativnu razinu s obzirom na djelatnosti vezane na državu, županiju ili sam grad.

Promjene socijalne, starosne i obrazovne strukture stanovništva, promjene odnosa stanovništva prema religiji, kulturi i tradiciji te promjene prema radu i zapošljavanju u budućnosti sve će više utjecati na oblikovanje društvenih djelatnosti. Novi društveno-gospodarski sustav i vlasnički odnosi, nove informacijske i druge tehnologije te tržišni sustav zahtijeva prilagodbu poslovanja. Zato je nužno odrediti okolnosti koje postaju odrednica za oživotvorenje - organizaciju i djelovanje sustava društvenih djelatnosti. U budućem planiranju treba uvažiti do sada nastale promjene. To se prvovažno odnosi na reformu zdravstva, školstva i socijalnih službi. Za kvalitetnije planiranje prostora za društvene djelatnosti, potrebno je izraditi detaljnije programe razvoja tih djelatnosti.

Promjene nastale nakon 1991. godine u svim segmentima društva, novi izazovi post industrijskog doba, promjene u demografskoj strukturi stanovništva, nove potrebe, očekivanja i prava stanovništva ukazuju na to da može doći do promjena u konceptu razvoja društvenih djelatnosti. Tijekom izrade GUP-a grad Karlovac nije imao razrađene programe razvoja društvenih djelatnosti pa GUP-om nije bilo moguće odrediti konkretne lokacije za brojne društvene sadržaje koji će se zasigurno pojaviti u budućnosti.

GUP-om je predviđen smještaj građevina javne i društvene namjene na površinama označenim oznakom D (D1-D9, D). Osim na tim površinama građevine javne i društvene namjene moguće je smještavati u većoj mjeri u predjelima mješovite namjene M3, te u manjoj mjeri u predjelima mješovite namjene M1 i M2 – ali, na temelju detaljnijeg urbanističkog plana za cjeloviti prostor mješovite namjene. Građevine javne i društvene namjene predviđene su i u većim novim gradskim predjelima – Drežniku i Hrnetiću za koje su obvezni detaljniji urbanistički planovi kojim treba odrediti i prostore za moguće javne i društvene sadržaje.

Prilikom izrade programa razvoja društvenih djelatnosti potrebno ih je planirati uvažavajući sljedeće urbanističke odrednice: prostorni razmještaj stanovništva grada, odgovarajuća gravitacijska područja, planirani minimalni broj gravitirajućih korisnika, organizacija i hijerarhija pojedinih dijelova grada, potreba korištenja postojećih društvenih djelatnosti, povećanje prostornih potreba za smještaj društvenih djelatnosti, povećanje potreba stanovništva i porasta standarda. Posebnu pozornost treba usmjeriti razmještaju vjerskih i socijalnih ustanova unutar predjela stambene i mješovite namjene (dječje ustanove, dječji domovi, domovi umirovljenika). U predjelima mješovite namjene treba smještavati sadržaje koji nedostaju ili su postojeći sadržaji nedostadni: kino dvorane i čitaonica, izložbeni prostori i sadržaji kulture općenito. Planirano povećanje građevina društvenog standarda trebalo bi pridonijeti kvalitetnijoj razini življenja u gradu - prvenstveno zdravstva, kulture i športa.

3.2.3. PRIKAZ PROMETNE I TELEKOMUNIKACIJSKE MREŽE

3.2.3.1. PROMETNA MREŽA

Prijedlog razvoja prometne mreže zasnovan je dijelom na dogradnji postojećeg stanja u svrhu rješavanja sadašnjih prometnih teškoća, a dijelom na širenju prometne mreže s ciljem da se uže gradsko područje oslobodi prolaznog (tranzitnog) i teškog teretnog prometa, odnosno onog prometa kojemu nije cilj i svrha putovanje u središnji dio grada. Razvoj prometne mreže grada očito će se morati odvijati u nekoliko etape izgradnje, dogradnje ili rekonstrukcije pojedinih dionica, a same etape predstavljaju cjeline koje obuhvaćaju razvoj u nekom vremenskom razdoblju (otprilike pet godina).

Predloženim prometnim rješenjem unutar područja GUP-a predviđeno je nekoliko većih prometnih zahvata: 1) Pomicanje čvorišta u smjeru istoka na autocesti Rijeka-Zagreb (na sjeverni rub obuhvata GUP-a), 2) Spoj čvora na autocesti s postojećom i planiranom gradskom mrežom u istočnom dijelu grada – istočna gradska ulica, 3) Zapadna gradska ulica, koja u smjeru sjever-jug prolazi zapadnim rubom obuhvata GUP-a, 4) Prometni prsten oko Zvijezde (novi istočni potez) i 5) Poprečne gradske prometnice koje povezuju istočni sa zapadnim dijelom grada (Hrnetić, Drežnik, Švarča).

3.2.3.1.1. CESTOVNI PROMET

Najznačajniji cestovni pravac koji prolazi kroz prostor Karlovca je državna cesta tj. autocesta A1 (Zagreb-Rijeka). Najvažnije postojeće prometnice na području grada Karlovca jesu:

Državne ceste

- AC-1 - Zagreb (Lučko) – Bosiljevo – Rijeka/Split – Dubrovnik;
- D-1 - GP Macelj (granica s Republikom Slovenijom) – Krapina – Zagreb – Karlovac – Gračac – Knin – Brnaze – Split (D8);
- D-3 - GP Goričan (granica s Republikom Mađarskom) - čvor Čakovec - čvor Varaždin - čvor Breznički Hum - Zagreb - čvor Karlovac-Rijeka - čvor Kanfanar-Pula;
- D-6 - GP Jurovski Brod (granica s Republikom Slovenijom) - Ribnik - Karlovac - Krnjak - Glina - Dvor - granica s Republikom BiH;
- D-23 - Karlovac (D6) - Josipdol - Žuta Lokva - Senj (D8);
- D-36 - Karlovac (D1) - Pokupsko - Sisak - čvor Popovača (D4);
- D-505 - čvor Bobovica (D4) - Bregana - Krašić - Ozalj - Karlovac (D1) (*postojeća*);
- Jugoistočna obilaznica grada Karlovca;
- D-6 - Brza cesta Karlovac - Petrinja - Sisak - Popovača - Kutina - Virovitica;
- D-1 - Brza cesta Karlovac - Slunj - Plitvice - Gračac - Knin - Split;

Županijske ceste

- Ž-1042/Ž-1040 - Rakov Potok - Jastrebarsko - Draganić - Karlovac (D505);
- Ž-3147 - Donje Pokupje (D505) - Donja Jelsa - Borlin (D6);
- Ž-3148 - Karlovac - D36 - D1;
- Ž-3149 - D-36 - Vodostaj;
- Ž-3179 - Novigrad (Ž3142) - Zagradci - Karlovac (D6);
- Ž-3185 / Karlovac (D1) – Barilović – Perjasica – Generalski Stol (D23);

- Ž-3186 / Turanj (D1) – Skakavac – Gvozd – Perna (Ž3225).

Na području obuhvata GUP-a potrebno je poboljšati postojeću mrežu cesta i glavnih gradskih ulica na način da se u skladu s odredbama ovoga GUP-a i mogućnostima na terenu prošire kolnici, izgrade nogostupi, biciklističke trake, posade ulični drvoređi i provedu drugi zahvati za poboljšanje tehničkih obilježja prometnica.

PLANIRANE PROMETNICE i prometne građevine u obuhvatu ovoga GUP-a označene su na karti 3.1. zelenom bojom i brojčanim oznakama gdje prvi broj označava ulicu, a drugi broj označava sekvencu te ulice koja posjeduje određena obilježja u pogledu širine profila, a što je vidljivo u presjecima. Na karti 3.1. *Cestovni i željeznički promet, pošta i telekomunikacije* prikazane su sljedeće planirane ulice:

ULICA 1 – većim dijelom postojeća glavna gradska prometnica (od 1-4 do 1-9); planirani dio prometnice (oznake od 1-1 do 1-4) nalazi se u sjevernom dijelu između dionice 1-4 i planiranog novog čvora auto-ceste.

ULICA 2 - prometnica koja omogućuje kontinuiranu polukružnu vožnju od Hrnetića i Drežnika preko grada (Lušćićem, Grabrikom, Rakovcem), mostovima preko Korane do Gaze i dalje do sjeveroistočnog dijela Banije do ulice 1 kojom se prilazi auto-cesti; dijelom se taj ulični potez poklapa s postojećim ulicama koje se gdje je moguće proširuju (oznake 2-1, od 2-5 do 2-15), a većim dijelom je to novo-trasirana ulica (oznake od 2-2 do 2-4, od 2-16 do 2-20);

ULICA 3 – planirana prometnica u radnom predjelu Ilovac koja prolazi istočnim dijelom tog predjela i omogućuje prilaz do građevnih čestica toga predjela (oznake od 3-1 do 3-3); prometnica se priključuje na postojeću prometnicu kategoriziranu kao županijska cesta Ž-1042.

ULICA 4 – planirana prometnica koja prolazi sjevernim dijelom Drežnika u smjeru zapad-istok i omogućuje poprečno povezivanje Drežnika s Banijom i dalje u smjeru Orlovca; zapadni dio te prometnice (u predjelu Drežnika) jest planirana ulica (od 4-1 do 4-6), a u istočnom dijelu ta je ulica na dionicama od 4-7 do 4-10 državna cesta D-36; na potezu planirane ulice u Drežniku predviđen je most preko Kupe.

ULICA 6 – planirana prometnica (od 6-1 do 6-3) koja u smjeru zapad-istok prilazi neposredno uz sjeverni rub željezničke pruge, a omogućuje s južne strane laku prometnu dostupnost u predio Švarče; na krajevima te ulice potrebno je riješiti prometni čvor u dvije razine.

ULICA 7 – prometnica koja u gradskom predjelu Mala Švarča prolazi u smjeru zapad-istok južno od rijeke Korane; zapadni dio te prometnice (7-1 i 7-2) jest postojeća ulica, a istočni dio (7-3 i 7-4) planirani je dio prometnice.

ULICA 10 – prometnica u krajnjem sjevernom dijelu obuhvata GUP-a koja u smjeru zapad-istok povezuje Ilovac i Selce-Orlovac te omogućuje brzu prometnu vezu s planiranim čvorom na auto-cesti; veći dio te prometnice je planirana trasa (od 10-2 do 10-5), dok je manji zapadni dio postojeća prometnica (10-1).

ULICA 11 – planirana prometnica (11-1 i 11-2) u sjeveroistočnom dijelu obuhvata GUP-a u predjelu Selce.

ULICA 14 – prometnica koja prolazi naseljem Borlin; veći dio je postojeća ulica (od 14-1 do 14-3), a mali dio je planirana trasa (14-4).

ULICA 16 – većim dijelom planirana prometnica (16-2, od 16-4 do 16-6) kao zapadna gradska obilazna ulica; dio te prometnice u sjevernom dijelu su postojeće gradske ulice (16-1 i 16-3).

ULICA 20 – planirana prometnica u Ilovcu (20-1) uz sjeverni rub auto-ceste u radnom predjelu «Banija-Ilovac»; ta prometnica omogućuje brzo povezivanje predjela Ilovca s novim planiranim čvorom na auto-cesti.

ULICA 21 – prometnica u smjeru istok-zapad (21-1) koja povezuje Ilovac i Hrnetić; zapadni dio s planiranim nadvožnjakom preko željezničke pruge je planiran, a istočni dio je postojeća prometnica kategorizirana kao državna cesta D-505.

ULICA 22 – planirana prometnica (22-1) koja povezuje planiranu prometnicu u Ilovcu (3-1, 3-2) s mostom preko Kupe i naseljem Brodarci (izvan obuhvata GUP-a).

ULICA 23 – planirana prometnica u predjelu Ilovca (23-1) koja nadvožnjakom preko željezničke pruge povezuje Ilovac s Hrnetićem i omogućuje brzu prometnu vezu Hrnetića s novim čvorom na auto-cesti.

ULICA 24 – planirana prometnica (24-1 i 24-2) koja prolazi središnjim dijelom Hrnetića u smjeru istok-zapad te mostom preko Kupe prelazi u naselje Donja Jelsa (izvan obuhvata GUP-a).

ULICA 25 – planirana prometnica (25-1 i 25-2) s planiranim mostom preko Kupe koja povezuje naselje Borlin s Drežnikom .

ULICA 26 – prometnica koja prolazi sjevernim rubom novoga gradskog centra i Lušćića. Zapadni dio te prometnice je planiran (26-1) a istočni dio je postojeća gradska ulica (26-2).

ULICA 27 - prometnica koja prolazi južnim rubom novoga gradskog centra i Lušćića. Zapadni dio te prometnice je planiran (27-1, 27-2) a istočni dio je postojeća gradska ulica (27-3).

- ULICA 28 – prometnica koja povezuje ulicu 27 i ulicu 2, a prolazi naseljem Švarča; veći dio te prometnice je postojeća gradska ulica (od 28-2 do 28-4), a manji zapadni dio je planiran (28-1).
- ULICA 29 – planirana prometnica u smjeru istok-zapad u predjelu Švarče-centar (29-1).
- ULICA 30 – planirana prometnica u predjelu Gornje Švarče i brežuljka Srebrenjak.
- ULICA 32 – planirana prometnica u predjelu Male Švarče-Logorišta (32-1); povezuje planiranu ulicu 7 u Maloj Švarči s radnim predjelom Logorište.
- ULICA 33 – planirana prometnica na krajnjem južnom dijelu obuhvata GUP-a u naselju Mala Švarča-Logorište (33-1); povezuje ulicu 32 i ulicu 17 (županijska cesta Ž-3185).
- ULICA 35 – planirana prometnica u središtu grada koja prilazi istočnim rubom Zvijezde (35-1) te omogućuje kružno kretanje oko Zvijezde, kao i dolazak iz Banije do istočnog dijela grada ne prolazeći kroz Zvijezdu.

POSTOJEĆE PROMETNICE i prometne građevine u obuhvatu ovoga GUP-a označene su na karti 3.1. narančastom bojom i brojčanim oznakama gdje prvi broj označava ulicu, a drugi broj označava sekvencu te ulice koja posjeduje određena obilježja u pogledu širine profila, a što je vidljivo u presjecima. Postojeće prometnice treba prometno i urbanistički poboljšati u pogledu tehničkih i oblikovnih obilježja, proširiti gdje je moguće te osigurati kvalitetne spojeve s planiranim i u pravilu širim profilima prometnica. Na karti *3.1. Cestovni i željeznički promet, pošta i telekomunikacije* prikazane su sljedeće postojeće ulice:

- ULICA 1 – većim dijelom postojeća glavna gradska prometnica (od 1-4 do 1-9); planirani dio prometnice (oznake od 1-1 do 1-4) nalazi se u sjevernom dijelu između dionice 1-4 i planiranog novog čvora auto-cesta.
- ULICA 2 – postojeći dijelovi ove prometnice dio su gradske ulica koja omogućuje kontinuiranu vožnju od Hrnetića i Drežnika preko grada (Lušćićem, Grabrikom, Rakovcem), mostovima preko Korane do Gaze i dalje do sjeveroistočnog dijela Banije do ulice 1 kojom se prilazi auto-cesti; iako je veći dio tog poteza novo-planirana ulica (oznake 2-2, 2-3, 2-4, od 2-16 do 2-20) postojeći potezi su prometno važne gradske prometnice koje treba proširiti gdje je moguće (oznake 2-1, od 2-5 do 2-15); manjim dijelom (južnim rubom športsko-rekreacijskog centra) ta je prometnica kategorizirana kao lokalna prometnica (L-34072).
- ULICA 3 – prometnica koja omogućuje kontinuiranu vožnju u smjeru sjever-jug - od radnog predjela Ilovac preko Banije, kroz središnji dio grada (zapadno od Zvijezde), preko Rakovca do Turnja; u sjevernom dijelu (dionica od 3-4 do 3-6) kategorizirana je kao državna cesta D-505, na dionici 3-7 kao državna cesta D-36, na dionicama od 3-8 do 3-18 kao županijska cesta Ž-1048 a na dionicama 3-19 i 3-20 kao državna cesta D-1, D-6.
- ULICA 4 – prometnica koja prolazi sjevernim dijelom Drežnika u smjeru zapad-istok i omogućuje poprečno povezivanje Drežnika s Banijom i dalje u smjeru Orlovca; zapadni dio te prometnice (u predjelu Drežnika) jest planirana ulica (od 4-1 do 4-6), a u istočnom dijelu ta je ulica na dionicama od 4-7 do 4-10 državna cesta D-36.
- ULICA 5 – prometnica koja povezuje zapadni dio grada (Borlin) sa središnjim i jugozapadnim dijelom grada; prometnica je kategorizirana kao državna cesta D-6 (od 5-1 do 5-11), kao državna cesta D-3 i D-23 (od 5-12 do 5-17).
- ULICA 7 – prometnica koja u gradskom predjelu Mala Švarča prolazi u smjeru zapad-istok južno od rijeke Korane; zapadni dio te prometnice (7-1 i 7-2) jest postojeća ulica, a istočni dio (7-3 i 7-4) planirani je dio prometnice.
- ULICA 8 – postojeća prometnica u središnjem dijelu gradskoga tkiva (8-1 i 8-2) koja je na dijelu 8-1 kategorizirana kao državna cesta D-3 i D-6.
- ULICA 9 – postojeća prometnica (9-1 i 9-2) u središnjem dijelu grada na glavnoj gradskoj osi koja spaja Zvijezdu i novi gradski centar;
- ULICA 12 – postojeća prometnica u predjelu Ilovac (12-1 i 12-2); kategorizirana kao županijska cesta Ž-1042.
- ULICA 13 – postojeća prometnica koja u smjeru sjever-jug prolazi Hrnetićem i Drežnikom (od 13-1 do 13-4); kategorizirana je kao lokalna cesta L-34042.
- ULICA 14 – prometnica koja prolazi naseljem Borlin; veći dio je postojeća ulica (od 14-1 do 14-3), a mali dio je planirana trasa (14-4); prometnica je kategorizirana kao županijska cesta Ž-1047.
- ULICA 15 – postojeća prometnica u zapadnom dijelu grada podno sjevernih obronaka Dubovca (15-1 i 15-2); prometnica je kategorizirana kao županijska cesta Ž-3179.
- ULICA 16 – većim dijelom planirana prometnica (16-2, od 16-4 do 16-6) kao zapadna gradska obilazna ulica; dio te prometnice u sjevernom dijelu su postojeće gradske ulice (16-1 i 16-3).
- ULICA 17 – postojeća prometnica (17-1) u predjelu Logorišta; prometnica je kategorizirana kao županijska cesta Ž-3185.

ULICA 18 – postojeća prometnica u središnjem dijelu grada (18-1 i 18-2); istočni dio ove trase je kategoriziran kao županijska cesta Ž-1048.

ULICA 21 – prometnica u smjeru istok-zapad (21-1) koja povezuje Ilovac i Hrnetić; zapadni dio s planiranim nadvožnjakom preko željezničke pruge je planiran, a istočni dio je postojeća prometnica kategorizirana kao državna cesta D-505.

ULICA 26 – prometnica koja prolazi sjevernim rubom novoga gradskog centra i Lušćića. Zapadni dio te prometnice je planiran (26-1) a istočni dio je postojeća gradska ulica (26-2).

ULICA 27 - prometnica koja prolazi južnim rubom novoga gradskog centra i Lušćića. Zapadni dio te prometnice je planiran (27-1, 27-2) a istočni dio je postojeća gradska ulica (27-3).

ULICA 28 – prometnica koja povezuje ulicu 27 i ulicu 2, a prolazi naseljem Švarča; veći dio te prometnice je postojeća gradska ulica (od 28-2 do 28-4), a manji zapadni dio je planiran (28-1).

ULICA 31 – postojeća prometnica u krajnjem jugozapadnom dijelu obuhvaća GUP-a u radnom predjelu Mala Švarča (nastavak ulice 7); kategorizirana je kao županijska cesta Ž-34075.

Ulica 34 – postojeća prometnica u središnjem dijelu grada koja u smjeru istok-zapad povezuje glavnu gradsku prometnicu (ulica 1, D-1) s planiranom istočnom gradskom obilaznom ulicom (ulica 2).

Podrobnije trase i širine pojaseva za prolaz planiranih cestovnih pravaca određuju se unutar gradskoga područja na temelju ovoga GUP-a, a detaljne širine trasa u područjima križanja i drugih građevina na tim cestama na temelju idejnih projekata cesta.

Ovim GUP-om određuju se pojasevi gradskih prometnica:

- primarnih gradskih prometnica koje u pravilu povezuju grad sa širim prostorom,
- sekundarnih gradskih prometnica (glavnih gradskih ulica) koje u pravilu povezuju gradska naselja međusobno i
- tercijarnih gradskih prometnica (ostalih gradskih ulica).

Prometnice su detaljno označene na karti 1. *Namjena i korištenje površina* te na karti 3.1. *Cestovni i željeznički promet, pošta i telekomunikacije*, a poprečni profili sastavni su dio ovoga teksta.

Za gradske prometnice i ulice u neizgrađenom i pretežito neizgrađenom prostoru potrebno je osigurati pojaseve za:

PRIMARNE GRADSKO PROMETNICE (glavne gradske prometnice) – u grafičkom dijelu označene s crvenom crta-točka-crta osi i crnim oznakama dijelova ulica:

- *pojas širine 100 m* (presjek A-A): autocesta AC1;
- *pojas širine 30 m* (presjek C-C, C'-C', C''-C''): 1-1, 1-2, 1-3, 1-4, 1-5, 1-6, 1-7, 1-8, 1,9; 2-2, 2-3, 2-4, 2-9, 2-10, 2-15, 2-16, 2-17, 2-18, 2-19, 2-20; 3-1, 3-2, 3-3, 3-4, 3-5^{*(23m)}, 3-6; 5-3^{*(18m)}, 5-4^{*(12m)}, 5-5, 5-6, 5-9, 5-10, 5-11; 6-1 (presjek B-B), 6-2 (presjek B-B), 6-3 (presjek B-B); 7-2, 7-3, 7-3; 8-1; 9-1; 10-1, 10-2, 10-3, 10-4, 10-5; 11-1, 11-2;
- *pojas širine 28 m* : 2-1;
- *pojas širine 23 m* (presjek D-D): 2-5, 2-7^{*(18m)}, 2-8^{*(18m)}, 2-11^{*(16m)}, 2-12, 2-13, 2-14, 2-15; 3-12, 3-13, 3-14, 3-19, 3-20; 4-1, 4-2, 4-3, 4-4, 4-5, 4-6, 4-7, 4-8, 4-9, 4-10; 5-2^{*(18m)}, 5-7^{*(18m)}, 5-8^{*(18m)}, 5-12, 5-13, 5-14, 5-15, 5-16, 5-17; 7-1; 8-2; 9-2;
- *pojas širine 20 m* (presjek E-E): 3-7, 3-8, 3-9, 3-11;
- *pojas širine 18 m* (presjek F-F): 2-6^{*(most Alesandrija)}; 3-15, 3-16, 3-17, 3-18; 5-1;
- *pojas širine 12 m* (presjek F-F): 3-10^{*(Banijski most)};

SEKUNDARNE GRADSKO PROMETNICE (sabirnice) – u grafičkom dijelu označene s tamnosivom crta-crta-crta osi i crvenim oznakama dijelova ulica:

- *pojas širine 30 m* (presjek C-C): 12-1, 12-2;
- *pojas širine 23 m* (presjek D-D): 15-1, 15-2; 16-1, 16-2, 16-3, 16-4, 16-5, 16-6; 17-1; 19-1; 20-1; 21-1;
- *pojas širine 18 m* (presjek F-F): 13-1, 13-2, 13-3, 13-4; 14-1, 14-2, 14-3, 14-4; 18-1;

TERCIJARNE GRADSKO PROMETNICE (ostale gradske prometnice) – u grafičkom dijelu označene sa svjetlosivom crta-dvotočka-crta osi i ljubičastim oznakama dijelova ulica:

- *pojas širine 30 m* (presjek C-C): 31-1; 32-1;
- *pojas širine 23 m* (presjek D-D): 22-1; 23-1; 25-1, 25-2; 26-1, 26-2; 27-1, 27-2, 27-3; 28-1, 28-2^{*(18m)}, 28-3, 28-4; 29-1; 30-1; 33-1; 34-1; 35-1;36-2; 38-1,38-2; 40-1.
- *pojas širine 20 m* (presjek E-E): 37-1, 37-2, 37-3, 37-4, 37-5;
- *pojas širine 18 m* (presjek F-F): 24-1, 24-2; 36-1; 39-1, 39-2.

Presjeci planiranih ulica nalaze se u privitku pisanoga dijela plana. Zvezdicom su označene dionice uličnog/cestovnog pojasa uže od osnovnih dimenzija za taj pojas. Odstupanja nastaju zbog ograničenih mogućnosti uslijed postojeće izgradnje.

3.2.3.1.2. JAVNI PRIJEVOZ

Javni prijevoz temelji se primarno na razvoju autobusnih linija te uslugama taxi prijevoza. Mreža autobusnih linija predviđa se tako da udaljenost do autobusne stanice u središnjim dijelovima grada ne bude veća od 400 m, a u rjeđe naseljenim područjima grada najviše do 800 m, iznimno više u zapadnim brežuljkastim dijelovima grada. GUP-om se predlaže uspostava autobusnih radijalnih i koncentričnih linija koje povezuju središte grada s rubnim gradskim naseljima te s radnih predjelima. Poželjno je mrežu postojećih prigradskih autobusnih linija proširiti uvođenjem kružnih autobusnih linija stvarajući jedinstven sustav javnog prijevoza. U tu svrhu potrebna je izrada odgovarajuće studije javnog prometa, kojom će se utvrditi opravdanost uspostave mreže javnog prijevoza, a glede broja putnika te obilježja prijevoznih vozila i prometnica. Za potrebe uspostave autobusnih linija potrebno je izgraditi mrežu autobusnih stajališta.

3.2.3.1.3. BIKIKLISTIČKI PROMET

Prirodni uvjeti i tradicija korištenja ističu značaj unaprjeđenja biciklističkog prometa na području grada Karlovca. Neosporne su prednosti korištenja bicikla za potrebe odlaska i povratka na rad te kao sredstva za šport i rekreaciju. Uređene biciklističke staze i trake preduvjet su sigurnosti odvijanja biciklističkog prometa. Značaj uređenja biciklističkih staza i traka te poticanja korištenja bicikla je utoliko veći što je na području grada Karlovca, a kao uostalom i većine europskih gradova, osobni promet postupno zagušio većinu gradskih ulica. Budući da se izgrađena struktura zgrada teško mijenja, te da su zahvati u prometnu mrežu iznimno skupi i imovinsko-pravno složeni, za očekivati je da se sadašnje stanje neće ubrzo poboljšavati što dodatno ukazuje na potrebu afirmacije biciklističkog prometa.

Širenje mreže biciklističkih staza planira se građenjem novih staza/traka unutar profila postojećih ulica, u pojasevima gradskih nasada, kao i trasiranjem novih staza gdje god je to moguće. Biciklističke staze urediti će se i unutar postojećih pješačkih površina koje po širini i uvjetima korištenja osiguravaju sigurno i kvalitetno odvijanje biciklističkog i pješačkog prometa.

GUP-om se predviđa uspostava primarne mreže biciklističkih staza uz glavne prilazne smjerove gradskom središtu na koje se nastavljaju prilazni smjerovi okolnih kontaktnih područja. Kontaktna područja su gradska područja izvan obuhvata GUP-a, susjednih općina u kojima se nalaze dijelovi naselja, radnih i rekreacijskih područja koja s gradom čine funkcionalnu cjelinu. Potrebno je napraviti studiju biciklističkog prometa na području obuhvata GUP-a i kontaktnih predjela kako bi se utvrdila mreža biciklističkih staza i traka.

Građenje i uređenje biciklističkih staza obuhvaća obilježavanje postojećih staza, uređenja skošenja i upuštanjem rubnjaka na križanjima, a osobito obvezom planiranja i istodobnog uređenja biciklističkih staza kod rekonstrukcije postojećih i gradnje novih ulica. Biciklističke staze treba voditi u zasebnim pojasevima uz pješačke staze i nasade. Iznimno kod rekonstrukcije prometnica ukupne širine poprečnog profila manje od 9 m mogu se biciklističke staze voditi uz kolnik uz obvezu ograničavanja brzine prometa na najviše 30 km/h.

3.2.3.1.4. PJEŠAČKI PROMET

Pješačenje je temeljni oblik kretanja gradom bilo u kombinaciji s javnim i osobnim prometom, bilo kao samostalni odlazak do cilja. Uređenje pješačkih površina – šetališta, pješačkih trgova, staza, putova, stuba, prijelaza, prolaza, nadhodnika i pothodnika graditi će se na način da se omogući sigurno kretanje pješaka i invalidnih osoba. Rampe i rubnici moraju biti skošeni, nagiba manjeg od 8%. Minimalna širina pješačkih površina (nogostupa) je 160 cm i koristiti će se samo pri rekonstrukciji postojećih pješačkih površina na kojima iz prostornih razloga nije moguće osigurati veću širinu.

Pri uređivanju i korištenju postojećih pješačkih površina dozvoljava se samo iznimno, kada to uvjeti korištenja zadovoljavaju te kada nema drugih prostornih mogućnosti uređenja, dio širine pješačkih površina namijeniti za druge potrebe (odmorišta, sjedišta, parkirališta i sl.) uz uvjet da svjetla širina prolaza bude veća od 1,5 m. Vezano na odvijanje intenzivnijeg pješačkog prometa, na svim ulicama u središnjem gradskom prostoru te stambenim ulicama na širem gradskom prostoru, treba ograničiti brzinu kretanja vozila na 30 km/h.

3.2.3.1.5. PROMET U MIROVANJU

Građenje parkirališta i garaža određuje se ovim GUP-om u donosu na obilježja dijela grada u kojem se smještavaju te planirane veličine i funkcije zgrada. U gradskom središtu neće se povećavati površina javnih parkirališta prenamjenom perivoja i ostalih javnih površina s nasadima. Neuređena parkirališta treba urediti te na cijelom području gradskoga središta organizirati i dosljedno provoditi naplatu parkiranja. Javne i privatne podzemne garaže mogu se graditi na gradskom prostoru u pravilu izvan

povijesne jezgre, a unutar zaštićenih gradskih cjelina moguće je uz suglasnost nadležnog konzervatorskog odjela. Građenje nadzemnih javnih parkirališta i garaža je moguće, ali treba paziti na oblikovanje zgrade i njenog uklapanja u okolno gradsko tkivo.

Kod rekonstrukcije postojećih i gradnje novih zgrada preporuča se primjena minimalnih vrijednosti propisanog broja parkirališnih mjesta, a ostatak vrijednosti investitori će uplaćivati u fond za građenje i rekonstrukciju građevina javnog prijevoza te uređenje biciklističkih i pješачkih staza. Novu gradnju treba veličinom prilagoditi mogućnostima smještaja vozila na vlastitoj čestici prema normativima ovoga GUP-a.

Postojeća uređena parkirališta i izgrađene garaže ne smiju se prenamijeniti za druge sadržaje. Iznimno se mogu prenamijeniti površine parkirališta u drugu namjenu u slučajevima kada se prethodno osigura primjereno rješenje (u smislu položaja, veličine i kvalitete površine parkiranja vozila). Na svim parkiralištima potrebno je posebno urediti najmanje jedno mjesto za parkiranje vozila hendikepiranih osoba.

Na gradskom području zabranjuje se prenamjena perivoja, šetališta i drugih javnih površina s nasadima u površine za parkiranje motornih vozila. Na mjestima veće koncentracije vozila i povećane potrebe za parkiranje (trgovački centri i dr.) potrebno je graditi više-etažna parkirališta.

Da bi se zadovoljile današnje i planirane potrebe za parkirališnim površinama treba predvidjeti uređenje sljedećih većih parkirališta:

- Javno parkiralište u blizini autobusnog kolodvora (200-300 automobila);
- Teretni (kamionski) terminal u predjelu namjene K3 (Selce);
- Parkiralište u blizini planiranog željezničkoga kolodvor;
- Parkirališta uz športsko-rekreacijske sadržaje.

Gradski prostor unutar obuhvata GUP-a u funkciji određivanja kriterija za izračun parkirališno-garažnih mjesta podijeljen je u dva predjela (dvije zone): predio A i predio B. Predio A počinje kod mosta na rijeci Kupi, nastavlja se Ulicom Ljudevita Gaja i Ulicom Janka Draškovića do Gažanskoga trga, zatim vanjskim rubom šanca do Ulice Tadije Smičiklase, dalje tom ulicom do Prilaza Večeslava Holjevca do rijeke Kupe te rijekom Kupom nizvodno do mosta gdje je granica započela. Predio B su dijelovi grada izvan obuhvata predjela A. Normativi za izračun potrebnoga broja parkirališno-garažnih mjesta navedeni su u Odredbama za provođenje GUP-a (članak 70.).

3.2.3.2. ŽELJEZNIČKI PROMET

Područjem grada Karlovca prolazi magistralna glavna željeznička pruga MG 1 / Botovo državna granica – Koprivnica – Dugo Selo – Zagreb Glavni kolodvor – Karlovac – Rijeka, s kolodvorima i postrojenjima; te željezničke pruge II. reda 212 / Sisak Caprag (MG 2) – Karlovac (MG 1) i II 213 – Karlovac (MG 1) – Kamanje državna granica.

Na području grada Karlovca planirana je transeuropska željeznička pruga velike propusne moći Zagreb – Karlovac – Josipdol – Rijeka s odvojkom Drežnica – Gospić – Knin.

3.2.3.2.1. POSTOJEĆE STANJE

Pruga Zagreba-Rijeka (u planovima razvoja Hrvatskih željeznica predviđen kao prvovažan smjer) služi za mješoviti promet putničkih i teretnih vlakova. Današnja građevna obilježja od Zagreba do Karlovca dozvoljavaju brzinu od 80 do 120 km/sat, a od Karlovca do Rijeke od 60 do 80 km/sat, dok je kontaktna mreža konstruirana tako da dozvoljava i veće brzine. Danas je dozvoljeno opterećenje pruge uz dopuštenu masu po osovini 20 t, a dopuštena masa po dužnom metru pruge 6,4 t. Dužine kolodvorskih kolosijeka omogućuju prijam vlakova od 90 osovina (450 m korisne dužine najkraćeg kolosijeka). Nepovoljna obilježja pruge, nepotpuna opremljenost signalnim uređajima i nedostatak suvremenih tehnički visoko opremljenih vlakova uzrok su nepovoljnih eksploatacijskih uvjeta i ograničenih prijevoznih mogućnosti. Pruga je elektrificirana jednofaznim izmjeničnim sustavom 25kV 50Hz.

Osim ove trase područjem GUP-a prolaze dvije željezničke pruge II. reda i to II-212 Sisak-Caprag (MG 2)-Karlovac (MG 1) te II-213 Karlovac (MG 1)-Kamanje (državna granica).

3.2.3.2.2. DUGOROČNI PLAN RAZVITKA MREŽE PRUGA HRVATSKIH ŽELJEZNICA

Magistralna željeznička pruga MG1 Botovo (DG) - Dugo Selo - Zagreb – Karlovac - Rijeka, dio je glavnog željezničkog pravca koji povezuje najveću i najznačajniju hrvatsku luku Rijeka s unutrašnjošću Republike Hrvatske, a preko nje i s ostalim zemljama srednje Europe koje gravitiraju luci (Mađarska,

Austrija, Slovačka, Češka, Poljska, Ukrajina, Bjelorusija). Ova je pruga dio 5. europskog koridora i TER mreže magistralnih pruga C-E 71 koja povezuje Jadran s Podunavljem.

Europa je 1997. godine usvojila 5. i 10. prometni koridor kroz Hrvatsku što od nas zahtijeva povećanje kakvoće naših pruga na europsku razinu. Posebno je u tom pogledu "zahtjevan" smjer Zagreb-Karlovac-Rijeka i Zagreb-Split jer je stanje postojećih željezničkih pruga u tim koridorima daleko ispod potrebne razine. Logično je da će Hrvatska većinu investicija uložiti u poboljšanje infrastrukture u tim koridorima. Navedeni željeznički pravci predviđeni su kao prioritetni u planovima razvoja Hrvatskih Željeznica.

Prije odluke o većim rekonstrukcijama postojećih pruga ili izgradnji novih dionica, treba izraditi studije isplativosti kako bi se jasno sagledalo opravdanje za veće zahvate ili će se trebati zadovoljiti sa skromnijim rješenjima. Prilikom rekonstrukcije postojećih dionica ili izgradnje novih treba primjenjivati tehničke parametre iz Dodatka II. Europskog sporazuma o glavnim međunarodnim željezničkim prugama AGC iz 1995. godine. Ti su čimbenici sljedeći:

a) Za rekonstrukcije postojećih pruga: broj kolosijeka nije određen - 1 ili 2; slobodni (krcajni) profil - UIC GB (B); najmanji osni razmak kolosijeka - 4,00 m; nazivna brzina vlakova - 160 km/sat; dopuštena masa vozila po osovini - 22,5 t/o; najveći uzdužni nagib nije određen; najmanja duljina perona u glavnim kolodvorima - 400 m; najmanja korisna duljina glavnih kolosijeka - 750 m; željezničko-cestovni prijelazi ne smiju biti u istoj razini.

b) Za nove pruge mješovitog prometa: broj kolosijeka - 2; slobodni (krcajni) profil - UIC GC; najmanji osni razmak kolosijeka - 4,20 m; nazivna brzina vlakova - najmanje 250 km/sat; dopuštena masa vozila po osovini - 22,5 t/o; najveći uzdužni nagib - 12,5 ‰; najmanja duljina perona u glavnim kolodvorima - 400 m; najmanja korisna duljina glavnih kolosijeka - 750 m; željezničko-cestovni prijelazi ne smiju biti u istoj razini.

3.2.3.2.3. **ŽELJEZNIČKA PRUGA ZAGREB-RIJEKA** - DIONICA ZAGREB-KARLOVAC

MODERNIZACIJA POSTOJEĆE PRUGE

Pripreme za početak izgradnje drugoga kolosijeka pruge na dionici Zagreb-Karlovac započele su 1998. godine, a bilo je planirano da će trajati do 2002. godine dok je 2010. godina bila planirana za dovršetak gradnje. Rokovi nisu bili realni i u doba izrade GUP-a projekti nisu bili još napravljeni. Elementi pruge trebaju biti za brzinu od najmanje 160 km/sat. Istodobno s izgradnjom drugoga kolosijeka rekonstruirat će se i kolodvori (produljiti će se kolosijeci, izgraditi peroni, pothodnici, osiguranje i sl.).

Izgradnja drugoga kolosijeka ima veliku važnost radi povećanja kakvoće i količine prijevoza putnika i roba, te općenito radi povećanja razine prijevoznih usluga u unutarnjem i međunarodnom prometu. Da bi se maksimalno iskoristila postojeća pruga i zadovoljile potrebe u prijevozu koje sve više rastu, u očekivanju izgradnje nove pruge modernizira se postojeća. Poboljšanje pruge obuhvaća remont pruge i sanaciju donjeg ustroja, obnavlja se elektrifikacija, a postaje se osiguravaju suvremenim signalnim uređajima. Uz pretpostavku nabave jakih elektro-lokomotiva i poboljšanje njihove opreme omogućila bi se vuča težih vlakova. Takva vuča zahtijeva produljenje određenih postaja kako bi se vlakovi težinski što bolje koristili.

Na dionici pruge Zagreb-Karlovac koja prolazi nizinskim područjem predviđena je izgradnja drugog kolosijeka uz nužne rekonstrukcije po smjeru i visini, da bi se postiglo povećanje brzine na 160 km/sat za putnički promet i 120 km/sat za teretni promet, skratilo vozno vrijeme i povećala propusna i prijevozna moć pruge, a smanjili pogonski troškovi.

Pružne građevine i gornji ustroj treba rekonstruirati kako bi u budućnosti zadovoljilo dozvoljeno opterećenje pruge uz dopuštenu masu po osovini 250 kN i dopuštenu masu po dužnom metru pruge 80 kN, za shemu opterećenja UIC 71.

Daljnja eksploatacija postojeće pruge pretpostavlja da će egzistirati i u uvjetima izgradnje nove brze dvokolosiječne pruge za lokalni putnički i teretni promet.

Pruga u novim uvjetima trebala bi na kolodvorima biti sposobna primiti vlakove dužine 130 osovina (650 m korisne dužine).

IZGRADNJA NOVE DVOKOLOSIJEČNE PRUGE

Radikalnim zahvatom i izgradnjom potpuno nove trase dvokolosiječne elektrificirane pruge, zadovoljila bi se brzina od 250 km/sat. Prednost gradnje potpuno nove dvokolosiječne pruge ne očituje se samo u jednostavnosti i pristupačnosti gradnje bez ograničenja prometa već i u manje zahtjevnoj tehnologiji i organizaciji građenja.

Dio trase od Hrvatskog Leskovca do ulaza u Karlovac potpuno je nova trasa koju dijelom treba izgraditi uz autocestu, a dijelom je predviđena za dogradnju uz postojeću prugu. Sve su to dijelovi buduće trase brze pruge Zagreb-Rijeka, bez obzira radi li se o sjevernoj "Kupskoj varijanti" ili o južnoj "Drežničkoj varijanti" kao dijelu trase "Jadranske pruge". Obje trase su obrađivane, jedan do razine Idejnog projekta, a drugi kao Studija.

Duljina novoprojektirane dionice je 37.360 km, što je kraće od postojeće za 1.896 m. To se skraćenje postiglo ispruženom trasom i upotrebom lukova radijusa 6.000m do 15.000 m.

Trasa zaobilazi sva naselja čime se postigla minimalizacija troškova građenja. Trasa kao dvokolosiječna nova pruga izlazi iz kolodvora Hrvatski Leskovac uz postojeću prugu, jednim dijelom prati autocestu i lateralni kanal čime je stvoren koridor prometnica. Nakon toga ponovo ulazi koridor postojeće pruge neposredno ispred postaje Draganići. Djelomično trasa je položena na nasip visine 2 m s kraćim dijelovima na kojima se visina povećava na 4 m, a usjeci su dubine od 7 do 15 m. Maksimalni nagib nivelete je 7 ‰.

Ta je trasa maksimalno skraćena, a elementi dozvoljavaju brzine do 250 km/sat, etapno građenje uz otvaranje radova neovisno o postojećoj pruži. Dizanje nivelete je minimalno u Hrvatskom Leskovcu i na prilazu kolodvoru Karlovac, stvarajući izrazito povoljne uvjete građenja i korišćenja. Cestovni prijelazi su definitivno denivelirani, a brojno su smanjeni na četvrtinu postojećih koji su sada u razini. Ostale građevine manjih raspona i visina unatoč većoj učestalosti ne predstavljaju posebne teškoće. Na trasi treba izgraditi samo jedan most na kanalu Kupa-Kupa.

OBILJEŽJA ŽELJEZNIČKE PRUGE

Na kartama mjerila 1:10.000 ucrtana je perspektivna potreba rezervacije prostora za potrebe željeznice. Pružni pojas u granicama Grada trebao bi biti širine 40 m na obje strane pruge, kao minimum prostora za smještaj potrebnih željezničkih građevina, postrojenja i uređaja, te izvođenje servisnih cesta, vodova u smislu kanala, cjevovoda, električnih i drugih vodova s pripadajućim instalacijama za novu trasu dvokolosiječne pruge.

Postojeće instalacije infrastrukture uz prugu treba izmjestiti i provesti kroz trup pruge uz obveznu zaštitu na dijelu gdje se odvija dogradnja. Taj dio treba biti ograđen žičanom ogradom ili živicom, kako bi se spriječio nekontrolirani pristup na prugu.

U fazi izgradnje pruge velikih brzina sve cestovne prometnice predviđene su za denivelaciju čime je sigurnost putnika u toku vožnje na obje prometnice maksimalna. Prolazi za potrebe lokalnog komuniciranja ljudi, domaćih životinja i divljači bit će riješeni propustima raznih otvora ne manjih od 3.5 x 3.5 m. Treba dobro razmisliti o prednosti dopreme i otpreme roba željeznicom, čime se smanjuju troškovi proizvodnje.

Postojeći padovi nivelete su od 0‰ do 7.60‰, dok u perspektivnom rješenju za brzinu 250 km/sat će biti maksimalno 7‰. Vertikalna razlika treba biti savladana prilaznom rampom i vertikalnim zaobljenjima.

Oborinske vode treba sakupiti i odvoditi duž pruge sustavom otvorenih trapezних odvodnih jarkova. Na kolosijeku se ne predviđa nikakvo zagađenje koje bi tražilo možebitno pročišćavanje voda pa se bez posebnog tretmana prečišćavanja upuštaju u postojeće terenske kanale i potoke.

LOKALNI ŽELJEZNIČKI PROMET

Kao i u međumjesnom, i u lokalnom prometu moguće je izvesti podjelu na željeznički i autobusni prijevoz. Željeznički prijevoz može zadovoljiti velik dio potreba lokalnog prijevoza. Sustav željezničkog lokalnog prijevoza ima sljedeća obilježja:

- Pruža brz, udoban i siguran prijevoz putnika;
- Izbjegava prometne zastoje jer zadržava pravo prvenstva prolaza;
- Omogućava veliki kapacitet prijevoza putnika, što posebno dolazi do izražaja u vrijeme vršnog opterećenja;
- Ekološki je prihvatljiviji od cestovnog;
- Omogućuje korišćenje kombiniranog prijevoza, što dovodi do oslobađanja gradskoga središta od automobilskeg prometa.

ŽELJEZNIČKE POSTAJE

U svrhu pružanja potrebnog stupnja komfora željezničke postaje bi trebale u sklopu standardne opreme imati:

- Osigurano parkiralište do 100 automobila;
- Nadstrešnicu na dijelu perona za zaštitu od vremenskih nepogoda;

- Asfaltirane niske perone s kojih je moguć izravan ulaz u niskopodna vozila, a pristup peronima mora biti osiguran bez stvaranja arhitektonskih barijera;
- Automat za prodaju karata;
- Informacijski *display* s naznakom voznog reda i naznačenim vremenom preostalim do dolaska sljedećeg vlaka;
- Telefonsku govornicu;
- Sigurnosne uređaje za najavu dolaska prolaznih vlakova.

Na većim, ali i manjim postajama moguće je predvidjeti i novinske kioske, manje ugostiteljske i trgovačke sadržaje i sl. jer oni u pravilu djeluju kao generator razvoja okolnog područja. Kako se treba razmišljati o mogućnosti prilagodbe autobusnog načina prijevoza novom sustavu (kombinirani prijevoz autobus+vlak) u tu svrhu na pojedinim željezničkim postajama treba osigurati i mjesta za stajanje autobusa.

3.2.3.3. TELEKOMUNIKACIJSKA I POŠTANSKA MREŽA

3.2.3.3.1. TELEKOMUNIKACIJE

Sustav telekomunikacija - pokretna i nepokretna mreža razvijaju se izuzetnom brzinom. Njihov razvoj na području grada praktično ne usporava fizička struktura što telekomunikacijama daje kompatibilne prednosti u odnosu na prometnu i komunalnu infrastrukturu. Neprekidna modernizacija postojećih i planirano postavljanje novih sustava povećanje prijenosnih i komutacijskih kapaciteta omogućuje visok stupanj opskrbljenosti korisnika. Ciljevi razvoja telekomunikacija su građenje razvodne mreže (TK kanalizacije) do svih korisnika na području grada te stvaranje jedinstvene mreže telekomunikacija za razmjenu svih oblika informacija. Građenjem digitalnih i optičkih sustava te građenjem kableske telekomunikacijske mreže omogućit će se viša razina usluga. Rekonstrukcija i nova gradnja distributivne telekomunikacijske mreže ostvarit će se unutar postojećih i novih prometnih pojaseva i to bez posebnih prostornih uvjeta. Tehnologija širokopojsnih mreža utemeljene na ATM protokolu i uslugama omogućuje visoku razinu kvalitete prijenosa različitih vrsta informacija na jedinstvenoj tehnološkoj platformi.

Razvoj komutacijskih sustava u sljedećem desetljeću odvijati će se povećanjem kapaciteta (priključaka) već izgrađenih komutacijskih uređaja uz već postojeće. Tendencije razvoja telekomunikacijske mreže u Karlovcu jest proširenje mreže na područjima nove izgradnje planirane GUP-om. Prostorno treba u svakoj novoj ulici s obje strane predvidjeti prostor za polaganje TK mreže i to po mogućnosti ispod nogostupa. Mjesnu mrežu treba graditi na principu podzemne veze s dvije parice po svakom domaćinstvu, a za manje gospodarske i upravne građevine najmanje 10 parica mjesne mreže.

Telekomunikacijska mreža u današnje vrijeme ima snažan i u velikoj mjeri nepredvidiv razvoj, čak i u vrlo kratkom razdoblju. Budući da je distributivna telekomunikacijska kanalizacija (DTK) u dobroj mjeri izgrađena potrebno je samo dovršiti pojedine dijelove te nastaviti gradnju ovisno o razvoju grada, što treba uzeti u obzir prilikom izrade detaljnijih urbanističkih planova.

Može se očekivati da će se zbog širokopojsnih usluga broj pristupnih čvorova bitno povećati zbog čega će na određenim lokacijama trebati određeni manji prostor (do 12 m²) što će se rješavati ili tipskim kontejnerima ili u postojećim građevinama ili vanjskom izvedbom u tipskim ormarima - sve ovisno o mogućnostima na terenu.

Razvoj DTK širenjem mreže osiguran je u pojasevima javnih površina, ulica i trgova - uz međusobnu usklađenost s ostalim infrastrukturnim mrežama i infrastrukturnim građevinama.

U okviru ovoga GUP-a dozvoljen je razvoj telekomunikacijskih sustava uvjetovan razvojem tehnike i tehnologije prema posebnim propisima i pravilima struke, ako nije u suprotnosti s bitnim postavkama ovoga Plana.

3.2.3.3.2. POŠTA

Postojeći broj i razmještaj poštanskih ureda na području obuhvata GUP-a, te proširenje obujma poštanskih usluga i modernizacija tehnologije, kao i pristupačnost krajnjim korisnicima poštanskih usluga naznačuju potrebe za razvojem mreže. Planom se ostavlja mogućnost širenja mreže i smještaja novih jedinica poštanske mreže otvaranjem poštanskih jedinica kao samostalnih građevina ili u sklopu drugih sadržaja (postojećih ili novih). Radi jednoličnosti pokrivanja područja obuhvata planira se izgradnja novih jedinica poštanske mreže u približnom području Ilovac, Gradac, Hrnetić-Novaki, Drežnik, Borlin, Luščić, Udbinja-Donja Švarča, Mostanje, Baščina, Mala Švarča i Gaza uz zadržavanje postojećih jedinica poštanske mreže smještenih u Zvijezdi, Novom Centru, Grabriku, Baniji, Dubovcu i

Švarči. Možebitne dodatne potrebe za jedinicama poštanske mreže izvan planski danih okvirnih područja mogu se odobriti u sklopu drugih sadržaja (postojećih ili novih).

U okviru ovoga GUP-a dozvoljen je razvoj infrastrukturnih sustava uvjetovan razvojem tehnike i tehnologije prema posebnim propisima i pravilima struke, ako nije u suprotnosti s bitnim postavkama ovog Plana.

3.2.4. PRIKAZ KOMUNALNE INFRASTRUKTURNE MREŽE

3.2.4.1. PLINOOPSKRBA

Planirani sustav opskrbe plinom Grada Karlovca sastoji se od mjerno redukcijske stanice (MRS), odorizacijske stanice (OS), visokotlačnih (VT), srednjetačnih (ST) i niskotlačnih (NT) plinovoda i plinskih redukcijskih stanica (PRS). Područjem obuhvata GUP-a prolaze VT plinovodi za područje gradova Ozalj i Duga Resa.

Širenje mreže plinovoda unutar obuhvata GUP-a predviđeno je u pojasevima postojećih i planiranih ulica i javnih površina, a ako to lokalni uvjeti ne dozvoljavaju i kroz privatne posjede.

U dijelovima grada gdje je planiran ili postoji sustav plinoopskrbe ili mogućnost proširenja mreže opskrbe plinom i priključivanja potrošača na plin, kao i mogućnost priključenja na mrežu gradskoga toplovoda (centralnoga grijanja) - ostavlja se na izbor potrošačima da izaberu prihvatljiviji izvor energije.

U okviru ovoga GUP-a dozvoljen je razvoj plinoopskrbnog sustava uvjetovan razvojem tehnike i tehnologije prema posebnim propisima i pravilima struke, ako nije u suprotnosti s bitnim postavkama ovog Plana.

3.2.4.2. TOPLINARSTVO – TOPLOVODNA MREŽA

Postojećom mrežom centralnoga grijanja, tj. toplanama u Novom Centru i u Maloj Švarči, omogućuje se zamjena energenta i priključivanje na plinsku mrežu čime se želi osigurati kvalitetno i ekonomično krajnje korištenje toplinskom energijom. Budući da je moguće širenje mreže toplovoda i priključivanje novih korisnika to je ovim GUP-om omogućeno širenjem mreže duž postojećih i planiranih ulica.

U dijelovima grada gdje postoji toplovodna mreža ili postoji mogućnost proširenja te mreže i priključivanja potrošača na istu, a istodobno i mogućnost priključenja na sustav opskrbe plinom - ostavlja se na izbor potrošačima da izaberu prihvatljiviji izvor energije.

Ovim GUP-om dozvoljen je razvoj toplovodne mreže uvjetovan razvojem tehnike i tehnologije prema posebnim propisima i pravilima struke, ako nije u suprotnosti s bitnim postavkama ovog Plana.

3.2.4.3. ELEKTROOPSKRBA

Kao osnova za izradu nove elektroenergetske mreže grada Karlovca služi postojeća mreža 10(20) kV i 35 kV na području grada koja je znatnim dijelom konfigurirana u skladu s projekcijom krajnjeg rješenja elektroenergetske mreže grada, tj. sustavom 110 kV 20 kV.

U ovoj fazi izrade budućeg stanja elektroenergetske mreže potrebno je naglasiti sljedeće:

1. Elektroenergetski prsten vodova i pripadnih trafostanica 110 kV oko grada nije u direktnoj kompetenciji distribucije, pa stoga nije moguće dati prijedloge rješenja koja su u načelu poznata, ali nisu u nadležnosti karlovačke distribucijske mreže. Planirana mreža dalekovoda 110 kV proizlazi iz Prostornog plana uređenja Grada Karlovca:
 - TS Švarča - TS Dubovac - TS Pokuplje – 110 kV (trenutno je na toj trasi dalekovod 20 kV);
 - TS Švarča - TS Vojnić – 2x110 kV;
 - TS Švarča - HE Barilović - HE Lešće - HE Gojak – 110 kV;
 - TS Pokuplje – TS Donje Mekušje – 110 kV.
2. Elektroenergetska mreža napona 35 kV je uglavnom izgrađena. Predviđa se polaganje kablenskog pravca od TS 35/10 kV Dubovac do TS 35/10 kV Novi Centar. Za sljedećih 15-ak godina nije sagledivo ukidanje mreže 35 kV i njeno svođenje u elektroenergetski sustav 20 kV;
3. Elektroenergetska mreža 10(20) kV planira se u dva smjera:

- izdavanjem elektroenergetskih suglasnosti za nove zgrade koje zbog veličine ili velike specifične potrošnje električne energije nije moguće napojiti iz postojećih trafostanica, pa stoga treba predvidjeti nove, kao i njihovo napajanje naponom 10(20) kV iz te mreže,
- procjenom buduće potrošnje na bazi spoznaja iz namjene površina grada definiranih GUP-om.

Trenutačno se od novih građevina u elektroenergetskoj mreži predviđaju sljedeće izmjene:

- Novi kabel 35 kV Dubovac 35/10(20) kV - Novi Centar 35/10(20) kV;
- Premještanje protustanice Grabrik na lokaciju TS 35/10(20) kV Novi Centar, koja bi postupno izgubila karakter trafostanice i postala rasklopište 20 kV napona;
- Izgradnja novog kablenskog pravca 20 kV TS 110/20 kV Švarča-Grahovo Selo-protustanica Novi Centar;
- Izgradnja novog kablenskog pravca 20 kV TS 110/20 kV Švarča-Baščina-Mostanje-Udbinja-protustanica Novi Centar;
- Izgradnja novog kablenskog pravca 20 kV TS 110/20 kV Dubovac-novi kupski most-Drežnik;
- Izgradnja novog kablenskog pravca 20 kV na području radne zone između željezničke pruge i auto ceste na Ilovcu koji produžava do draganičkog ribnjaka.

Predviđaju se, ali nisu još definirane sljedeće građevine i zahvati:

- Protustanica 20 kV Banija,
- Protustanica 20 kV Gaza,
- Kabliranje prijelaza preko Kupe na području Borlina i Vodostaja,

Predviđa se ukidanje sljedećih građevina:

- Stara trasa kabela 35 kV Dubovac-Novi Centar,
- Zračni dio kablenske veze 20 kV TS 110/20 kV Švarča-Švarča-naselje Švarča-protustanica Grabrik,
- Nekoliko neperspektivnih lokacija TS 10(20)/0,4 kV.

Tijekom izrade detaljnijih urbanističkih planova (urbanističkih planova uređenja i detaljnih planova uređenja) bit će moguće potanko razraditi elektroenergetski sustav pojedinih dijelova grada kada će biti više podataka o korisnicima i detaljnijoj namjeni površina.

3.2.4.4. VODOOPSKRBA

Snabdijevanje Grada Karlovca pitkom vodom obavlja tvrtka u vlasništvu Grada Karlovca "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Vodoopskrbna mreža unutar Grada Karlovca je gotovo potpuna. Vodovodna mreža koja obavlja distribuciju pitke vode do građana i poslovnih subjekata dužine je oko 482 km cijevi. Profili cjevovoda kreću se do maksimalnog profila cijevi vodoopskrbe do 500 mm. Voda koja se koristi u sustavu dezinficira se kloriranjem.

Karlovački vodovod započet je s gradnjom još 1914. godine i u izgradnji je do danas. Tvrtka "Vodovod i kanalizacija" isporučuje 2006. godine oko 25.000 m³ vode za oko 60.000 stanovnika dnevno.

Voda se crpi iz šest razmjerno plitkih vodocrpilišta na području Grada Karlovca, s kapacitetima distribucije pitke vode u vodoopskrbni sustavi to:

- vodocrpilište Gaza I - 140 l/s,
- vodocrpilište Gaza II - trenutno se ne koristi,
- vodocrpilište Gaza III - 90-100 l/s,
- vodocrpilište Mekušje - 60 l/s,
- vodocrpilište Švarča - 70 l/s,
- vodocrpilište Borlin - 44 l/s.

Crpnim stanicama smještenim u sustavu vodoopskrbe voda se šalje u vodospreme i u sustav vodovodnih cijevi. Koriste se sljedeće vodospreme:

- vodosprema Švarča,
- vodosprema Jelsa,
- vodosprema Vučjak,
- vodosprema Borlin,
- vodosprema Strmac.

Danas je gubitak vode 43% količine pitke vode koja se crpi u vodocrpilištima. Buduća izgradnja vodovoda temeljit će se na osiguravanju pitkom vodom novih naselja i stambenih zgrada, na izmjeni izgrađenih azbest-cementnih cijevi u duljini oko 135 km, zamjeni 10,5 km vodovodnih cijevi koje su u lošem stanju, ulaganjem u vodocrpilišta gdje se želi povećati kapaciteti zahvata pitke vode, obnova vodosprema s povećanjem kapaciteta, modeliranje i poboljšanje sustava mreže vodovodnih cijevi te

provođenje mjerenja putem vodomjera u glavnim cjevovodima, vodocrpilištima i vodospremama s ciljem otkrivanja mjesta propuštanja vode.

3.2.4.5. ODVODNJA I PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

Grad Karlovac nema izgrađen uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, a sustav odvodnje otpadnih voda u Gradu je kombinirani sustav projektiran 1917. godine i izgrađen dijelom 1932. godine. Tada je osigurana odvodnja na desnoj obali rijeke Kupe za 183 ha, a na lijevoj obali Kupe za 114 ha površine grada.

U doba gradnje kanalizacije grad Karlovac se snabdijevao vodom iz gradskog vodovoda građenog 1914. godine. Voda se crpila iz bunara na Borlinu i Baniji.

Urbani razvoj grada, oblike terena, položaj četiri vodotoka u gradu, položaj vodocrpilišta sa zaštitnim zonama, količina i vrsta otpadnih voda - uvjetovali su da se odvodnja prema uređaju za pročišćavanje otpadnih voda na desnoj obali rijeke Kupe u naselju Gornje Mekušje obavlja s tri samostalna kolektorska sustava odvodnje:

- Kolektorski sustav Grad - odvodnja desne obale rijeke Kupe od naselja V. Jelse do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u G. Mekušju;
- Kolektorski sustav Duga Resa - Južna industrijska zona – do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u G. Mekušju;
- Kolektorski sustav Banija - lijeva obala rijeke Kupe – do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u G. Mekušju.

Prema postotku stanovništva oko 75 % građana Grada Karlovca priključeno je na kanalizaciju s oko 93 km kanalizacijske mreže. Sakupljena voda se nepročišćena ispušta kroz šest glavnih ispusta i to dva ispusta u rijeku Mrežnicu i četiri su ispusta u rijeku Kupu.

Nova kanalska mreža mora skrenuti tokove otpadne vode od karlovačkih rijeka, koje su u pravilu recipijenti i koje se nalaze u blizini vodocrpilišta, te mora odvesti otpadne vode do lokacije novog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kapaciteta 100.000 ES ili 300 l/s. Zbog toga je potrebno izgraditi nekoliko sabirnih kolektora:

- Sabirni kolektor Banija sa sifonskim prijelazom rijeke Kupe,
- Sabirni kolektor Mostanje i Švarča s pripadajućim crnim stanicama,
- Gradski kolektor s precrpnim postrojenjem,
- Izgradnja ispusta oborinske vode sa crnom stanicom,
- Izgradnja sabirnog kolektora za PPK,
- Rekonstrukcija i sanacija oštećenih kolektora u Gradu i uklanjanje stare CS na Gazi,
- Izgradnja sekundarne mreže Švarča i Logorište.

Novi uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, osim primarnog taloženja i pročišćavanje mulja, imati će sekundarno i tercijarno pročišćavanje što podrazumijeva denitrifikaciju i taloženje fosfora.

Najvažniji zadatci izgradnje kolektorskog sustava jest zaštita vodotoka od zagađenja otpadnim vodama – poglavito rijeke Mrežnice i Korane, te omogućiti odvodnju svih dijelova grada - posebice gdje postoji ili se planira intenzivna stambena izgradnja.

Cjeloviti sustav odvodnje otpadnih voda zaštititi će postojeća izvorišta pitke vode od mogućeg površinskog zagađenja, spriječiti zagađenje vodoopskrbnog sustava te poboljšati kakvoću rijeke Kupe nizvodno od Grada Karlovca.

3.2.5. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE POVRŠINA I GRAĐEVINA

Uređivanje prostora unutar obuhvata GUP-a kao što je izgradnja građevina, uređivanje zemljišta te obavljanje drugih djelatnosti iznad, na ili ispod površine zemlje može se obavljati isključivo u suglasju s ovim GUP-om, odnosno postavkama koje iz njega proizlaze. Načelno, uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora mogu se shvatiti kao sustav složen od:

- propisanih uvjeta za korištenje određenih dijelova prostora,
- određenih mjera za uređivanje pojedinih prostora i
- područja osobite zaštite dijelova grada.

Područja posebnih uvjeta korištenja obuhvaćaju prostore predviđene za donošenje prostornih/urbanističkih planova užih cjelina (podrobnijih urbanističkih planova) koji su navedeni pod naslovom *3.2.7.1. Predjeli za koje je obavezna izrada podrobnijih urbanističkih planova*. Do donošenja

tih planova mogu se za te cjeline izdavati uvjeti uređenja prostora samo za intervencije gdje već postoje osigurani priključci na komunalnu infrastrukturu i javni kolni prilaz, što je precizno obrazloženo u Odredbama za provođenje.

3.2.6. PODRUČJE PRIMJENE POSEBNIH MJERA UREĐENJA I ZAŠTITE

Urbanom ekspanzijom sedamdesetih i osamdesetih godina dvadesetog stoljeća neke od prirodnih vrijednosti grada Karlovca su nepovratno nestale kao svojedobno evidentirani lokaliteti cretova podno srednjovjekovnoga grada Dubovca, kao u šumi Borlin i u šumi Kozjača u Jamadolu. U Borlinu je naš poznati botaničar Ljudevit Rossi 1918. godine prvi puta opisao nalazište rijetke paprati – kraljevska paprat (*Osmunda regalis*), atlantski endem iz mezozoika, jedina pronađena paprat u ovom dijelu Europe. Navedeni su lokaliteti izgradnjom te sječom šume i isušivanjem staništa potpuno promijenjeni, što je neposredno utjecalo i na nestanak paprati. Podno Dubovca 1980-ih godina, prilikom evidencije terena zaštitara prirode, nalazište je bilo još dijelom očuvano te se i paprat mogla pronaći. U Jamadolu su zaštitari prirode evidentirali nalazište te rijetke paprati i predložili za zaštitu u kategoriji botaničkoga rezervata. Međutim, postupak zaštite nije proveden pa bi bilo vrijedno istražiti taj lokalitet s ciljem utvrđivanja postojanja kraljevske paprati što bi omogućilo odgovarajuću provedbu zaštite.

Prirodna područja grada koja bi trebalo zaštititi i urediti kao prirodne i krajobrazne vrijednosti grada jesu šumski i pejzažni pojasevi u rubnim dijelovima obuhvata GUP-a, posebice:

- na zapadu šuma Kozjača, sjeverno šuma Borlin, južno šuma Kostanjevac, a sjeveroistočno šuma Ilovac i Orlovac,
- dolina rijeke Mrežnice s ušćem u rijeku Koranu,
- dolina rijeke Korane s ušćem u rijeku Kupu,
- neizgrađeni prostori uz desnu obalu Kupe, oranice i vlažne livade u području Dugave i Vodostaja,
- krajobraz ambijentalne cjeline grada Dubovca.

3.2.6.1. ZAŠTITA PRIRODE

Usprkos izgradnji i jakoj urbanizaciji tijekom 20. stoljeća još uvijek je Karlovac očuvao sliku grada u kojemu se isprepleće gradsko tkivo, perivojna arhitektura, gradski i prirodni krajolici – dijelom unutar obuhvata GUP-a, a većim dijelom izvan GUP-a. Znatan dio tih krajolika doživljava se u Karlovcu kao posuđeni krajolik – prostor koji formalno ne pripada gradskom tkivu, ali vizualno je dio njegova identiteta i njegove prepoznatljive slike. Zbog toga je osobito važno čuvati i unaprjeđivati krajolik izvan granica GUP-a, a u neposrednoj blizini grada. Šume, livade i krajolik vodotokova (Kupe, Korane i Mrežnice) prirodni su vrijedni ambijenti Karlovca.

3.2.6.1.1. ŠUME

Šume grada Karlovca zbog naglašenih bioloških vrijednosti i utjecaja na vodni režim i na vodonosnik od posebna su značaja za opskrbu pitkom vodom. Karlovačke su šume proglašene još 1959. godine Rješenjem sekretarijata za šumarstvo izvršnog vijeća sabora NRH stalno zaštićenim šumama grada Karlovca. Tim rješenjem obuhvaćene su nizinske šume Pokuplja Ilovac-Pojatno, Orlovac, Turanj, Mekušje, Kozjača, Borlin, Štrekovac i dr. Unatoč prethodno proglašenoj zaštiti šuma karlovačkoga područja Karlovačka županija je 2004. godine donijela Rješenje o proglašenju šuma grada Karlovca zaštitnim prema kategoriji u Zakonu o šumama. Rješenje o zaštiti koju je svojedobno donio Hrvatski sabor u smislu Zakona nije stavljeno van snage te je pravno važeće.

Unatoč prijašnjoj pravodobnoj zaštiti, šume su ugrožene širenjem naselja do rubova šuma i u šume kao na područjima Borlina, Jamadola, Male Švarče, Zagrada i drugdje. Šume su također ugrožene i obezvrijeđene smještanjem industrijskih pogona, kao i divljim odlagalištima otpada. Najočitiji primjer je nizinska šuma Ilovac-Pojatno uz koju su smješteni industrijski pogoni te odlagalište otpada grada Karlovca (planira se zatvaranje odlagališta i njegovo saniranje).

MJERE ZAŠTITE ŠUMA

Na cjelokupnom karlovačkom području potrebno je sačuvati prirodni integritet šuma te poduzimati mjere uzgoja održavanja i zaštite. Svi šumsko uzgojni radovi moraju se provoditi tako da šume budu biološki stabilne, vitalne i zdrave a tlo produktivnije. Između rubova šuma i naselja poželjno je, koliko je moguće, ostavljati otvorene livadne površine kao prijelazne prostore zaštite rubova šuma i šumskoga tla kao na potezu uz šumu Kozjače, Kalvarije, Kostanjevca i Orlovca.

U području značajnih povijesnih cjelina Dubovca, Kalvarije i Borlina treba obnoviti nekadašnje planinarske staze, obnoviti markacije i otvoriti vizure na grad Karlovac i okolicu, a koje su nestale rastom samoniklog drveća.

3.2.6.1.2. ZAŠTITA PRIRODNIH I KRAJOBRAZNIH VRIJEDNOSTI

Zaštita prirodnih vrijednosti određena je Zakonom o zaštiti prirode (NN 70/2005.) i u članku jedan glasi: Zakonom se uređuje sustav zaštite i cjelovitog očuvanja prirode i njezinih vrijednosti». Priroda je u smislu toga Zakona sveukupna biološka i krajobrazna raznolikost. U važećoj Strategiji i akcijskom planu biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NN 81/1999.) temeljni i strateški cilj zaštite prirode i okoliša jest zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti i identitet pojedinog kraja. Uvažavajući odredbe Zakona i Strategije na području grada Karlovca treba zaštititi prirodne vrijednosti i krajobraznu raznolikost grada koje su predlagane u prethodnim prostornim planovima i u Prostornom planu Karlovačke županije, a očuvale su se do izrade ovoga GUP-a.

Krajobrazna raznolikost danas zahtijeva drugačiji konceptualni pristup u zaštiti prirode jer se ne govori samo o pojedinim vrstama biljaka i životinja i pojedinih dijelova prirode već se govori o zaštiti sveukupne biološke i krajobrazne raznolikosti. Smanjivanjem biološke raznolikosti pojedinog predjela smanjuje se i njegova ekološka stabilnost i ravnoteža te ono postaje neotporo na negativne utjecaje. Treba njegovati prevladavajuće elemente koji utječu na prepoznatljivost i raznolikost krajobraza te treba sprječavati zahvate koji bi ugrozili i obezvrijedili prirodne posebnosti krajolika.

Područje Grada Karlovca u odnosu na reljef, vegetaciju te riječne doline može se razlučiti na nekoliko značajnih i prepoznatljivih krajobraznih cjelina:

- Krajobrazne cjeline donjih tokova rijeka Mrežnice, Korane i Kupe koje su utkane u tkivo grada,
- Urbanistički krajolik u kojem se ističu drvoredi i perivoji koji s kulturnim cjelinama čine prepoznatljivost pojedinih gradskih četvrti,
- Krajolik ambijentalne cjeline grada Dubovca sa sakralnom građevinom, perivojno uređenom okolicom te s okolnom šumom,
- Prirodni krajolik šume Borlin s livadom i zdencima,
- Prirodni krajolik šume Kozjače koja se izdiže iznad ruba pokupske ravnice.

3.2.6.1.3. ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI TEMELJEM ZAKONA O ZAŠTITI PRIRODE

Na području grada Karlovca do izrade ovoga GUP-a zaštićene su Vrbanicev perivoj i Marmontova aleja u kategoriji spomenika parkovne arhitekture. Povijesni perivoji i drugi oblici vrtnog graditeljstva kao drvoredi, ulične aleje i skupine stabala nastajali su u Karlovcu i njegovoj okolini od početka 19. stoljeća.

VRBANIĆEV PERIVOJ

Vrbanicev perivoj podignut je 1895. godine zaslugom karlovačkoga gradonačelnika Josipa Vrbanice. Perivoj je zaštićen 1970. godine na površini od 4,32 hektara i upisan je u Upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti pod brojem 641.

Mjere zaštite

Godine 2003. izrađena je Studija zaštite i obnove perivoja (Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, autori: Prof.dr.sc. Mladen Obad Šćitaroci i dr.sc. Bojana Bojanić Obad Šćitaroci). Studiju je potvrdilo nadležno Ministarstvo kulture i ona ima status polaznog i obvezujućeg dokumenta za sve graditeljske zahvate i zahvate obnove u prostoru perivoja.

MARMONTOVA ALEJA

Marmontova aleja zasađena je 1809. godine u doba francuske vladavine kada je Ilirskim provincijama upravljao general August Frédéric Louis Viesse de Marmont (1774.-1852.), u čast kojega je nazvana ta ulica kao početak Lujzinske ceste koja je od Karlovca vodila do Rijeke. Izvorno je zasađeno 112 stabala od kojih se do danas očuvalo pedesetak stabala. Prevladavaju stabla javorolisnih platana (*Platanus acerifolia*), a nekoliko je primjeraka azijske platane (*Platanus orientalis*). Tijekom vremena stabla su prorijeđena radi izgradnje prilaza tvornicama, javnim i poslovnim zgradama, kao i zbog prilaza obiteljskim kućama. Aleja je zaštićena 1968. godine Rješenjem o zaštiti tadašnjeg Republičkog zavoda za zaštitu prirode i upisana u Upisnik pod brojem 569.

Mjere zaštite

Radi zaštite postojećih stabala i cjelovite obnove (ponajprije u funkciji rekonstrukcije kojom se mora u najvećoj mogućoj mjeri vratiti izvorno stanje aleje) nužno je izraditi studiju zaštite i obnove, a zatim na temelju te studije projekt cjelovitog uređenja ulice s alejom. Institut za četinarske kulture u

Jastrebarskom na zahtjev tvrtke «Zelenilo» d.o.o. Karlovac izradio je studiju stanja stabala u aleji s prijedlogom očuvanja koju treba odobriti nadležno Ministarstvo kulture.

Tu studiju treba uklopiti u studiju zaštite i obnove i projekt obnove Marmontove aleje.

3.2.6.1.4. **PRIRODNE VRIJEDNOSTI KOJE SE OVIM GUP-OM PREDLAŽU ZA ZAŠTITU TEMELJEM ZAKONA O ZAŠTITI PRIRODE**

PRIJEDLOZI ZA ZAŠTITU U KATEGORIJI SPOMENIKA PRIRODE

U kategoriji spomenika prirode (pojedinačni neizmijenjeni dio ili skupina žive ili nežive prirode, koji ima ekološku, znanstvenu, estetsku ili odgojno-obrazovnu vrijednost) predlažu se za zaštitu dvije vrste drveća koje su bile dio nekadašnjega vrta oko mlina podignutog 1886. godine uz obalu rijeke Korane: stoljetni MOČVARNI ČEMPRES (*Taxodium distichum*) i dva stabla TISE (*Taxus baccata*). Na mjestu nekadašnjega mlina, čiji je vlasnik bila obitelj Pongranz, podignut je poslije Drugoga svjetskog rata Hotel Korana. Izgradnjom Hotela sačuvala su se stabla taksodija i tisa. Stoga se ta stabla predlažu za zaštitu.

Mjere zaštite

Stabla je potrebno redovito njegovati i poduzete sve mjere za provedbu pokretanja postupka zaštite.

PRIJEDLOZI ZA ZAŠTITU U KATEGORIJI SPOMENIKA PARKOVNE ARHITEKTURE

U kategoriji spomenika parkovne arhitekture od povijesnih drvoreda i perivoja predlažu se za zaštitu:

- Drvored divljeg kestena uz desnu obalu rijeke Kupe,
- Drvoredi i aleje podignute na utverdama karlovačke Zvijezde (šetališta, Velika promenada, Crna promenada i dr.) koji vidljivo naglašavaju nekadašnje utvrde renesansnoga grada Karlovca,
- Arboretum šumarske škole Karlovac.

DRVORED DIVLJEG KESTENA (*Aesculus hippocastanum*) uz desnu obalu rijeke Kupe zasađen je na kruni obrambenog nasipa rijeke, na potezu od kraja ulice Alfreda Krupe do ulice Jurja Šporera. Nasuprot zgrade Dječjeg vrtića sađen je u dva reda. U krošnjama pojedinih stabala oštećene su grane a neke su i djelomično izlomljene. Drvored treba zaštititi jer je važan u slici grada, a ujedno je dio šetališta uz rijeku Kupu. Stabla treba njegovati i zaštititi ih pravodobno od kestenova moljca.

Debljine stabala kreću se 50-90 cm u prsnom promjeru. Starost stabala trebalo bi istražiti prema pisanim dokumentima ili metodom spektografije.

Mjere zaštite

Treba pravodobno provoditi njegu stabala uklanjanjem sušaca, izlomljenih grana, divljih izbojaka, prorahljivanjem tla i dr. Drvored treba očuvati kao jedan od prepoznatljivih elemenata krajolika rijeke Kupe.

DRVOREDI I ALEJE NA UTVRDAMA KARLOVAČKE ZVIJEZDE (šetališta, Velika promenada, Crna promenada i dr.) - Na krunama utvrda renesansnoga grada Karlovca, iznad opkopa, uređena su šetališta, zasađene su aleje i drvoredi koji danas vidljivo oslikavaju šesterokraku zvijezdu povijesnoga grada. Za sadnju drvoreda i aleja korištene su različite vrste drveća. Na Velikoj promenadi nalazimo divlji kesten (*Aesculus hippocastanum*) koji je sađen u četiri reda, na Crnoj promenadi i na ostalim šetalištima karlovačke Zvijezde sađene su različite vrste: jasen (*Fraxinus sp.*), dud (*Morus sp.*), lipa (*Tilia sp.*), javor (*Acer sp.*) i divlji kesten (*Aesculus hippocastanum*). Šetališta s drvoredima počela su se uređivati u prvoj polovici 19. stoljeća. Drvoredi i aleje vrijedno je zaštititi radi povijesnog i estetskog značaja te kao prepoznatljivost u slici karlovačke Zvijezde.

Mjere zaštite:

Potrebno je snimiti vitalnost i zdravstveno stanje svih stabala u drvoredima i alejama na utverdama karlovačke Zvijezde. Treba ocijeniti mogućnost regeneracije i saniranja raznolikih oštećenja svih stabala. Također treba napraviti povijesno-perivojnu studiju drvoreda i aleja te projekt obnove i uređenja šetališta.

ARBORETUM ŠUMARSKE ŠKOLE

Između Zvijezde i rijeke Korane, a ispred Šumarske škole, podignut je arboretum na površini od 6,35 hektara prema projektu mr.sc. Josipa Karavle, dipl.ing.šumarstva i dr.sc. Franca Mrve, dipl.ing.šumarstva. U tijeku izvođenja radova odstupalo se od izvornog projekta zbog nemogućnosti nabave projektom planiranih sadnica. S radovima se započelo 1985. godine. Posađeno je 321 stablo listača (69 vrsta) i 345 stabala četinjača. Arboretum je dio povijesne urbane cjeline «Zvijezde» i Vrbanićeva perivoja te po položaju i zastupljenosti različitih vrsta drveća ispunjava kriterije za zaštitu u urbanom krajoliku povijesne cjeline grada.

Mjere zaštite:

Arboretum treba njegovati i redovito održavati te ga po proširivati na okolne neizgrađene površine.

GRADSKI DRVOREDI

Osobitost i prepoznatljivost grada Karlovca su brojni drvoredi koji se pružaju u ukupnoj duljini od otprilike 18 kilometara. Stoga bi bilo vrijedno istražiti i obraditi perivojno naslijeđe koja bi obuhvatilo osim drvoreda i perivoje/parkove podignute u drugoj polovici 20. stoljeća. Nužno je snimiti vitalnost i zdravstveno stanje uličnih stabala te ocijeniti mogućnost regeneracije i saniranja raznolikih oštećenja.

PRIJEDLOZI ZA ZAŠTITU U KATEGORIJI PARK ŠUME

Park-šuma prema Zakonu o zaštiti prirode jest prirodna ili sađena šuma veće krajobrazne vrijednosti, namijenjena odmoru i rekreaciji. U park-šumi dopušteni su samo oni zahvati i radnje čija je svrha njezino održavanje ili uređenje. U Prostornom planu Karlovačke županije predložene su za zaštitu šume Ilovac i Borlin.

ŠUMA ILOVAC-POJATNO

Šuma Ilovac-Pojatno pruža se sjeveroistočno od grada Karlovca sve do Draganičkih ribnjaka uz staru prometnicu Zagreb-Karlovac i prepoznatljiva je odrednica ulaska u grad. Šuma Ilovac je u Prostornom planu Karlovačke županije, kao i u ranijim stručnim izradcima nekadašnjeg Republičkog zavoda za zaštitu prirode, predlagana za zaštitu u kategoriji park šume s preporukom za korišćenje u funkciji rekreacije i odmora. Šuma Ilovac zaštićena je kao zaštitna šuma grada Karlovca prema Zakonu o šumama. Temeljem ocjene današnjega stanja šume Ilovac procjenjuje se da je dovoljno proglašenje šume zaštitnom u svrhu zaštite podzemnih voda. Manja površina šume Ilovac koristi se za rekreaciju i odmor (dio kojega koristi nogometni klub «Ilovac»). Obilaskom i pregledom terena uočeno je da je šuma Ilovac znatno devastirana izgradnjom poslovnih i industrijskih građevina, a nekadašnje šetne staze potpuno su zapuštene i presječene cestama i putovima. Šuma je u doba izrade GUP-a bila zapuštena, puna smeća, zakorovljena, a istodobno se u njoj ističu pojedini stoljetni primjerci hrasta lužnjaka (*Quercus robur*) s bogatim prizemnim rašćem koje se probija kroz korov kopriva i kupina. Nadležna Sumarija Karlovca trebala bi žurno u okviru zakonskih odredbi sanirati postojeće stanje u šumi.

ŠUMA BORLIN (staro ime: BOREL)

Šuma Borlin pruža se zapadno od grada Karlovca uz prometnicu za Novo Mesto. Nalazi se na prijelazu pokupske ravnice u krško područje Karlovca. Šuma je dijelom unutar administrativnih granica grada i odavno je bila omiljeno izletišta Karlovčana. Šuma Borlin poznata je po brojnim izvorima pitke vode. Kakvoću vode potvrdio je geolog i paleontolog Dragutin Gorjanović Kramberger 1910. godine. Nakon provjere izgrađen je vodovod do starog naselja Dubovca i pivovare. Prvotno su cijevi za vodovod bile izgrađene od hrastovih trupaca bušeni užarenim željezom i premazane slojem ilovače. Kasnije su položene nove vodovodne cijevi i izgrađeni su zdenci za pitku vodu na prostranoj livadi koja se nastavlja na šumu Borlin. U šumi su bile uređene planinarske staze, koje su se vezale na staze za Kalvariju i Kozjaču, a koje su danas dijelom zapuštene. Prevladava šuma hrasta kitnjaka i običnoga graba (*Quercus petraea-Carpinetum illyricum*). U šumi su zastupljene rijetke i ugrožene vrste biljaka koje su istraživali brojni strani i domaći botaničari. Naš poznati botaničar Ljudevit Rossi pronašao je prvi puta 1918. godine veoma rijetku paprat *Osmunda regalis*, atlanski endem iz doba gornjeg trijasa, kao i neke florne elemente koji pripadaju cretnoj vegetaciji. Šumu Borlin treba zaštititi zajedno s livadom i povijesnim građevinama izvora i vodospreme-zdenaca.

MJERE ZAŠTITE ŠUMA

Planinarske staze u šumi treba obnoviti i označiti, te očistiti izvore. Potrebno je postaviti informativnu tablu o prvom vodovodu i opisati neke od značajnih flornih vrsta tog predjela.

PRIJEDLOZI ZA ZAŠTITU U KATEGORIJI ZNAČAJAN KRAJOBRAZ

Značajan krajobraz prirodni je ili kultivirani predjel velike krajobrazne vrijednosti i biološke raznolikosti ili kulturno-povijesne vrijednosti, ili krajobraz jedinstvenih obilježja karakterističnih za pojedino područje namijenjeno odmoru i rekreaciji ili osobito vrijedan krajobraz utvrđen sukladno Zakonu. U predjelima značajnoga krajobraza dopušteni su samo oni zahvati i radnje čija je svrha održavanje ili uređenje. Predlaže se za zaštitu krajobrazna cjelina staroga grada Dubovca i neizgrađeni potezi uz doline rijeka Mrežnice, Korane i Kupe.

KRAJOBRAZNA CJELINA STAROGA GRADA DUBOVCA S KALVARIJOM I CRKVOM MAJKE BOŽJE SNJEŽNE

Karakteristične i estetske značajke u krajoliku Karlovca istaknuti su brežuljci od kojih je najprepoznatljiviji Dubovac sa srednjovjekovnim istoimenim gradom na vrhu brijega. Dubovac je dobio naziv po dubu ili hrastu, čije šume su obrastale padine brijega. Pedesetih godina dvadesetog stoljeća oblikovno se uređivao okoliš staroga grada kao šetaliste i izletišta Karlovčana i Zagrepčana. Tom su se

prilikom perivojno uredile padine brijega, kao i ulazni prostor u stari grad. Zasađivani su potezi crnogoričnih stabala smreka, jela, te skupine divljeg kestena, tulipanovca, kao i različite vrste grmlja. Bile su uređene i šetne staze oko brijega, koje su vodile do različitih kulturnih i perivojnih sadržaja. Na vrhu brijega Dubovca nalazilo se i manje jezero uz kojega je rasla endemska paprat i idirot. Sa staroga grada otvaraju se panoramski vidici na grad Karlovac, na njegove perivoje, drvorede i rijeke, na Žumberačko gorje i prostranu pokupsku nizinu. Tijekom vremena grad je propadao, a i mnoge sadene vrste drveća i grmlja su propale. Zaštitom treba obuhvatiti brijeg Dubovac s križnim putom crkve Majke Božje Snježne, sve do podnožja brijega i puta uz Karlovačku pivovaru.

Mjere zaštite:

Za cjelokupni prostor trebalo bi izraditi studiju zaštite i obnove uređenja cjelovitog prostora staroga grada Dubovca, obnavljajući neke od prirodnih i povijesnih vrijednosti.

DOLINA RIJEKE MREŽNICE S UŠĆEM U KORANU

Mrežnica je jedna od najatraktivnijih rijeka karlovačkog područja. U području Grada protječe donjim tokom i to na potezu od mosta kod rekreacijskoga centra «Lotus», sve do ušća u rijeku Koranu kod Turnja. Na tom kratkom toku ističu se manja slapišta te ujezereni dijelovi toka s otočićima, kao i njeno ušće gdje se preko sedrenih barijera prelijeva u vode rijeke Korane. Na slapištima su razvijene različite vrste mahovina sedrotvoraca, kao i ostale vrste briofitske flore.

Uz obale Mrežnice očuvale su se dijelom prirodne zajednice dolinskih livada, kao i pojedinačne skupine topola i vrba koje prirodno pridolaze uz riječne tokove. Uz obale rijeke Mrežnice su duljinom toka podignuti obrambeni nasipi. Sjeverno od obale Mrežnice i željezničke pruge pruža se naselje Gornja Švarča, a južno Mala Švarča. S Gornje Švarče pružaju se vidici na gradsku jezgru Karlovca i Zagrebačku goru.

Mjere zaštite:

Izvan nasipa neizgrađene prostore s prirodnom vegetacijom treba zaštititi od izgradnje i to sjeverno između pruge i obalo utvrda, a južno između nasipa i rubnih dijelova naselja Male Švarče.

DOLINA RIJEKE KORANE S UŠĆEM U RIJEKU KUPU

Rijeka Korana protječe unutar obuhvata GUP-a, osim kod Mostanja gdje je meandar Korane izvan granice obuhvata Plana. Uz desnu obalu Korane protežu se prostrane livadne površine s manjim skupinama stabala sve do obrisa nizinskih šuma Mekušja i Turnja. Uz lijevu obalu Korane i rijeku Kupe razvio se povijesni grad Karlovac s Vrbanićevim perivojem. Sjeveroistočno uz obale rijeke Korane prema ušću u rijeku Kupu očuvale su se dolinske livade s manjim oraničnim česticama, te s gajevima vrba i topola. I danas je to razmjerno čista rijeka koja plijeni pogled svojom bojom i razigranim slapištem, kao i ljepotom dolinskih livada. S obalo-utvrda rijeke Korane pružaju se prostrani vidici na dolinu Kupe, na nizinske šume Pokuplja i Zagrebačku goru. Razmjerno dobro očuvane prirodne značajke doline rijeke Korane, kulturni povijesni sadržaji i cjeline grada te estetske vrijednosti – temeljni su elementi da se rijeka Korana s obalom i priobaljem zaštiti u predloženu kategoriju. Vlažna staništa dolina rijeka i potoka čine jedan od bitnih obilježja i resursa biološke raznolikosti koja su u Europi potpuno nestala zbog širenja gradova, hidroregulacija i drugih građevnih i tehničkih zahvata. Prirodna vrijednost ovog područja jesu očuvana prirodna ušća rijeka, što je jedna od značajki grada Karlovca, očuvane biljne zajednice riječnih tokova i sedrotvorci kao florni raritet Mrežnice i Korane. U akcijskom planu biološke raznolikosti i u Ramserskoj konvenciji određeno je da se vlažna staništa zadrže i očuvaju. U toj konvenciji navedeni su i riječni tokovi, ali nisu navedene klasifikacije stanišnih tipova. Zbog posebnih i prepoznatljivih vrijednosti GUP-om je na ušću Korane u Kupu predloženo uređenje posebnih botaničkih i zooloških vrtova kojima je temeljni fenomen vlažno stanište, što omogućuje odabir samo biljaka i životinja koje žive na vlažnim staništima.

3.2.6.1.5. PRIRODNE VRIJEDNOSTI KOJE SE MJERAMA GUP-A PREDLAŽU ZA ZAŠTITU

Mjerama GUP-a predlaže se zaštita šumskoga pojasa Strmečkoga dola kao osobito vrijednog predjela – prirodni krajobraz. Šuma Strmečki dol krajnji je izduženi ogranak šume Kozjače. Pruža se između groblja Dubovac II.

3.2.6.2. ZAŠTITA KULTURNIH DOBARA

Generalni urbanistički plan (GUP) utvrđuje osnovne prostorno-razvojne čimbenike očuvanja kulturnih dobara i utvrđuje smjernice za korištenje prostora, građevne zahvate u prostoru i pojedinačne zahvate na zaštićenim kulturnim dobrima. Zaštita se provodi prema usvojenim načelima integralne zaštite prostora i pojedinačnih građevina s njegovim okolišem, ali i očuvanja autentičnosti kroz obnovu njihove izvorne strukture. Zaštita ovisi o društvenim prilikama i situaciji, vlasničkim odnosima, financijskim sredstvima i drugim činiteljima. Treba je planirati i provoditi posebno razrađenim

planovima i prema posebno izrađenim studijama i istraživanjima. Neophodno je dati prioritete obnovi kulturnih dobara upisanih u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, gradskih predjela, te redizajnu i redefiniranju funkcija u prostoru. Stručne konzervatorske službe i službe lokalne uprave (županijske i gradske) određuju uvjete za pomoć vlasnicima i korisnicima spomenika kulture (stručnu, financijsku i upravnu), te izravno ili posredno kontinuirano prate i analiziraju rezultate zaštite i obnove.

Usporedno treba razvijati svijest o važnosti i vrijednosti naslijeđa kroz edukaciju, povećanjem estetskih kriterija, razvijanjem kritičke misli u smislu isticanja dobrih primjera te kritiziranja neprimjerenih zahvata i kiča. Treba poticati donacije, ali isto tako organizirati male akcije uređenja u koje se uključuje cjelokupna javnost. Dio graditeljskoga naslijeđa u vrlo je lošem građevnom stanju. Mnoge građevine su preinačene na vrlo grub i često neprimjeren način. Izgrađene su i neke novogradnje u neprihvatljivom prostornom odnosu prema vrijednoj zatečenoj povijesnoj zaštićenoj izgradnji kao što su: tehnička škola s igralištem u Šancu, starački dom s plinskom stanicom, Zagrebačka banka i stambena zgrada u Radićevoj ulici, antenski stup u bloku pošte, vojarna u sjevernom dijelu Šanca, dvije trafostanice u "Zvijezdi" i jedne u Gajevoj ulici, zgrada vojne ambulante u "Zvijezdi", Karlovačka banka i višestambena poslovna zgrada u Ulici V. Mačeka, trgovački centar-robna kuća s neboderom FINE, neboder na Kupi, Elektra na Dubovcu, tvornica KIO, stambena zgrada u Primorskoj ulici u izgradnji, tvornica KGK, Billa i nedovršena stambeno-poslovna zgrada interpolacije na Baniji.

3.2.6.2.1. ODREĐIVANJE I DEFINIRANJE PREDJELA I GRANICA ZAŠTITE

Na području grada Karlovca i obuhvata GUP-a utvrđeno je nekoliko povijesnih cjelina koje su definirane svojim povijesnim i prostornim specifičnostima i granicama:

1. Urbanistička cjelina Karlovac
2. Povijesno urbanistička cjelina Rakovac
3. Urbanistička cjelina Švarča

URBANISTIČKA CJELINA KARLOVAC

Izrađena je revizija Rješenja o registraciji koja daje nove prostorne međe urbanističke cjeline Karlovac. Unutar područja zaštite primjenjuju se režimi zaštite A, B i C.

PREDIO/ZONA 'A' (POTPUNA ZAŠTITA POVIJESNIH STRUKTURA) obuhvaća područje unutar najstarije jezgre grada (područje Zvijezde) omeđeno vanjskim rubom tvrđavskog šanca. Na području Dubovca obuhvaća područje Staroga grada i župne crkve Majke Božje Snježne. Zbog dobro očuvanih i osobito vrijednih povijesnih struktura podrazumijeva se očuvanje povijesnog stanja najvrjednijih povijesnih elemenata i to: povijesna parcelacija; kontinuitet uličnih poteza, trgova, perivoja i predvrtova; mreža ulica; tocrtni gabariti blokova; cjelovitost povijesnih građevina; visina gradnje.

Sustavom mjera zaštite unutar PREDJELA A uvjetuju se mjere cjelovite zaštite i očuvanja svih kulturno-povijesnih vrijednosti uz najveće moguće poštivanje tradicije i funkcije prostora i sadržaja. Na području ovoga predjela strogo se kontrolira unošenje novih struktura i sadržaja, stranih ili neprikladnih sačuvanih kulturno-povijesnih vrijednosti. Prilagođavanje postojećih povijesnih funkcija i sadržaja suvremenim potrebama može se prihvatiti uz minimalne fizičke građevne zahvate u povijesno tkivo. Prihvatljive su metode sanacije, konzervacije, restauracije, konzervatorske rekonstrukcije i prezentacije. Posebna se pozornost ima posvetiti bogatom arheološkom naslijeđu. Na području ovoga predjela svi zahvati u prostoru uvjetovani su prethodnim arheološkim i konzervatorskim istraživanjima, a svaki zahvat podređen je rezultatima provedenih istraživanja.

PREDIO/ZONA 'B' (DJELOMIČNA ZAŠTITA POVIJESNIH STRUKTURA) obuhvaća područja predgrađa Zvijezde, dijelove Zvijezde i šanca, naselja Gaza, Banija, Dubovac i dio naselja Rakovac. Predio B podrazumijeva djelomičnu zaštitu povijesnih struktura zbog različitoga stupnja očuvanosti dijelova kulturno-povijesnih cjelina. Sustavom mjera zaštite u predjelu B uvjetuje se zaštita osnovnih elemenata povijesne planske matrice i karakterističnih skupina građevina, pojedinih posebno zaštićenih građevina i drugih, za ukupnost kulturno-povijesne cjeline važnih vrijednosti, a prije svega oblika građevina i sklopova, gabarita i povijesnih sadržaja. Na području ovoga predjela uvjetovat će se zahvati u smislu prilagodbe funkcija i sadržaja suvremenim potrebama, ali bez bitnih fizičkih izmjena sačuvanih elemenata povijesnih struktura. Prihvatljive su metode konzervacije, rekonstrukcije, interpolacije, rekonstrukcije i integracije u cilju povezivanja povijesnih s novim strukturama i sadržajima koji proizlaze iz suvremenih potreba. Na području ovoga predjela svi zahvati u prostoru uvjetovani su prethodnim arheološkim i konzervatorskim istraživanjima, a svaki je podređen rezultatima provedenih istraživanja.

PREDIO/ZONA 'C' (AMBIJENTALNE VRIJEDNOSTI PROSTORA) obuhvaća područje Arboretuma, područje uz rijeku Koranu i dio naselja Rakovac. Predio C podrazumijeva ambijentalnu zaštitu zbog prorijeđenih povijesnih struktura, odnosno nedostatka značajnijih primjera povijesne izgradnje koji osiguravaju kvalitetnu i funkcionalnu prezentaciju kulturno-povijesnih vrijednosti predjela A i B. Unutar predjela C prihvatljivi su svi

zahvati uz pridržavanje osnovnih načela zaštite kulturno-povijesne cjeline. Pri radovima na uređenju prostora prihvatljive su metode obnove postojećih struktura i izgradnja novih uz uvjet očuvanja ambijentalnih obilježja kulturno-povijesne cjeline, napose tradicijskih oblika, krajobraznog obilježja i harmoničnog sklada cjeline.

URBANISTIČKA CJELINA KARLOVAC upisana je u REGISTAR POD BROJEM 187, Rješenjem Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture iz 1969. godine, a temeljem Rješenja Konzervatorskog zavoda u Zagrebu iz 1962. godine. Navedenim Rješenjem zaštićeno područje obuhvaća područje omeđeno Zrinskim trgom, Gundulićevom ulicom, Preradovićevom ulicom, Jarnevićevom ulicom, Gajevom ulicom, Draškovićevom ulicom, vanjskim rubom tvrđavskog šanca, Kurelčevom ulicom, Radićevom ulicom, Jonkeovom ulicom, Lopašićevom ulicom, Zajčevom ulicom, Ulicom kralja Tomislava, Domobraskom ulicom do Zrinjskog trga.

Budući da navedenim Rješenjem nisu obuhvaćeni dijelovi grada sa sačuvanom povijesnom strukturom, Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu 1987. godine donosi Rješenje Broj: 03-UP/I-1194/2 kojim je povijesno-urbanistička cjelina Karlovac određena sljedećim prostornim međama: od brze ceste nizvodno rijekom Kupom do ulice Gornja Gaza, koju presijeca te od građevine u Gornjoj Gazi 24 ide u smjeru juga obuhvaćajući desnu stranu navedene ulice s pripadajućim zgradama do Ulice I. Tkalca, nastavlja Tkalčevom ulicom, obuhvaća građevine u Draškovićevoj ulici 17 i na Gažanskom trgu 7, 14, 8, 12, 13, 13a, 9 i 10 te 100 m uz vanjski rub tvrđavskog šanca dolazi do raskrižja Kurelčeve ulice i Ruskog puta te Ruskim putem do drvenog mosta preko rijeke Korane. Obuhvaćajući drveni most granica se nastavlja desnom obalom rijeke Korane te uzvodno gdje prelazi rijeku do hotela Korana i nastavlja se Šetalištem J. Marohnića do raskršća s Radićevom ulicom. Granica dalje ide Radićevom i Smičiklasovom ulicom te brzom cestom, gdje se spaja s početnom točkom.

REVIZIJOM RJEŠENJA O REGISTRACIJI povijesno-urbane cjeline grada Karlovca, koja je tijekom 2006. godine provedena prema Uputi o načinu utvrđivanja sustava mjera zaštite za nepokretna kulturna dobra - predložena za upis u registar kulturnih dobara, Klasa: 612-08/04-01-06/03, Urbroj: 532-10-1/8(JB)-3, Zagreb, 31.03.2004. - utvrđen je stupanj očuvanosti građevnih struktura povijesne jezgre grada kao i povijesna, kulturna, urbanistička i arhitektonska vrijednost. S obzirom da cjelina sadrži dobro očuvane i osobito vrijedne povijesne strukture - vrijedne elemente povijesnih struktura različitoga stupnja očuvanosti, kao i proričene povijesne strukture te područja bez značajnih primjera povijesne izgradnje koji osiguravaju kvalitetnu i funkcionalnu prezentaciju kulturno-povijesnih vrijednosti, PREDLOŽENE su prostorne međe potpune zaštite povijesnih struktura (PREDIO/ZONA A), djelomične zaštite povijesnih struktura (PREDIO/ZONA B) i ambijentalne zaštite (PREDIO/ZONA C).

PODRUČJE ZAŠTITE unutar kojega se razlikuju predjeli A, B i C određeno je GRANICOM koja ide od k.č. 2331 (Ulica Banija) i uključuje rubne k.č. 2333, 2334 i ide sjevernim rubom Bogovićeve ulice, presijeca k.č. 2336/10 i 2336/3, k.č. 2337/2, 2339/3, 2339/2, južnim rubom Bogovićeve ulice, k.č. 2343/3, 2345/3, 2346/2, 2348, 2352, 2353/3, 2354/2, presijeca Starčevićevu ulicu, nastavlja rubnim k.č. 2389, 2390, 2391/1, 2391/2, 2392, presijeca Petrovićevu ulicu, 2395/1, 2394, presijeca 2396/1 i 2398/1, k.č. 2382/1, 2380/1, 2379, 2375, 2373, 2363, 2362, 2361/2, 2360, k.o. Karlovac 1, prelazi rijeku Kupu i dolazi do spoja s tvrđavskom grabom u naselju Gaza te u smjeru juga obuhvaćaju k.č. 603, presijeca ulicu Gornja Gaza i nastavlja obuhvaćajući k.č. 699/1, 697, 698/3, 695, 694/1, 692/1, 689, 688/1, 688/2, nastavlja se jugoistočnim rubom dijela ulice G. Gaza do spoja s k.č. 613 koju obuhvaća kao i k.č. 614, 644/1, 646/1, 647, 650, 656, 658, 660, 662, 668/1, 672/1, 674/1, 677, 680/1, presijeca ulicu I. Tkalca i nastavlja obuhvaćajući rubne k.č. 727, 4220, 725, 724, 722/2, presijeca k.č. 722/1, nastavlja rubnim k.č. 722/3, 719/1, istočnim rubom Ulice Hrvatske bratske zajednice i istočnim rubom Gažanskog trga, presijeca 728/4, nastavlja rubnim k.č. 729/3, 729/2 nakon čega presijeca put na k.č. 897 i nastavlja se rubnim k.č. 898/2, 900/1, 899/2, 951/27, 951/40, 951/25, pješačkim putem koji povezuje zgradu Šumarske škole i zgradu Šumskog gospodarstva, presijeca k.č. 951/9, južnim rubom Puta D. Trstenjaka u smjeru sjeveroistoka idu do starog prilaza zgradi «Zelenila» te istočnim rubom navedenog puta u smjeru juga dolazi do Ruskog puta. Istočnim rubom Ruskog puta se prostorne međe nastavljaju do drvenog mosta preko rijeke Korane i njegovim istočnim rubom prelaze na desnu obalu rijeke, obuhvaćaju dio k.č. 269/3 k.o. Gornje Mekušje, presijecaju navedenu parcelu, gornjim rubom brane na rijeci vraćaju se na lijevu obalu i rubnim k.č. 1856/5, 1856/6 dolaze do ulice na k.č. 1859/1 kojom se u smjeru zapada nastavljaju do Ulice S. Radića te zapadnim rubom navedene ulice do raskrižja sa Smičiklasovom ulicom. Južnim rubom Smičiklasove ulice predio/zona ide do k.č. 1317/1 koju obuhvaća te presijeca k.č. 1317/38 i ide njezinim jugoistočnim i jugozapadnim rubom, presijeca k.č. 1318/1 i Ulicu kralja Tomislava, rubnom k.č. 1307/1 i u smjeru sjevera zapadnim rubom Nazorove ulice te rubnim k.č. 1332/1, 1334/1, 1335/1, 1327/15, 1327/14, 1327/13, 1327/12, 1327/8, 1342/1, 1341/1, presijeca Mačekovu ulicu, njezinim južnim rubom ide u smjeru istoka te se nastavlja rubnom

k.č. 1362, presijeca 1367/1 i nastavlja rubnim k.č. 1368, 1440, 1441, 1442, 1444, dolazi do k.č. 1419, prelazi Prilaz V. Holjevca te zapadnim rubom željezničke pruge dolazi do Mačekove ulice te južim rubom navedene ulice, prelazi Maštrovićevu ulicu, nastavlja rubnim k.č. 1503, 1502, 1501, 1507, presijeca k.č. 1508/1, nastavlja rubnim k.č. 1499, presijeca put na k.č. 4207, obuhvaća rubne k.č. 1527/1, 1528/1, 1528/4, presijeca 1529, obuhvaća rubne k.č. 1530/2, 1531/3, Kranjčevićevom ulicom, rubnom k.č. 1549/17, presijeca k.č. 1550/2 i 1631/2, prelazi Kružićevu ulicu, nastavlja rubnim k.č. 1630/1, 1627, 1626, 1625, 1624, 1623, 1622, 1621, 1620, presijeca Gupčevu ulicu, nastavlja 1614, 1613, 1612, 1607, 1606/1, 1605/2, presijeca Tomićevu ulicu i k.č. 1649/3, rubnom k.č. 1649/12, 1649/13, 1649/14, rubnim k.č. 1649/15, 1649/16, 1649/2, južnim rubom Primorske ulice, rubnim k.č. 1652, 1654/2 te 10 m sjeveroistočno od sjeveroistočnog ruba Ulice Luščić u smjeru istoka do k.č. 1754 (Vojno groblje), u smjeru zapada obuhvaća rubne k.č. 1754, 1729, 1725, istočnim rubom Ulice Strmački dol, zapadnim rubom ulice Luščić, rubnim k.č. 1655/1, 1655/3, 1656 k.o. Karlovac 2, južnim rubom ulice Zagrad, rubnim k.č. 421, 422, 423, 426/1, 426/2, 429/1, k.o. Zagrad, k.č. 249, presijeca 251, rubnom k.č. 255/2, presijeca 246 i 210, rubnom k.č. 208, prelazi Ulicu Dubovac do k.č. 410, navedenom k.č. i k.č. 411 dolazi do obale rijeke Kupe te se nastavlja rubnim k.č. 412/1, 412/2, 415, presijeca k.č. 418, 419/10 i 419/2. U smjeru jugoistoka granica ide rubnim k.č. 419/3, 419/4, 419/5, 397/3, 397/2, 397/1, 400, 394, 419/14, 422/2, 422/3, 425/3, presijeca Kupsku ulicu i nastavlja rubnom k.č. 425/4, presijeca 427/1, ide rubnim k.č. 427/5, 427/4, 428, 429, 431/2, 433/1, 433/3, presijeca 418 do obale Kupe, obalom Kupe do puta na k.č. 442, navedenim putem, nakon čega presijeca k.č. 444/1 i 444/2, obuhvaća rubne k.č. 444/5, 443, presijeca 447, nastavlja k.č. 449/2, 450, 452, 411, presijeca Kumičićevu ulicu i k.č. 460 i ide rubnim k.č. 460/3, 460/4, 460/5, 465, k.o. Karlovac 2, prelazi Krupinu ulicu i istočnim rubom navedene ulice dolazi do Kupe. Sredinom Kupe granica ide u smjeru istoka i prelazi na drugu obalu i istočnom stranom Dubrovačke ulice ide u smjeru sjevera, presijeca k.č. 2806 i nastavlja se zapadnim rubom željezničke pruge, prelazi prugu i dolazi do Prilaza V. Holjevca čijim zapadnim rubom u smjeru juga, prelazi Prilaz V. Holjevca i rubnom k.č. 2729/1, 2729/3, 2730/1, presijeca 2733/2, obuhvaća k.č. 2733, 2785/1, 2770, 2772, 2773, 2774, zapadnim rubom Kačićeve ulice, 2767, 2765, 2764/4, 2764/3, 2763/2, 2763/1, 2762, 2761, 2759, 2756/2, 2754/2, 2751/2, 2750/1, prelazi Vrazovu ulicu, obuhvaća k.č. 2743, prelazi Masarykovu ulicu, presijeca k.č. 2423/3, nastavlja se rubnim k.č. 2421/1, 2421/3, 2420/1, 2420/2, 2417/1, 2416/2, 2416/1, 2408, 2409/2, 2409/1, 2410, 2412, prelazi Vrazovu ulicu, nastavlja 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2454, 2453, 2439, 2438, 2439, 2455, 2457, južnim rubom Starčevićeve ulice, rubnim k.č. 2492, 2494/1, 2496, 2498, 2509, 2501, 2503, 2504, 2506, 2507, 2500, 2511, 2512, 2513, prelazi preko Laginjine ulice i nastavlja rubnim k.č. 2241/2, 2240, 2239, prelazi 2238/1 te obuhvaća 2242, 2243, 2244 k.o. Karlovac 1 i dolazi do početne točke.

PREDIO/ZONA 'A' POTPUNE ZAŠTITE POVIJESNIH STRUKTURA obuhvaća područje unutar najstarije jezgre grada (područje Zvijezde) omeđeno vanjskim rubom tvrđavskog šanca. Na području Dubovca obuhvaća područje Staroga grada, odnosno k.č. 268/5, 264, 265, 260/2, dio 256, 255/2, put Z. Satlera, k.č. 254, 255/1.

PREDIO/ZONA 'B' DJELOMIČNE ZAŠTITE POVIJESNIH STRUKTURA obuhvaća područje omeđeno k.č. 2331 (Ulica Banija), 2333, 2334, sjevernim rubom Bogovićeve ulice, presijeca k.č. 2336/10 i 2336/3, k.č. 2337/2, 2339/3, 2339/2, južnim rubom Bogovićeve ulice, k.č. 2343/3, 2345/3, 2346/2, 2348, 2352, 2353/3, 2354/2. Prostorne međe presijecaju Starčevićevu ulicu, nastavljaju rubnim k.č. 2389, 2390, 2391/1, 2391/2, 2392, presijecaju Petrovićevu ulicu, 2395/1, 2394, presijecaju 2396/1 i 2398/1, k.č. 2382/1, 2380/1, 2379, 2375, 2373, 2363, 2362, 2361/2, 2360, k.o. Karlovac 1, prelaze rijeku Kupu i dolaze do spoja s tvrđavskom grabom u naselju Gaza te u smjeru juga obuhvaćaju k.č. 603, presijecaju ulicu Gornja Gaza i nastavljaju obuhvaćajući k.č. 699/1, 697, 698/3, 695, 694/1, 692/1, 689, 688/1, 688/2, nastavljaju se jugoistočnim rubom dijela ulice G. Gaza do spoja s k.č. 613 koju obuhvaćaju kao i k.č. 614, 644/1, 646/1, 647, 650, 656, 658, 660, 662, 668/1, 672/1, 674/1, 677, 680/1, presijecaju ulicu I. Tkalca i nastavljaju obuhvaćajući rubne k.č. 727, 4220, 725, 724, 722/2, presijecaju k.č. 722/1, nastavljaju rubnim k.č. 722/3, 719/1, istočnim rubom Ulice Hrvatske bratske zajednice i istočnim rubom Gažanskog trga, presijecaju 728/4, nastavljaju rubnim k.č. 729/3, 729/2 nakon čega presijecaju put na k.č. 897 i nastavljaju se rubnim k.č. 992, 991/2, sjeveroistočnim rubom Ruskog puta, jugoistočnim rubom ulice na k.č. 4241 (dio Kurelčeve ulice), sjeveroistočnim rubom ulice Prilaz Korani, ulicom na k.č. 1859/1, zapadnim rubom Radićeve ulice u smjeru sjevera do raškrizja sa Smičiklasovom ulicom. Južnim rubom Smičiklasove ulice granica ide do k.č. 1317/1 koju obuhvaća te presijeca k.č. 1317/38 i ide njezinim jugoistočnim i jugozapadnim rubom, presijeca k.č. 1318/1 i Ulicu kralja Tomislava, rubnom k.č. 1307/1 i u smjeru sjevera zapadnim rubom Nazorove ulice te rubnim k.č. 1332/1, 1334/1, 1335/1, 1327/15, 1327/14, 1327/13, 1327/12, 1327/8, 1342/1, 1341/1, presijeca Mačekovu ulicu, i njezinim sjevernim rubom ide u smjeru istoka te se nastavlja rubnom k.č. 1362, presijeca 1367/1 i nastavlja rubnim k.č. 1368, 1440, 1441, 1442, 1444, dolazi do k.č. 1419, prelazi

Prilaz V. Holjevca te zapadnim rubom željezničke pruge dolazi do Mačekove ulice, južim rubom navedne ulice, prelazi Meštrovićevu ulicu, uključuje rubne k.č. 1503, 1502, 1501, 1507, presijeca k.č. 1508/1, nastavlja rubnim k.č. 1499, presijeca put na k.č. 4207, obuhvaća rubne k.č. 1527/1, 1528/1, 1528/4, presijeca 1529, obuhvaća rubne k.č. 1530/2, 1531/3, Kranjčevićevom ulicom, rubnom k.č. 1549/17, presijeca k.č. 1550/2 i 1631/2, prelazi Kružićevu ulicu, nastavlja rubnim k.č. 1630/1, 1627, 1626, 1625, 1624, 1623, 1622, 1621, 1620, presijeca Gupčevu ulicu, nastavlja 1614, 1613, 1612, 1607, 1606/1, 1605/2, presijeca Tomičevu ulicu i k.č. 1649/3, rubnom k.č. 1649/12, 1649/13, 1649/14, rubnim k.č. 1649/15, 1649/16, 1649/2, južnim rubom Primorske ulice, rubnim k.č. 1652, 1654/2, te 10 m sjeveroistočno od sjeveroistočnog ruba Ulice Luščić u smjeru istoka do k.č. 1754 (Vojno groblje), u smjeru zapada obuhvaća rubne k.č. 1754, 1729, 1725, istočnim rubom Ulice Strmački dol, zapadnim rubom ulice Luščić, rubnim k.č. 1655/1, 1655/3, 1656, k.o. Karlovac 2, južnim rubom ulice Zagrad, rubnim k.č. 421, 422, 423, 426/1, 426/2, 429/1, k.o. Zagrad, k.č. 249, presijeca 251, obuhvaća 255/2, presijeca 246 i 210, rubnom k.č. 208, prelazi Ulicu Dubovac do k.č. 410, navedenom k.č. i k.č. 411 dolazi do obale rijeke Kupe te se nastavlja rubnom k.č. 415, presijeca k.č. 418, 419/10 i 419/2. U smjeru jugoistoka granica ide rubnim k.č. 419/, 419/4, 419/5, 397/3, 397/2, 397/1, 400, 394, 419/14, 422/2, 422/3, 425/3, presijeca Kupsku ulicu i nastavlja rubnom k.č. 425/4, presijeca 427/1, ide rubnim k.č. 427/5, 427/4, 428, 429, 431/2, 433/1, 433/3, do obale Kupe, obalom Kupe do puta na k.č. 442, navedenim putom, nakon čega presijeca k.č. 444/1 i 444/2, obuhvaća rubne k.č. 444/5, 443, presijeca 447, nastavlja k.č. 449/2, 450, 452, 411, presijeca Kumičićevu ulicu i k.č. 460 i ide rubnim k.č. 460/3, 460/4, 460/5, 465, k.o. Karlovac 2, prelazi Krupinu ulicu i istočnim rubom navedene ulice dolazi do Kupe. Sredinom Kupe granica ide u smjeru istoka i prelazi na drugu obalu i istočnim rubom Dubrovačke ulice ide u smjeru sjevera, presijeca k.č. 2806 i nastavlja se zapadnim rubom željezničke pruge, prelazi prugu i dolazi do Prilaza V. Holjevca čijim zapadnim rubom u smjeru juga, prelazi Prilaz V. Holjevca i rubnom k.č. 2729/1, 2729/3, 2730/1, presijeca 2733/2, obuhvaća k.č. 2733, 2785/1, 2770, 2772, 2773, 2774, zapadni rub Kačićeve ulice, 2767, 2765, 2764/4, 2764/3, 2763/2, 2763/1, 2762, 2761, 2759, 2756/2, 2754/2, 2751/2, 2750/1, prelazi Vrazovu ulicu, obuhvaća k.č. 2743, prelazi Masarykovu ulicu, presijeca k.č. 2423/3, nastavlja se rubnim k.č. 2421/1, 2421/3, 2420/1, 2420/2, 2417/1, 2416/2, 2416/1, 2408, 2409/2, 2409/1, 2410, 2412, prelazi Vrazovu, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2454, 2453, 2439, 2438, 2439, 2455, 2457, južnim rubom Starčevićeve ulice, rubnim k.č. 2492, 2494/1, 2496, 2498, 2500, 2501, 2503, 2504, 2506, 2507, 2509, 2511, 2512, 2513, prelazi preko Laginjine ulice i nastavlja rubnim k.č. 2241/2, 2240, 2239, prelazi 2238/1, obuhvaća 2242, 2243, 2244 k.o. Karlovac i dolazi do početne točke. Predjelu/zoni 'B' pripada blok omeđen Kukuljevićevom, Šimunićevom, Haulikovom i Klaićevim ulicom, te zgrade staračkoga doma i Tehničke škole, a koji se nalaze na području predjela 'A'.

PREDIO/ZONA C određen je granicom koja ide od k.č. 898/2 koju obuhvaća i nastavlja se u smjeru jugoistoka rubnim k.č. 900/1, 899/2, 951/27, 951/40, 951/25, pješačkim putom koji povezuje zgradu Šumarske škole i zgradu Šumskog gospodarstva, presijeca k.č. 951/9, Putom D. Trstenjaka sjeveroistoka ide do starog prilaza zgradi «Zelenila» te navedenim putom u smjeru juga dolazi do Ruskoga puta. Ruskim putom se prostorne međe nastavljaju do drvenog mosta preko rijeke Korane i njegovim istočnim rubom prelaze na desnu obalu rijeke te 70 m od uređene desne obale dolaze do brane, branom se vraćaju na lijevu obalu i rubnim k.č. 1856/5, 1856/6 dolaze do ulice na k.č. 1859/1. Granica se nastavlja u smjeru sjevera navedenom ulicom, Prilazom Korani, Kurelčevom ulicom i Ruskim putom te rubnom k.č. 951/27, 899/2, 900/1 i 898/2 gdje se spaja s početnom točkom.

Do provedbe prijedloga novog Rješenja na snazi je Rješenje Broj: 03-UP/I-1194/2 iz 1987. godine.

NA PROSTORU OVE CJELINE ISTIČE SE NEKOLIKO GRAĐEVINA: sklop župne crkve sv. Trojstva s franjevačkim samostanom, Velika vojarna, Oružana, zgrada Generalata, Gradski muzej, potez kuća na Zrinskom trgu i Šetalištu dr F. Tuđmana, Žitna kuća, zgrada Poglavarstva, potez kuća u Gajevoj ulici kod Banijanskog mosta, srušena crkva sv. Nikole s gradnjom replike u tijeku, Vrbanićev perivoj, crkva sv. Tri kralja, ulični potez malogradske trgovačke kuća uz staru zagrebačku cestu od Banijanskog mosta do stare željezničke pruge u Bogovićevoj ulici, željeznički sklop, industrijska arhitektura stare kožare, stari grad Dubovac, župna crkva Majke Božje Sniježne, Žitni magazin, Marmontova aleja, Primorska ulica i sklopovi groblja.

POVIJESNO URBANISTIČKA CJELINA RAKOVAC

Povijesno–urbanistička cjelina Rakovac zaštićena je Rješenjem o preventivnoj zaštiti do donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra. Preventivna zaštita odnosi se na područje omeđeno granicama rubnih katastarskih čestica 1933/5, 1933/1, 1933/2, 1934/1, 1933/3, 1922/1, 1924 prelazi Ulicu Rakovac, nastavlja k.č. 1861, dijelom 1863/1, 1862, 1867/2, 1867/1, 1867/3, prelazi Ulicu A. Majdera i nastavlja rubnim k.č. 1870/2, 1872, 1875/1, 1876/1, 1877, 1879, 1881/1, 1883/1, 1885/1,

1885/3, 1887/3, 1887/5, prelazi Ulicu Rakovac i nastavlja zapadnim rubom navedene ulice u smjeru sjevera do k.č. 1907 koju obuhvaća kao i rubne k.č. 1908/2, 1910/2, 1912/2, 1914/2, 1915/1, dijelom 1917/3, dijelom 1917/4, presijeca 1939 i nastavlja rubnim k.č. 1918, 1920, 1922/3, 1922/2, 1923/1, 1934/35 gdje se spaja s početnom točkom

PREDIO/ZONA B (djelomična zaštita povijesnih struktura odnosi se na dio cjeline koji sadrži vrijedne elemente povijesnih struktura različitog stupnja očuvanosti): granica ide rubnim k.č. 1933/5, 1933/1, 1933/2, 1934/1, 1933/3, 1922/1, 1924 prelazi Ulicu Rakovac, nastavlja k.č. 1861, dijelom 1863/1, 1862, 1867/2, 1867/1, 1867/3, prelazi Ulicu A. Majdera i nastavlja rubnim k.č. 1870/2, 1872, 1875/1, 1876/1, 1877, 1879, 1881/1, 1883/1, 1885/1, 1885/3, 1887/3, 1887/5, prelazi Ulicu Rakovac i nastavlja zapadnim rubom navedene ulice u smjeru sjevera do k.č. 1907 koju obuhvaća kao i rubne k.č. 1908/2, 1910/2, 1912/2, 1914/2, 1915/1, dijelom 1917/3, dijelom 1917/4, presijeca 1939 i nastavlja rubnim k.č. 1918, 1920, 1922/3, 1922/2, 1922/1, 1933/3, 1934/1, gdje se spaja s početnom točkom. Sustavom mjera zaštite u ovom predjelu uvjetuje se zaštita i očuvanje osnovnih elemenata povijesne planske matrice i karakterističnih skupina građevina, pojedinih građevina i drugih, za cjelinu važnih vrijednosti, a prije svega oblika građevina i sklopova, gabarita i povijesnih sadržaja. Uvjetovat će se zahvati u smislu prilagodbe funkcija i sadržaja suvremenim potrebama, ali bez bitnih fizičkih izmjena sačuvanih elemenata povijesnih struktura. Prihvatljive su metode konzervacije, rekonstrukcije, interpolacije, rekonpozicije i integracije.

PREDIO/ZONA C (ambijentalna zaštita odnosi se na dio cjeline s prorijeđenim povijesnim strukturama ili neizgrađenim prostorima, prostorima koji su sačuvali povijesnu matricu bez značajnijih primjera povijesne izgradnje te prostorima koji postojećom izgradnjom osiguravaju kvalitetnu i funkcionalnu prezentaciju vrijednosti predjela B): zaštićeno području uključuje k.č. 1923/2, 1923/1 i 1934/35. Prihvatljivi su svi zahvati koji se pridržavaju osnovnih načela zaštite kulturnoga naslijeđa u kulturno-povijesnim cjelinama. Prihvatljive su metode rekonstrukcije postojećih i izgradnje novih struktura uz uvjet za očuvanje bitnih ambijentalnih obilježja osnovnih povijesnih struktura cjeline. Sve zahvate treba podrediti očuvanju krajobraznog obilježja cjeline, prevladavanju tradicijskih oblika, očuvanju vizura i panorame te harmoničnog sklada cjeline.

Do utvrđivanja svojstva kulturnog dobra povijesno-urbanističke cjeline Rakovac, odnosno upisa u Listu zaštićenih kulturnih dobara Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske što je potrebno provesti do 25. siječnja 2008. godine, na snazi je navedeno Rješenje o preventivnoj zaštiti. Utvrđivanje svojstva kulturnog dobra bit će provedeno prema Rješenju o preventivnoj zaštiti i obuhvat zaštićenog područja ne će biti izmijenjen.

Na području predjela Rakovac ističe se industrijski sklop "Že-Če Mustad" izvan funkcije, s djelomično očuvanim graditeljskim strukturama glavne proizvodne zgrade, kovačnicom i upravno stambenom zgradom, te zgrada gimnazije.

POVIJESNO URBANISTIČKA CJELINA ŠVARČA

Naselje Švarča izvan povijesnih urbanističkih cjelina, moderno urbanističko arhitektonsko naselje očuvano kao cjelina, predlaže se štititi odredbama GUP-a Karlovac.

I-ZONA ZAŠTITE - ZONA ISTRAŽIVANJA (ARHEOLOŠKE ZONE)

Na području zahvata GUP-a grada Karlovca ubicirano je ukupno 7 arheoloških lokaliteta (još jedan lokalitet - mjesto nalaza rimskog novca koji se navodi u literaturi nije ubiciran) od kojih su 2 registrirana kulturna dobra, 2 preventivno zaštićena kulturna dobra, a ostali nemaju pravni status zaštite u smislu Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. To je rezultat, prije svega, slabe istraženosti, a ne i važnosti pojedinih arheoloških lokaliteta. Arheološki lokaliteti predstavljaju važan element kulturnoga naslijeđa, značajan za povijesni i kulturni identitet naroda i prostora u mikro i makroregionalnom smislu. Arheološka istraživanja i iskopavanja, te njihova prezentacija u turističke svrhe danas mogu biti veoma pogodan oblik promocije, ali i financijske iskoristivosti za zajednicu. Stoga su promišljanja u tom smislu potrebna na sveopće zadovoljstvo. Upravo zbog stupnja neistraženosti arheološki se lokaliteti svrstavaju u grupu ugroženih i najmanje zaštićenih kulturnih dobara. Većina lokaliteta indicirana je na temelju pregleda terena, prijašnjih slučajnih nalaza, no jedan broj čini skupina potencijalnih nalazišta, pretpostavljenih na temelju indikativnih toponima, geomorfološkog položaja, povijesnih podataka, kontinuiteta naseljavanja i sl.

Mjere i uvjeti zaštite u I-zoni podrazumijevaju:

1. Prethodno odobrenje potrebno je ishoditi za sve radove koji se provode na kulturnim dobrima uključujući i radove za koje se ne izdaje građevna dozvola prema Zakonu o gradnji, te za radove iz Pravilnika o određivanju zahvata u prostoru za koje se ne izdaje lokacijska dozvola. Mjere zaštite

utvrditi će nadležno tijelo na zahtjev stranke odgovarajućim aktom prije izdavanja prethodnog odobrenja (građevne dozvole).

2. Na osnovu rezultata istraživanja utvrdit će se daljnji postupak u zaštiti predmetnog područja ili lokaliteta. Prioritetna istraživanja potrebno je provoditi na područjima koja se namjenjuju intenzivnom razvoju infrastrukturnih i telekomunikacijskih sustava te iskorištavanju mineralnih i drugih sirovina. Ako se pri izvođenju građevnih ili drugih radova nađe na arheološko nalazište ili nalaze, potrebno je postupiti u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara¹.

3. Svi arheološki lokaliteti na području zahvata GUP-a grada Karlovca označeni su na kartografskom prikazu. Djelomično su istraživani samo karlovački bedemi i stari grad Dubovac, potpuno Budin, a svi ostali arheološki lokaliteti su potpuno neistraženi. To je rezultat slabe istraženosti, a ne i važnosti. U svakom slučaju arheološki lokaliteti predstavljaju važan element kulturnoga naslijeđa, značajan za povijesni i kulturni identitet naroda i prostora u mikro i makroregionalnom smislu.

1. KARLOVAC, ARHEOLOŠKO PODRUČJE «ZVIJEZDA»

Kartografska oznaka: bez kartografske oznake

Valorizacija: nacionalni značaj

Stanje zaštite: registracija

Prijedlog zaštite: registracija - prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet.

Svi ostatci bedema, šančeva i ostalih fortifikacijskih elemenata karlovačke utvrde mogu se smatrati i arheološkim lokalitetom.

2. KARLOVAC, ARHEOLOŠKO PODRUČJE STARI GRAD DUBOVAC

Kartografska oznaka: Kar 01

Valorizacija: nacionalni značaj

Stanje zaštite: registracija

Prijedlog zaštite: registracija - prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet.

Stari grad Dubovac iznimno je vrijedan arheološki lokalitet s kontinuitetom naseobine od mlađega kamenog doba kada je na ovom mjestu bilo utvrđeno naselje kojeg ostaci postoje i danas, pa do srednjeg vijeka kada je upravo na mjestu prapovijesnog naselja sagrađen stari grad Dubovac.

3. KARLOVAC, ARHEOLOŠKO PODRUČJE ZAGRAD

Kartografska oznaka: Kar 02

Valorizacija: regionalni značaj

Stanje zaštite: novo evidentirano

Prijedlog zaštite: prostornim planom - potencijalni prapovijesni i/ili srednjovjekovni arheološki lokalitet. Prema priči lokalnog stanovništva prije 20-ak godina su negdje na padinama ili brdu Zagrad ili Strmac djeca pronašla (vjerojatno) željezni ili brončani mač. Prema nekim informacijama radilo se o savijenom maču. Ove informacije upućuju da je riječ o prapovijesnom, keltskom maču, ali nije nemoguće i da je srednjovjekovni. Nalaz je izgubljen. Ovako vrijedan i rijedak nalaz upućuje na postojanje arheološkog lokaliteta na ovom mjestu pa je nužno provesti arheološka istraživanja.

4. KARLOVAC, ARHEOLOŠKO PODRUČJE BUDIN

Kartografska oznaka: Kar 03

Valorizacija: regionalni značaj

Stanje zaštite: preventivna zaštita

Prijedlog zaštite: preventivna zaštita - srednjovjekovni arheološki lokalitet.

Budin je srednjovjekovna zemljana utvrda. Obuhvaća k.č.: 2766, 2766/1, 2766/5-9, 2766/11, 2767, 2776, 2777, 2779, katastarska općina Velika Jelsa.

5. KARLOVAC, ARHEOLOŠKO PODRUČJE KAŠTEL-NOVAKI

Kartografska oznaka: Kar 04

Valorizacija: regionalni značaj

Stanje zaštite: evidencija

Prijedlog zaštite: preventivna zaštita – antički arheološki lokalitet

¹ Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("NN" br. 69/99), Članak 45:

Ako se pri izvođenju građevnih ili bilo kojih drugih radova koji se obavljaju na površini ili ispod površine tla, na kopnu, u vodi ili moru nađe na arheološko nalazište ili nalaze, osoba koja izvodi radove dužna je prekinuti radove i o nalazu bez odgađanja obavijestiti nadležno tijelo. Po primitku obavijesti iz stavka 1. ovoga članka, a najdulje u roku od tri dana od primitka obavijesti nadležno će tijelo, ako to ocijeni potrebnim, rješenjem odrediti mjere osiguranja i zaštite nalazišta i nalaza, a može donijeti i rješenje o privremenoj obustavi daljnjih radova. Žalba na rješenje iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja. Za vrijeme privremene obustave radova po rješenju iz stavka 2. ovoga članka investitor može podnijeti zahtjev nadležnom tijelu za odobrenje nastavka radova. O ovom zahtjevu investitora nadležno će tijelo odlučiti u roku 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

U 19. stoljeću na nekadašnjem dobru A. Nugenta pronađen je grob iz rimskoga oba. U grobu je pronađena i rimska bočica za suze - lakrimarij. Valja pretpostaviti postojanje ne samo jednog groba već čitavo rimsko groblje i rimsko naselje jer su groblja bila smještavana uz naselje. Kaštel se nalazi na pogodnom mjestu za naselje (zavoj Kupe), a i sam toponim Kaštel upućuje na postojanje arheološkog lokaliteta, iako nije nemoguće da je toponim Kaštel nastao prema dobru A. Nugenta. Neki su autori na području Karlovca smještali rimsko naselje.

6. KARLOVAC, ARHEOLOŠKO PODRUČJE SELCE-OBALA KUPE

Kartografska oznaka: Kar 05

Valorizacija: regionalni značaj

Stanje zaštite: evidencija

Prijedlog zaštite: preventivna zaštita – antički arheološki lokalitet.

Na povišenoj gredi na zavoju Kupe pronađeni su ulomci rimskih keramičkih posuda. Nalazi, kao i sam položaj upućuju da je na ovom mjestu bila naseobina u rimsko doba. Neki autori su na području Karlovca smještali rimsko naselje.

7. KARLOVAC, ARHEOLOŠKO PODRUČJE GRADAC-ORLOVAC

Kartografska oznaka: Kar 06

Valorizacija: regionalni značaj

Stanje zaštite: preventivna zaštita

Prijedlog zaštite: preventivna zaštita – prapovijesni arheološki lokalitet.

Radi se o prapovijesnom sklopu koji se sastoji od naselja na gredi uz Kupu i od naselju pripadajuće nekropole. Arheološki sklop prostire se po k.č.: 1370-1381, 1589-1612, te 1688-1709 katastarska općina Karlovac.

8. KARLOVAC, ARHEOLOŠKI LOKALITET KUPA-HRNETIĆ, JELSA

Kartografska oznaka: Kar 07

Valorizacija: regionalni značaj

Stanje zaštite: evidentirano

Prijedlog zaštite: prostornim planom – podvodni antički arheološki lokalitet.

Kod mosta u Hrnetiću u rijeci Kupi bio je rimski sarkofag, što se spominje još u 19. stoljeću (spominje se neuspješan pokušaj vađenja sarkofaga iz Kupe). Nije poznato je li je sarkofag još čitav u Kupi jer je navodno Jugoslavenska narodna armija (JNA) miniranjem raznijela sarkofag. Kupa je svakako u antičko doba bila važna prometnica prema Siscii (Sisku).

9. KARLOVAC, ARHEOLOŠKI LOKALITET – NEPOZNATA LOKACIJA

Kartografska oznaka: bez kartografske oznake

Valorizacija: regionalni značaj

Stanje zaštite: evidentirano

Prijedlog zaštite: antički arheološki lokalitet

U Arheološkom muzeju u Zagrebu nalazi se rimski novac cara Klaudija II. (268.-270.) donesen iz Karlovca. Međutim, bez ikakve je pobleže lokacije pronalaska. Neki autori su na području Karlovca smještali rimsko naselje, ali preciznijih podataka osim nekoliko izdvojenih nalaza (spomenutih u ovom tekstu) nema.

K ZONA ZAŠTITE - ZONA ZAŠTITE KRAJOBRAZA

Izvan granica povijesnih cjelina velike su i vrijedne površine zaštitnog pejzaža. Na zapadu je to šumoviti lanac Kozjača, a na istoku livade i polja u meandrima rijeka Kupe i Korane prema ušću. Te vrijedne površine treba maksimalno očuvati i onemogućiti gradnju i širenje građevnog područja.

3.2.6.2.2. **TABELARNI POPIS NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA NA PODRUČJU OBUHVATA GUP-A**

Izdvojenim predjelima/zonama zaštite povijesnih urbanističkih cjelina, zonama istraživanja i na ostalim lokalitetima izvan ovih predjela, na području obuhvata GUP-a grada Karlovca popisom je obuhvaćeno tri (3) graditeljske urbane cjeline i sto petnaest (115) pojedinačnih kulturnih dobara. Od tri povijesne graditeljske cjeline jedna je registrirana, jedna je preventivno zaštićena i jedna je evidentirana. Preventivno zaštićena predviđena je za registraciju, a evidentirana je predviđena za zaštitu GUP-om.

Tabelarnim popisom u zaštićenim cjelinama i izvan njih obuhvaćeno je ukupno 115 pojedinačnih kulturnih dobara, od toga 59 civilnih građevina, 4 vojnih građevina, 12 sakralnih građevina, 12 oblika urbane opreme, 10 memorijalnih objekata, 6 arheoloških lokaliteta, 1 arheološka zona, 6 povijesnih komunikacija i 5 oblika kulturnoga krajolika, od toga ukupno 28 registriranih građevina (R), 11 preventivno zaštićenih građevina (P), 32 evidentirane građevine (E) i 44 novih građevina (N).

EVIDENTIRANE GRAĐEVINE (E) su one koje su do sada bile na popisu kulturnih dobara, ali do sada nije donijeto rješenje ove Uprave o njihovoj zaštiti. Ovim planom predviđen je prijedlog njihove zaštite aktom ove Uprave (P, R) ili zaštita mjerama GUP-a.

NOVE GRAĐEVINE (N) u tabelarnom prikazu su one koje je revizijom i reambulacijom terena za potrebe izrade GUP-a utvrđeno da imaju svojstva kulturnoga dobra, a u daljnjem postupku će se provesti njihovo vrjednovanje.

ZA GRAĐEVINE OZNAČENE GUP-OM (zaštita generalnim urbanističkim planom) najčešće su evidentirane kao lokalnog značaja, organi lokalne uprave donose odluku o njihovoj zaštiti, a odluku dostavljaju Ministarstvu kulture, odnosno nadležnom tijelu, za traženjem stručnog mišljenja. Mišljenje se može zatražiti i za građevine izvan predjela zaštite, osobito ako se one nalaze na eksponiranim točkama u prostoru.

KARTOGRAFSKA OZNAKA	STANJE ZAŠTITE	VALORIZACIJA	PRIJEDLOG MJERA ZAŠTITE
PC - Povijesna cjelina	R - Registracija	1 - Nacionalni značaj	R - Registracija
CG - Civilna građevina	P - Preventivna zaštita	2 - Regionalni značaj	P - Preventivna zaštita
VG - Vojna građevina	E - Evidencija	3 - Lokalni značaj	GUP - Zaštita GUP-om
SG - Sakralna građevina	N - Novo evidentirano		
UO - Urbana oprema			
MG - Memorijalna građevina			
AL - Arheološki lokalitet			
AZ - Arheološka zona			
PK - Povijesna komunikacija			
KK - Kulturni krajolik			

		KARTOGRAFSKA OZNAKA	STATUS ZAŠTITE	RIJEDL OG ZAŠTITE

1.0. POVIJESNE GRADITELJSKE CJELINE

1.1.	Gradska naselja			
1.1.1.	Karlovac	PC 01	R	R
1.1.2.	Rakovac	PC 02	P	R
1.1.3.	Švarča	PC 03	E	GUP

2.0. POVIJESNE GRAĐEVINE I SKLOPOVI

2.1. CIVILNE GRAĐEVINE I GRADITELJSKI SKLOPOVI

2.1.1.	Banija			
2.1.1.1.	Banija 39/Starčevićeva 25, stambeno-poslovna zgrada	CG 01	N	P
2.1.1.2.	Sklop željezničkog kolodvora	CG 59	E	R
2.1.2.	Dubovac			
2.1.2.1.	Dubovac 1, kurija župnog dvora	CG 02	P	R
2.1.2.2.	Njemčićeva 4, stambeno-poslovna zgrada	CG 03	E	R
2.1.2.3.	Njemčićeva 6, stambena zgrada	CG 04	E	R
2.1.2.4.	Šporerova, žitni magazin	CG 05	E	R
2.1.2.5.	Šporerova 10, stambena zgrada	CG 06	E	R
2.1.3.	Karlovac			
2.1.3.1.	Banjavčičeva 14, stambeno-poslovna zgrada	CG 07	E	R
2.1.3.2.	Draškovičeva 8, stambena zgrada	CG 08	N	R
2.1.3.3.	Frankopanska 4, stambena zgrada	CG 09	N	R
2.1.3.4.	Frankopanska 11, stambena zgrada	CG 10	N	R
2.1.3.5.	Haulikova 6, stambeno-poslovna zgrada	CG 11	N	R
2.1.3.6.	Haulikova 7, stambeno-poslovna zgrada	CG 12	P	R
2.1.3.7.	Jarnevičeva 2, stambeno-poslovna zgrada	CG 13	N	R
2.1.3.8.	Kukuljevičeva 20, stambena zgrada	CG 14	P	R
2.1.3.9.	Mačekova 6, stambeno-poslovna zgrada	CG 15	N	R
2.1.3.10.	Radičeva 15, stambeno-poslovna zgrada	CG 16	N	R
2.1.3.11.	Radičeva 19, stambeno-poslovna zgrada	CG 17	N	R
2.1.3.12.	Strossmayerov trg 1, stambeno-poslovna zgrada	CG 18	R	R
2.1.3.13.	Strossmayerov trg 2, stambeno-poslovna zgrada	CG 19	R	R
2.1.3.14.	Strossmayerov trg 7, zgrada muzeja	CG 20	E	R

2.1.3.15.	Šetalište F. Tuđmana 1, stambeno-poslovna zgrada	CG 21	R	R
2.1.3.16.	Šetalište F. Tuđmana 2, stambena zgrada	CG 22	R	R
2.1.3.17.	Šetalište F. Tuđmana 3, stambena zgrada	CG 23	R	R
2.1.3.18.	Šetalište F. Tuđmana 5, stambena zgrada	CG 24	R	R
2.1.3.19.	Šetalište F. Tuđmana 6, stambena zgrada	CG 25	R	R
2.1.3.20.	Šetalište F. Tuđmana 7, stambena zgrada	CG 26	R	R
2.1.3.21.	Šetalište F. Tuđmana 8, stambena zgrada	CG 27	R	R
2.1.3.22.	Šetalište F. Tuđmana 9, stambena zgrada	CG 28	R	R
2.1.3.23.	Šetalište F. Tuđmana 10, stambeno-poslovna zgrada	CG 29	R	R
2.1.3.24.	Šimunićeva 5, stambena zgrada	CG 30	N	R
2.1.3.25.	Zajčeva 6, stambena zgrada	CG 31	P	R
2.1.3.26.	Zrinski trg 1, stambeno-poslovna zgrada	CG 32	R	R
2.1.3.27.	Zrinski trg 3, stambeno-poslovna zgrada	CG 33	R	R
2.1.3.28.	Zrinski trg 5, stambeno-poslovna zgrada	CG 34	R	R
2.1.3.29.	Zrinski trg 7, stambeno-poslovna zgrada	CG 35	R	R
2.1.3.30.	Zrinski trg 9, stambeno-poslovna zgrada	CG 36	R	R
2.1.3.31.	Zrinski trg 11, stambeno-poslovna zgrada	CG 37	R	R
2.1.3.32.	Zrinski trg 13, stambeno-poslovna zgrada	CG 38	R	R
2.1.3.33.	Zrinski trg 15, stambeno-poslovna zgrada	CG 39	R	R
2.1.3.34.	Zrinski trg 17, stambeno-poslovna zgrada	CG 40	R	R
2.1.3.35.	Zrinski trg 19, stambeno-poslovna zgrada	CG 41	R	R
2.1.3.36.	Zrinski trg 21, stambeno-poslovna zgrada	CG 42	R	R
2.1.3.37.	Drveni most preko rijeke Korane	CG 43	E	GUP
2.1.4.	Povijesno-urbanistička cjelina Rakovac			
2.1.4.1.	Tuškanova ulica, Tvornički sklop «ŽE ČE»	CG 44	P	R
2.1.5.	Građevine izvan zaštićenih cjelina			
2.1.5.1.	Borlin, vodocrpilište (zona)	CG 45	E	R
2.1.5.2.	Hrnetić, kurija župnog dvora	CG 46	P	R
2.1.5.3.	Hrnetić, dvorac Hrnetić	CG 47	E	R
2.1.5.4.	Hrnetić, tvornički sklop	CG 48	E	GUP
2.1.5.5.	Ilovac, trafostanica	CG 49	E	GUP
2.1.5.6.	Ilovac, radnička zgrada Kontexa	CG 50	E	GUP
2.1.5.7.	Lučni most preko rijeke Korane	CG 51	N	GUP
2.1.5.8.	Švarča, dvorac Švarča	CG 52	E	R
2.1.5.9.	Udbinja, Kneza Branimira 66	CG 53	N	P
2.1.5.10.	Udbinja 7, stambena zgrada	CG 54	N	GUP
2.1.5.11.	Udbinja 32, stambena zgrada	CG 55	N	GUP
2.1.5.12.	Udbinja 74 (24), stambena zgrada	CG 56	N	GUP
2.1.5.13.	Udbinja 80, stambena zgrada	CG 57	N	GUP
2.1.5.14.	Postrojenje obaloutvrde i brane	CG 58	E	GUP

2.2. VOJNE GRAĐEVINE I SKLOPOVI

2.2.1.	Zapovjedna mjesta			
2.2.1.1.	Karlovac, Domobranska vojarna	VG 01	E	R
2.2.1.2.	Karlovac, Trg bana Jelačića, Velika vojarna	VG 02	E	R
2.2.2.	Fortifikacijski sklopovi			
2.2.2.1.	Dubovac, stari grad	VG 03	R	R
2.2.2.2.	Turanj, stari grad	VG 04	E	P

2.3. SAKRALNE GRAĐEVINE I SKLOPOVI

2.3.1.	Građevine posvećene kultu (crkve, kapele)			
2.3.1.1.	Banija, crkva sv. Tri Kralja	SG 01	E	P
2.3.1.2.	Dubovac, župna crkva Majke Božje Sniježne	SG 02	R	R
2.3.1.3.	Dubovac, kapela Ranjenog Isusa	SG 03	P	R
2.3.1.4.	Dubovac, kapela Svih Svetih	SG 04	E	R
2.3.1.5.	Hrnetić, župna crkva sv. Martina	SG 05	P	R
2.3.1.6.	Trg bana Jelačića, župna crkva sv. Trojstva s franjevačkim samostanom	SG 06	R	R
2.3.1.7.	Trg bana Jelačića, pravoslavna crkva sv. Nikole	SG 07	R	R
2.3.1.8.	Logorište, kapela sv. Doroteje	SG 08	P	R
2.3.1.9.	Mala Švarča, kapela sv. Nikole	SG 09	E	P
2.3.1.10.	Švarča, župna crkva sv. Franje Ksaverskog	SG 10	E	P

2.3.2.	Poklonci			
2.3.2.1	Gradac, poklonac Presvetog Srca Isusovog	SG 11	E	GUP
2.3.2.2.	Hrnetić, poklonac sv. Nikole	SG 12	E	GUP

2.4. URBANA OPREMA

2.4.1.	Javna plastika			
2.4.1.1.	Boškovićeve ulica, «Umorni putnik»	UO 01	N	GUP
2.4.1.2.	Cesarčeva ulica, «Glorijeta» sa spomenikom palima u 1. svjetskom ratu	UO 02	E	GUP
2.4.1.3.	Kralja Tomislava, Park narodnih heroja, Spomen bista V. Holjevcu	UO 03	N	GUP
2.4.1.4.	Kurelčeva ulica, «Prvi koraci»,	UO 04	N	GUP
2.4.1.5.	Radićeva ulica, spomenik V. Karasu,	UO 05	N	GUP
2.4.1.6.	Radićeva ulica, Spomen bista Dragojli Jarnjević	UO 06	N	GUP
2.4.1.7.	Šetalište F. Tuđmana, «Majka»	UO 07	N	GUP
2.4.1.8.	Šetalište F. Tuđmana, spomenik R. Lopašiću	UO 08	N	R
2.4.1.9.	Trg bana Jelačića, Zavjetni pil	UO 09	N	R
2.4.1.10.	Trg bana Jelačića, Zdenac	UO 10	N	R
2.4.1.11.	Vrbanićev perivoj, «Ljubavnici»	UO 11	N	GUP
2.4.1.12	Zrinski trg, Miljokaz	UO 12	N	R

3.0. MEMORIJALNA BAŠTINA

3.1.	Građevine povezane sa značajnim povijesnim događajima			
3.1.1.	Nemčićeva 10, spomeničko mjesto, zgrada održavanja sastanaka MK KPH za Karlovac	MG 01	R	R
3.2.	Grobne građevine			
3.2.1.	Dubovac - katoličko groblje, Grobnica Krešić/ Turković	MG 02	N	R
3.2.2.	Dubovac - katoličko groblje, Grobnica Turk	MG 03	E	R
3.2.3.	Dubovac - katoličko groblje, Grobnica Hoffman	MG 04	E	R
3.2.4.	Dubovac - katoličko groblje, Grobnica Vraniczany	MG 05	E	R
3.2.5.	Dubovac - katoličko groblje, grobno obilježje Čop	MG 06	N	R
3.2.6.	Dubovac - katoličko groblje, grobno obilježje Banjavčić	MG 07	N	R
3.2.7.	Dubovac - katoličko groblje, Piramida obilježje početka staroga groblja	MG 08	N	R
3.2.8.	Dubovac - vojničko groblje, Arkade	MG 09	N	R
3.2.9.	Dubovac - pravoslavno groblje, grobnica Pavković	MG 10	N	R

4.0. ARHEOLOŠKA BAŠTINA

4.1.	Arheološki lokaliteti			
4.1.1.	Drežnik, obala rijeke Kupe	AL 01	E	GUP
4.1.2.	Dubovac, Stari grad	AL 02	R	R
4.1.3.	Hrnetić, Kaštel	AL 03	E	GUP
4.1.4.	Selce, rijeka Kupa i obala rijeke Kupe	AL 04	E	GUP
4.1.5.	Velika Jelsa, Budin	AL 05	P	P
4.1.6.	Karlovac, Zvijezda, rotunda – ostatci grobne kapele	AL 06	N	GUP
4.2.	Arheološka zona			
4.2.1.	Gradac, Orlovac	AZ 01	P	P

5.0. POVIJESNE KOMUNIKACIJE

5.1.	Jozefinska cesta	PK 01	N	GUP
5.2.	Karolinska cesta	PK 02	N	GUP
5.3.	Lujzinska cesta	PK 03	N	GUP
5.4.	Stara cesta Karlovac-Zagreb	PK 04	N	GUP
5.5.	Rijeka Kupa (od Pivovare do ušća rijeke Korane u rijeku Kupu)	PK 05	N	GUP
5.6.	Željeznička pruga Karlovac-Zagreb	PK 06	E	GUP

6.0. KULTURNI KRAJOLIK

6.1.	Borlin, vodocrpilište	KK 01	N	GUP
6.2.	Dubovac, brdo sa starim gradom i župnom crkvom MBS	KK 02	N	GUP
6.3.	Gradski park, Šetalište F. Tuđmana, Vrbanicev perivoj	KK 03	N	GUP
6.4.	Korana – arboretum – parkovi – rijeka	KK 04	N	GUP
6.5.	Šanac oko «Zvijezde»	KK 05	N	GUP

3.2.6.2.3. SMJERNICE ZA MOGUĆE I POTREBNE ZAHVATE NA NEPOKRETNIM KULTURNIM DOBRIMA

Zaštitu kulturnog dobra treba provoditi cjelovito – građevine sa svim pripadajućim dijelovima te pripadajućim dijelom čestice, u pravilu uz očuvanje osnovne namjene ili one koja neće narušiti spomeničku vrijednost građevine. Radovi koji na nepokretnom kulturnom dobru ili zaštićenom okolišu kulturnog dobra mijenjaju namjenu kulturnog dobra mogu se poduzimati samo uz posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara.

Radovi koji bi narušili cjelovitost kulturnog dobra nisu dopušteni. Za sanaciju i provođenje zaštitnih radova na zaštićenom kulturnom dobru potrebno je izraditi odgovarajuću dokumentaciju postojećega stanja s prijedlogom sanacije i obnove prema konzervatorskim uvjetima nadležne službe zaštite.

Sanacija i obnova građevine mora se izvoditi sukladno izvornom arhitektonsko-oblikovnom konceptu uz očuvanje građevne čestice odnosno posjeda s kojim čini cjelinu. Nisu dozvoljeni zahvati koji mogu ugroziti spomenički karakter - bilo da se radi o rekonstrukciji ili prenamijeni u sadržaje koji nisu primjereni obilježjima i karakteristikama zaštićene građevine odnosno karakteristikama okoliša i parcelacije. Nije dozvoljena ugradnja materijala i građevnih elemenata koji nisu primjereni povijesnom ili spomeničkom karakteru građevine (posebno na pročeljima) osim iznimno u prizemljima građevina u kojima se smještavaju prostori javne namjene, ali i tada prema detaljnim uvjetima te uz suglasnost službe zaštite.

Uklanjanje građevina u svrhu gradnje zamjenskih građevina moguće je iznimno i to sukladno uvjetima propisanim Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Za sve radnje za koje je ovim GUP-om utvrđena obveza zaštite nadležna ustanova za zaštitu kulturne baštine (Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Karlovcu) utvrđuje slijedeće: posebne uvjete (u postupku izdavanja lokacijske dozvole i izvan lokacijske dozvole), prethodno odobrenje (u postupku izdavanja građevne dozvole i izvan građevne dozvole), konzervatorski i arheološki nadzor u svim fazama radova.

Zaštićenim građevinama, kod kojih su utvrđena spomenička svojstva i na koje se obvezatno primjenjuju sve spomeničke odredbe, smatraju se sve građevine koje su u ovom GUP-u popisane kao: registrirani spomenici (R) i preventivno zaštićeni spomenici (P).

Evidentirane i nove građevine u predjelima zaštite ili izvan predjela zaštite, sukladno kategoriji, bit će zaštićene (bilo po zahtjevu vlasnika ili po službenoj dužnosti konzervatora).

ZAŠTITA CJELOVITIH POVIJESNIH GRADITELJSKIH CJELINA

Kao posebna planska mjera zaštite na razini Generalnog urbanističkog plana grada Karlovca provodi se planska zaštita pojedinih cjelovitih povijesnih graditeljskih cjelina, a kako se ne bi narušio njihov koncept. Posebne mjere daju se za cjeline: Karlovac, Banija, Dubovac, Rakovac i radničko naselje Švarča.

POVIJESNA CJELINA KARLOVAC

Unutar granica zaštite povijesne cjeline Karlovac širenje grada prema istoku i jugoistoku nije dozvoljeno. Iznimno je moguća ambijentalna uklopljena suvremena gradnja koja je svojim sadržajima vezana uz korištenje krajobraznih predjela (perivojni paviljoni, teniski centar, športski i manji ugostiteljski sadržaji), uz parterno uređenje, te izgradnja ili obnova infrastrukturnih vodova i građevina od posebne važnosti.

Izvan granica obuhvata zaštite na istočnoj strani potrebno je redefinirati kriterije uređenja prostora i njegove namjene. Hale «Autotransporta» i ostale prenamijenjene hale potpuno su neprihvatljivi oblici gradnje kao i njihova namjena. Vojne građevine i prognaničko naselje potrebno je također ukloniti, a prostor kvalitetno planirati za stanogradnju urbanih vila. U dijelu prostora između Vatrogasne ceste i sadašnjeg «Autotransporta» moguće je predvidjeti pejzažni predio s parkiralištima za potrebe «Zvijezde», ali bez gradnje zgrada.

Gradsku povijesnu jezgru «Zvijezde» potrebno je cjelovito obnoviti i revitalizirati obnovom infrastrukture, blokova, građevina, uklanjanjem neprimjerenih funkcija (tvornica «Kamod» u srcu «Zvijezde», neintegriranih vojnih građevina uz šančeve i u «Zvijezdi», antenskog stupa kod pošte, dvije trafostanice u «Zvijezdi» i jedne u Gajevoj ulici, zgrada vojne ambulante u «Zvijezdi», plinske stanice kod staračkog doma i tehničke škole s igralištem u šancu). Povijesnu strukturu na rubnim dijelovima blokova uz šanac treba građevno definirati, povijesne trgove – Trg bana J. Jelačića i Strossmayerov trg treba povijesno redefinirati, povijesne ulaze u grad s Banskih i Južnih vrata (ul. P. Miškine i Radićeva ulica) urbanističko-arhitektonski naglasiti prezentirajući arheološke nalaze. Ulaz u «Zvijezdu» iz smjera novog centra na ulici Kralja Tomislava treba također prostorno naznačiti.

Uvođenjem novih sadržaja i funkcija posebno treba imati na umu očuvanje povijesne graditeljske strukture kao imperativ i temeljnu vrijednost grada i prostora. Promet u kretanju i mirovanju u «Zvijezdi» i oko «Zvijezde» treba pažljivo osmisлити vodeći računa u prvom redu o pješaku i osjetljivoj graditeljskoj strukturi građevina.

Na prostoru Predgrađa uz rijeku Kupu, a iza trgovačkog centra, treba redefinirati i oblikovati građenje kojim će se zatvoriti blok i pročelje prema Kupi, a u gabaritima postojećih vrijednih povijesnih građevina.

U Domobraskoj ulici iza Domobranske vojarne predlaže se podjela čestice vojnog dvorišta, kojoj dio ostaje u funkciji vojarne, a dio za javne funkcije kao što je gradnja javne garaže i proširenje autobusnoga kolodvora i sl.

Na potezu kuća uz Kupu na Gazi potrebno je definirati i zatvoriti pročelje prema Kupi u ulici Gornja Gaza, a jablane uz zaštitni zid očuvati.

Unutar granica naselja BANJA tri su istaknute cjeline koje treba revitalizirati i/ili izgraditi nove interpolacije: uz Kupu potez kuća između dva mosta zajedno s obalom Kupe, a prema konzervatorskim smjernicama i izrađenim arhitektonsko-urbanističkim projektom uređenja, povijesna struktura građevina uz glavnu ulicu i Željeznički sklop.

U okviru željezničkoga sklopa očuvani su izvorni tehničko-tehnološki elementi željeznice kao dio nekad bogate industrijske baštine grada Karlovca, a danas izvan funkcije. To ukazuje na moguću željeznički muzej na otvorenom *in situ*, što s pokretnim i nepokretnim eksponatima predstavlja veliki potencijal kao turistička atrakcija grada i šire regije na pruzi između Budimpešte i mora.

Stambeno-poslovne građevine u obostranom uličnom potezu treba obnoviti u izvornom stanju i revitalizirati primjerenim zahvatima i sadržajima.

U povijesnoj strukturi naselja predlaže se osigurati prostorni akcent i urbanističku vertikalnu na mjestu građevina tvornice KGK na raskrižju ulice Banija i Starčevićeve ulice. Veličina kapele sv. Tri kralja nedostatna je za naselje veličine Banije i Drežnika, pa na ovom mjestu postoji mogućnost gradnje nove crkve i urbanistički kvalitetnog uređenja pripadajućeg prostora.

Kvalitetne građevine industrijske arhitekture treba očuvati, obnoviti i staviti u novu funkciju.

Unutar naselja DUBOVAC definiran je niz specifičnosti koje je mjerama ovoga GUP-a potrebno unaprijediti, završiti ili potpuno cjelovito tek osmisлити. Najznačajnija povijesna građevina - stari grad Dubovac s lokacijom arheološkog lokaliteta sv. Mihovila u neposrednoj blizini i crkva Majke Božje Sniježne - čine u prirodnom šumskom okruženju jedinstvenu cjelinu koju treba očuvati, urediti i kultivirati. Nasadi oko Staroga grada i crkve treba pažljivo kultivirati i prorijediti kako bi se osigurala kvalitetne vizure. Lokalitet sv. Mihovila moguće je parterno prezentirati u prostoru. Šetnicu između Staroga grada i crkve i dalje do Kupe i svetišta sv. Josipa treba urediti i održavati s minimalnim zahvatima u prostoru. Prostor sjeverozapadno od Staroga grada moguće je predvidjeti za buduće potrebe depandansa Staroga grada, a u obliku etno sela.

Dvije glavne prometnice koje su trase povijesnih komunikacija kroz grad, Marmontova ulica (Lujizijana) i Primorska ulica (Karolina), treba očuvati u njihovim gabaritima i s drvoredima platana i kestena, predvrtovima i živicama obiteljskih kuća, kompaktnom uličnom građevnom strukturom i manjim poslovnim prostorima prilagođenim gabaritima postojećih kuća. U ulici Dubovac, na mjestu nekadašnjeg opskrbnog centra, treba predvidjeti mogućnost mini tržnice. Na početku ulice uz rotor predviđeno je uklanjanje svih tvorničkih zgrada tvornice obuće KIO i gradnja trgovačkog centra u dubini parcele. Na prednjem prostoru uz ulicu širine oko 20 m, na postojećem građevnom pravcu, treba predvidjeti kvalitetnu gradnju stambeno- poslovnih građevina, visine P+1. Kazete stambenih obiteljskih kuća između Marmontove i Primorske ulice s mrežom servisnih uličica treba očuvati zajedno s pripadajućim vrtovima u dubini parcele. Probijanje novih cesta unutar blokova nije dozvoljeno. Najstarija jezgra stambenih obrtničkih kuća u podgrađu Staroga grada pa do Kupe zajedno sa žitnim

magazinom i širokim prostorom ispred potrebno je revitalizirati uz očuvanje cjelovite graditeljske strukture, prenamjenom spremišta (magazina) i uređenjem trga ispred njega.

Uz Kupu je potrebno osigurati neprekinutu šetnicu, koja će iz središta grada preko žitnog magazina biti povezana sa Starim gradom i šumom Kozjačom. Desnu obalu Kupe između Drežničkoga mosta i brze ceste treba provesti temeljito revitalizirati i kultivirati uz očuvanje povijesnih struktura i industrijskoga naslijeđa, uz nove interpolacije na principu asimilacije i integracije volumena i primijenjenih materijala. U istom potezu, ali uz Mačkovu ulicu od bolnice do zgrada ŽEČE-a, rahlu izgradnju stambenih i poslovnih zgrada s predvrtovima treba predvidjeti za rekultivaciju zadržavajući u prednjem pojasu katnost P+1, a u dubini parcela mogućnost gradnje suvremene arhitekture visine do P+2 s perivojnim površinama.

Ulaze u stara groblja treba primjereno urediti s očuvanim povijesnim značajkama i uz osiguranje parkirališta i pratećih manjih sadržaja. Iznad vojnog groblja treba zaustaviti gradnju, a postojeću građevinu iznad arkada treba ukloniti te prostor sanirati sadnjom nasada. Ogradama i perivojnim nasadima nužno je definirati postojeće zone.

Neizgrađene predjele naselja treba urbanistički definirati novom gradnjom uz konzervatorske uvjete, najveće visine P+4.

Na rubnim područjima obuhvata zaštite vodocrpilišta BORLIN sa zaštitnim pejzažnim prostorom šume treba očuvati u izvornom stanju i obnovom svih pratećih građevina.

Budim kao dvojni arheološki lokalitet potrebno je prezentirati prema izrađenom projektu prezentacije i arheološkim istraživanjima kao jedinstveni tip fortifikacijskoga sustava u obrani grada.

Šumu Kozjaču treba sačuvati od daljnje izgradnje kao kvalitetni rekreacijski i zaštitni prostor grada.

RAKOVAC

Južni ulaz u grad preko povijesnog naselja Rakovac potrebno je očuvati i naglasiti njegov povijesni značaj. Obostrani potez povijesnih građevina treba revitalizirati i obnoviti s pripadajućim vrtovima i gospodarskim zgradama zadržavajući stambenu namjenu s manjim poslovnim sadržajima. U cijelom potezu potrebno je obnoviti obostrano zasađeni drvored. Na mjestima proboja kontinuirane izgradnje treba ostalim arhitektonskim i oblikovnim elementima zatvoriti građevni potez (zidane ograde, panoj, perivojni nasadi). Odmak nove izgradnje rekreacijskih sadržaja prema rijeci Korani i stambenih građevina prema brznoj cesti i željezničkoj pruzi treba osigurati perivojnim nasadima. U zaštićenoj povijesnoj strukturi ističe se zgrada gimnazije s pripadajućim pejzažnim površinama. Dodatno perivojno uređenje pripadajućih površina i njihovu pretvorbu u perivoje pridonijelo bi i kvaliteti šireg prostora naselja. Sklop industrijskih i poslovnih građevina bivše tvornice podkivačkih čavala «ŽEČE» Mustad treba urediti u muzejsko-poslovni prostor prezentirajući izvornost arhitektonskog oblikovanja i prezentirajući proizvodni proces podkivačkih čavala, kao muzej na otvorenom *in situ*, u funkciji industrijske baštine kao kulturnog i turističkog resursa grada.

RADNIČKO NASELJE ŠVARČA

Radničko naselje Švarča iz druge polovice 20. stoljeća zamišljeno na načelima modernog urbanizma kao cjelovito vrtno naselje predlaže se za zaštitu mjerama GUP-a. Višestambene kuće okružene malim vrtovima i uređenim internim prometnicama, te sadržajima pratećih funkcija: trgovine, vrtić, kino, dom zdravlja sa središnjim trgom i škola u široj zoni stanovanja - jedinstveno je na području grada Karlovca. Unutar naselja treba revitalizirati sve sadržaje i funkcije, pejzažne površine i infrastrukturu te spriječiti dogradnje i nadogradnje postojećih građevina.

3.2.6.2.4. PROVOĐENJE ZAŠTITE KROZ IZRADU OBVEZNE PROSTORNO-PLANSKE DOKUMENTACIJE

Sa stanovišta zaštite prostora i zaštite nepokretnih spomenika kulture neophodno je izraditi sljedeću prostorno-plansku dokumentaciju:

URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA - zaštićena urbanistička cjelina Karlovca (zone A, B i C određene Konzervatorskom podlogom) što kao obveza proizlazi iz zakonskih propisa i iz PPUG Karlovca; zaštićena urbanistička cjelina Dubovac uz izradu Konzervatorske podloge; zaštićena urbanistička cjelina Banija uz izradu Konzervatorske podloge.

DETALJNI PLANOVI UREĐENJA - dijelovi povijesne cjeline Karlovca - Dubovac i Banija.

PROVEDBA URBANISTIČKO-ARHITEKTONSKIH NATJEČAJA - uređenje šančeva; Trg bana Josipa Jelačića; interpolacije u blokovima «Zvijezde»; interpolacije u bloku na Kupi; nova građevina u Vrbanićevu perivoju; Žitni magazin s trgom; interpolacija nove crkve na Baniji; kupališta na Korani; etno naselje - depandanse na Starom gradu Dubovcu; interpolacija u bloku Domobranske vojarne; predjeli nove

izgradnje u pejzažnom pojasu izvan granica povijesnih urbanih cjelina (prostor «Autotransporta» i Gaze).

KONZERVATORSKE PODLOGE - konzervatorska podloga Rakovac (2. dio); konzervatorska podloga Banija; konzervatorska podloga Dubovac.

ZAŠTITA POVIJESNIH GRAĐEVINA I SKLOPOVA

CIVILNE GRAĐEVINE I GRADITELJSKI SKLOPOVI

U povijesnim cjelinama, kao i izvan povijesnih cjelina, najbrojnije podvrste predstavljaju stambene i stambeno-poslovne građevine, inženjerske, komunalne i gospodarske građevine te industrijska baština. Raznovrsnost ovog dijela graditeljskoga naslijeđa najslikovitije ocrta sve segmente života ovoga grada na vodi i na prometno istaknutom mjestu na širem području Hrvatske. Sve građevine potrebno je očuvati, obnavljati i revitalizirati mjerama sanacije, rekonstrukcije i održavanja - bilo u njihovoj izvornoj funkciji ili uz novu namjenu, primjerenu njihovoj povijesnoj, spomeničkoj, arhitektonskoj i urbanističkoj vrijednosti i poziciji u prostoru. Osim građevina zaštititi podliježe i pripadajuća čestica ili čak i širi kontaktni prostor (trg, perivoj, vrt). Odgovarajućoj i kvalitetnoj javnoj namjeni treba svakako privesti Žitni magazin na Dubovcu, tvornički sklop «ŽE-ČE» Mustad na Rakovcu, željeznički sklop na Baniji, dvorce Hrnetić i Švarča, te župnu kuriju u Hrnetiću.

Osim građevina koje su prikazane u tabelama, postoji niz važnih građevina koje u povijesnoj strukturi grada imaju značajnu ulogu i zaštićene su unutar povijesnih urbanih cjelina. To su školske zgrade u Domobranskoj i Radićevoj ulici, Hrvatski dom, Zorin dom i ULAK u gradskom perivoju, žitna kuća na Zrinskom trgu, hotel u Vrbanićevu perivoju, gimnazija na Rakovcu. Svojim položajem, gabaritima i funkcijom u velikoj mjeri određuju vitalnost cijeloga grada i donose kvalitetu življenja, te ih u tom smislu treba očuvati i obnavljati zajedno s pripadajućim okolišem.

VOJNE GRAĐEVINE I SKLOPOVI

Povijest grada, smisao njegova nastanka baš na ovom prostoru, te kontinuitet njegove opstojnosti i vitalnosti, kao i urbanističko i arhitektonsko oblikovanje - počivaju u velikoj mjeri na njegovoj vojnoj i obrambenoj funkciji. Danas vojna funkcija grada u velikoj mjeri izlazi izvan gabarita gradskoga tkiva, međutim, nužno je očuvati određeni oblik njihove prisutnosti u prostoru. U svom urbanističkom i arhitektonskom konceptu Velika vojarna i Domobranska vojarna trebaju maksimalno očuvati svoju izvornost. Predlaže se dio slobodnog prostora čestice Domobranske vojarnje prenamijeniti za javne funkcije, proširenje autobusnog kolodvora i gradnju javne garaže, što je od vitalnog značaja za grad.

Ostale vojne građevine u povijesnom tkivu grada (Oružana i vojarna na trgu bana J. Jelačića, garnizonska vojarna u Ulici P. Miškine, te vojna skladišta neintegrirana u prostor grada i šanca zajedno s Bosanskim magazinom na jugoistočnom bastionu) potrebno je prenamijeniti u javne i stambene funkcije, uklanjanjem neintegriranih građevina, obnovom i očuvanjem izvornog arhitektonskog volumena, konstruktivnih i stilskih elemenata, s novim funkcionalnim uređenjem koje ne će narušiti spomenička svojstva kulturnog dobra.

Stari grad Dubovac i Turanj jedinstveni su fortifikacijski sklopovi vezani za obranu grada u povijesti, a Turanj čak i u najnovijoj hrvatskoj povijesti Domovinskoga rata. Stari grad Dubovac treba ostati u funkciji kulturnih i ugostiteljskih sadržaja, s mogućnošću gradnje depandansa u njegovoj blizini na sjeverozapadnoj strani od grada u obliku etno-sela i uz potpuno očuvanje prirodnog okruženja, bez širenja građevnog zemljišta. Turanj se formira u ratni muzej Domovinskog rata, zajedno s građevinama i eksponatima i predstavlja značajnu lokaciju na južnom ulazu u grad.

SAKRALNE GRAĐEVINE

Sve sakralne građevine treba očuvati i obnavljati uz prethodna konzervatorsko-restauratorska istraživanja, s pripadajućom česticom i širim okolišem.

Na području grada postojao je još niz sakralnih građevina koje su tijekom dulje povijesti uklonjene. Postoji mogućnost njihove obnove prema izvorniku, ili obilježavanje lokacija parternim arhitektonskim ili perivojnim uređenjem uz konzervatorske uvjete, te na taj način njihovo ponovno urbanističko, funkcionalno ili simboličko postavljanje u tkivo grada. To su slijedeće građevine: CRKVE sv. Mihovila, sv. Jakova, sv. Antuna, sv. Florijana, sv. Josipa, sv. Ćirila i Metoda, sv. Barbare, i KAPELE sv. Križa, sv. I. Nepomuka, sv. Jelene, sv. Marije Magdalene, kapela u starom gradu Dubovcu i židovska sinagoga.

URBANA OPREMA

Urbana oprema grada nije brojna, ali se nalazi na istaknutim mjestima u gradu. Potrebno je očuvanje i uređenje njihovog šireg prostora i u urbanom i u perivojnom tkivu. Njihovo premještanje, uklanjanje ili poduzimanje bilo kakvih zahvata na njima nije moguće bez odobrenja Konzervatorskog odjela i Grada.

Nova urbana oprema i javna spomenička plastika treba biti odabrana putem javnih i pozivnih natječaja i treba uvažavati prostor u kojem se postavlja. Njihovo rješenje i postavljanje moguće je jedino uz odobrenje ove Uprave i grada.

Svojim spomeničkim svojstvima ističu se Zavjetni pil, Miljokaz, Zdenac i Lopašićev spomenik.

ZAŠTITA MEMORIJALNE BAŠTINE

Od obilježja Narodno oslobodilačke borbe (NOB) na području grada nalazi se jedno registrirano spomeničko mjesto-zgrada. Na bastionu šanca nalaze se ostatci devastiranog i u ratu oštećenog središnjega spomenika NOB-a. Potrebno je na razini grada, kao i ovim GUP-om, a u suradnji s imateljem spomenika predvidjeti lokaciju, mjere sanacije i buduću prezentaciju spomenika te konačno uređenje samog bastiona. Predlaže se njegovo premještanje iz užega gradskog prostora.

Unutar povijesne strukture zaštićenih urbanih cjelina nalazi se četiri groblja. Građevni zahvati izvode se uz posebne uvjete i odobrenje Konzervatorskog odjela i Grada. Potrebno je provesti geodetska snimanja i izraditi katastar svih groblja te inventarizaciju i valorizaciju. U okviru groblja izgrađeno je nekoliko grobnih građevina za koje je predviđeno dodatno konzervatorsko istraživanje i upis u Registar. Potrebno je izraditi plan obilježavanja na ulazu u groblje u obliku informacijskih ploča.

ZAŠTITA ARHEOLOŠKE BAŠTINE

Vrjednovanje kulturnoga bogatstva u arheološkom smislu prilično je nezahvalno zbog velike neistraženosti. Ipak, valja istaknuti one arheološke lokalitete koji se već na dosadašnjem stupnju istraživanja mogu nazvati izuzetno vrijednima, a to su: 1. stari grad Dubovac, kao mjesto neprekinutog života i vrijedna strateška lokacija od kamenog doba do srednjega vijeka; 2. neistraženi ostatci iz rimskoga doba upućuju (kao i neki autori) da je na području Karlovca vrlo izvjesno očekivati rimsko naselje; 3. karlovačka "Zvijezda".

Stoga valja naglasiti da za lokalitete Dubovac i "Zvijezda" treba u svakom planiranju prostora i njegove namjene uzeti u obzir iznimnu arheološku vrijednost, a tako i mogućnost njihove prezentacije. Da bismo što bolje upotpunili sliku pojedinih razdoblja, kontinuiteta naseljavanja, migracija i kulturnih dostignuća na karlovačkom području – treba provesti i manja, ali cjelovita istraživanja (izraditi projekte) i nakon toga njihovim osmišljavanjem u marketinškom pogledu prezentirati javnosti. Potrebna arheološka istraživanja svakako valja provesti u Hrnetiću (lokacija Kaštel) i na Gradcu (lokacije Orlovac i Orlica), te u rijeci Kupi i na njezinim obalama.

POVIJESNE KOMUNIKACIJE

Karlovac kao povijesno prometno središte obilježeno je do danas aktivnim i očuvanim trasama povijesnih komunikacija - cestama, željezničkom prugom i rijekom Kupom.

Ceste *Karolina*, *Jozefina* i *Lujzijana* te stara cesta prema Zagrebu, danas kao gradske ulice u zaštićenim povijesnim cjelinama, moguće je lako prepoznati po sačuvanoj graditeljskoj strukturi stambeno-poslovnih građevina koje određuju gabarite tih ulica i njihovu trasu (ulice Banija, Gajeva, Zrinski trg, ulica V. Mačeka, Nazorova ulica, Marmontova aleja i Primorska ulica). Od prateće komunalne opreme cesta u gradu očuvan je Nulti miljokaz na rotoru, kamen u Ulici V. Mačeka, Žitna kuća na rotoru (sjedište cestarske uprave Lujzinske ceste), te novo spomen obilježje cesta na rotoru na Dubovcu gdje se razdvajaju Marmontova i Primorska ulica.

Parternim uređenjem pojedinih dijelova ulica, putokazima, informacijskim pločama i sličnim elementima potrebno je dodatno naglasiti njihovu prisutnost u gradu. Prometno opterećenje treba dimenzionirati u skladu s njihovim postojećim gabaritima i urbanim povijesnim elementima, osobito Primorsku ulicu i Marmontovu aleju.

Trasa željezničke pruge kroz Karlovac osigurala je Karlovcu također veliki napredak. Snaga čvorišta evidentna je u velikom željezničkom sklopu kojega čini kolodvorska zgrada s nizom manjih upravnih zgrada, velikim skladištem te cijeli niz funkcionalnih građevina vezan na održavanje pruge i vlakova, jedinstven na ovoj pruzi od Budimpešte do mora.

U doba modernizacije i velikih reformi u željezničkom sustavu na razini države ovo mjesto treba dobiti i primjeren značaj za željeznicu i za grad Karlovac - u turističkom i kulturološkom smislu, očuvanjem i

obnovom cijelog sklopa i njegovom revitalizacijom. Željeznički muzej *in situ* prema najvišim muzeološkim kriterijima obilježio bi i doba i prostor i funkciju ove vitalne komunikacije.

Rijeka Kupa, kao važna prometna i trgovačka komunikacija u prošlosti, obilježila je procvat Karlovca. Na području grada iz tog doba ostaju bogate trgovačke kuće u Predgrađu "Zvijezde", na Zrinskom trgu, u Preradovićevoj ulici i na Gazi, lokacija pristaništa na Gazi i žitni magazin na Dubovcu kod pivovare.

Potrebno je obnavljati, očuvati i revitalizirati vrijednu graditeljsku strukturu u gradu i na obali Kupe, kako onu reprezentativnu tako i malogradsku obrtničku, s primjerenim sadržajima, šetnicama duž obale Kupe od Dubovca do Gaze, oplemenjenim drvoredima.

Žitni magazin s pripadajućim prostorom ispred treba obnoviti i staviti u odgovarajuću funkciju s izložbenim, ugostiteljskim i kulturnim sadržajima (dani piva i pivarstva, međunarodne izložbe i tradicije i sl.).

Pristanište i vezove na Gazi treba obnoviti osiguranjem plovnosti Kupe u turističke i sportske svrhe (športske regate, tematske plovne turističke rute na nivou grada od Staroga grada Dubovca do Zvijezde, Gaze, Ušća s novim funkcijama botaničkog i zoološkog vrta, vidikovca), ali i do Siska u budućoj projekciji razvoja, s kojim je veza grada postojala Kupom u doba plovnosti i trgovine.

Lijevu obalu Kupe treba također atraktivno urediti kao dio gradske vizure, uređenjem zida prema izrađenom projektu, i sadnjom drvoreda s vanjske strane zida uz šetnicu, urbanističkim uređenjem građevne zone uz obalu, te povezivanjem novim mostom u produžetku Radićeve i Šebetićeve ulice.

KULTURNI KRAJOLIK

Prostorna baština, odnosno kulturni krajolik, označava područje izraženog kvalitetnog spoja kulturnoga naslijeđa i prirodnih osobitosti prostora. Kroz kulturni krajolik očitavamo identitet prostora kroz međudjelovanje čovjeka i prostora. Unutar granica zaštićenih povijesnih cjelina kultivirani su različiti oblici pejzažnih površina, koje mjerama ovoga GUP-a treba zaštititi, kultivirati i urediti, a u skladu s njihovim specifičnostima oblika, smještaja i povijesnih elemenata.

PERIVOJI

Šetalište dr F. Tuđmana specifično po petorostrukom drvoredu kestena, šetnicama i pročeljima registriranih spomeničkih stambenih građevina, treba pazorno održavati i oplemeniti manjim arhitektonskim i skulpturalnim elementima.

Gradski perivoj uz Zorin dom, likovni paviljon i kino Edison treba perivojno održavati i unaprijediti novim kvalitetnim elementima, osobito prostor oko Lopašićeva spomenika, a trg ispred Zorin doma treba urediti u skladu s urbanističkim i perivojnim konceptom prostora.

Vrbanićev perivoj treba u potpunosti obnoviti prema konzervatorskoj studiji uz uređenje svih perivojnih površina, uklanjanje sadržaja teniskog kluba na novu lokaciju osim samih igrališta, uređenje šetnice uz Koranu, uz definiranje završetka drvoreda i izlaza na Koranu i stube pontonskog mosta građevinom suvremenog oblikovanja i materijala (provedbom javnog pozivnog natječaja), te izvedbom pontonskog mosta i prijelaza na desnu obalu Korane.

Mogućnost proširenja i uređenja kvalitetne perivojne površine uz Vrbanićev perivoj treba predvidjeti između Hrvatskog doma i ceste Prilaz Korani.

Arboretum kao novi perivoj uz Ruski put kvalitetna je pejzažna površina koju treba u cijelosti završiti i opremiti različitim perivojnim sadržajima i elementima uređenja. Zajedno s Vrbanićevim perivojem čini pejzažnu cjelinu, stoga je nepovoljna okolnost prolaska gradske ulice kroz Kurelčevu ulicu dalje prema Gazi radi zatvaranja prometnog prstena. Gabarit nove ulice mora biti u režimu mirnije i slabije opterećene ulice, budući da šetnice iz grada preko Kurelčeve ulice ulaze u perivoj na Korani, povezujući se na šetnicu uz Koranu i turističko rekreacijski predio Korane.

ŠANAC OKO ZVIJEZDE

Iako u najvećem dijelu redizajniran, zadržao je svoje oblikovne elemente gradske grabe i bastiona, s obodno oko grabe očuvanom i definiranom šetnicom i drvoredom. Potrebno je predvidjeti i posebnim natječajem odrediti način rekonstrukcije dijela šanca u izvornom obliku s dva bastiona, od sjevernog ulaza u grad na Banskim vratima do Ruskoga puta. U istočnom dijelu šanca potrebno je ukloniti sve neintegrirane vojne građevine, a u okviru izvedbe projekta rekonstrukcije osigurati podzemne sadržaje parkirališta i dodatnih prostora za potrebe veleučilišta.

Ostali dio šanca treba dodatno redizajnirati na bastionima, na povijesnim ulazima u grad (južna vrata i Riječka vrata na Radićevoj ulici prema arheološkim i arhivskim istraživanjima), te oblikovno naglasiti novi ulaz u "Zvijezdu" u Ulici Kralja Tomislava - kao poveznici s novim gradskim centrom, a na izlazu iz "Zvijezde" na Ruskom putu suziti koridor uz cestu uklanjanjem zemljanog nasipa u grabi. Gradska graba treba biti čista travnata površina bez visokog raslinja, s minimalnim perivojnim detaljima i štagama, kako bi se mogla očitati u svom obliku i širini i naglasiti građevnu strukturu same "Zvijezde". Šetnica po obodu grabe s drvoredima treba se održavati u prepoznatljivim gabaritima. Perivoj kod Kovačičeve ulice treba na vanjskom obodu naglasiti drvoredom, a unutarne površine treba očistiti, kako bi se naglasila vanjska linija šanca i poveznica na drvored u Draškovićevoj ulici i dalje prema Crnoj promenadi.

Sjeverozapadni bastion uz Cesarčevu ulicu s ostatcima središnjega spomenika NOB treba redizajnirati te odrediti sadržaj prezentacije u dogovoru grada i Konzervatorskog odjela, uz preporuku pronalaženja odgovarajuće nove lokacije spomenika izvan užega gradskog prostora.

Tehničku školu s igralištem iz Šanca treba u potpunosti ukloniti kao i vojarnu u sjevernom dijelu Šanca (uz realizaciju projekta rekonstrukcije bastiona i kurtina Šanca u tom dijelu). Ukloniti treba i plinsku stanicu uz starački dom. Športsko igralište uz Sokolski dom može se zadržati u postojećim gabaritima, uz mogućnost korištenja i za otvoreno klizalište. Sve prateće tehničke građevine za potrebe klizališta treba izvesti ukopane. Košarkaško igralište u Šancu može ostati u postojećim gabaritima i uz minimalnu tehničku opremu demontažnog tipa.

ŠIRI PROSTOR OKO GRADA NA KORANI I KUPI

Širi prostor oko grada na Korani i Kupi, unutar kojeg se nalaze predjeli kvalitetne izgradnje i manjih športskih sadržaja, treba dodatno definirati, postojeće površine i sadržaje unaprijediti i kultivirati, bez nove izgradnje.

Izvan granica zaštićenih povijesnih cjelina, a u okruženju pojedinačnih građevnih sklopova, značajne su pejzažne površine koje mjerama ovog GUP-a treba kultivirati i urediti.

Istočni dio grada s halama «Autotransporta» treba rezervirati za kvalitetni predio stambene gradnje uklanjanjem sadržaja i postojećih građevina. Prostor gradskog «Zelenila» treba redefinirati i osigurati u dovoljnoj površini kako bi se osiguralo sve preduvjete za razvoj te važne prateće komunalne djelatnosti. Konjički klub trebao bi prerasti u novu kvalitetu gradskog hipodroma, pažljivo određujući buduću lokaciju. Šetnice na rubnim nasipima rijeke Kupe treba održavati i povezati s ostalima u gradu i na rijeci Kupi.

Za Kaštel Hrnetić treba osigurati prostor budućeg perivoja i kvalitetno perivojno uređenje.

Oko vodocrpilišta na Borlinu treba u potpunosti očuvati i održavati postojeće šumske površine.

Parkovne površine u naselju Švarča treba rekultivirati i održavati u okviru izvornosti projekta naselja.

Šumu, livade, šetnice, jezerce na Dubovcu oko Staroga grada i crkve Majke Božje Snježne do Nemčičeve ulice treba održavati u prirodnom obliku, bez nove izgradnje, osim rezerviranja površine za mogućnost gradnje depandansa za potrebe Staroga grada - na sjeverozapadnom dijelu od Staroga grada i u blizini postojećega građevnog predjela.

3.2.7. NAČIN I UVJETI GRADNJE

3.2.7.1. PREDJELI ZA KOJE JE OBVEZNA IZRADBA PODROBNIJIH URBANISTIČKIH PLANOVA

Uzimajući u obzir pragmatične razloge nedostatka sredstava za izradu planske dokumentacije vodilo se računa da ovaj GUP zadovolji aktualne tekuće potrebe, a da ne dovede u pitanje osnovno načelo racionalnog i svrsishodnog gospodarenja prostorom. U tom smislu određene su prvovažne ili posebno osjetljive lokacije za koje GUP nije dovoljan i za koje je obvezna izrada detaljnijeg urbanističkog plana.

Granica obuhvata detaljnijih urbanističkih planova određuje se prema ucrtanoj granici na karti 4.4. *Obveza izradbe dokumenata uređenja prostora*. Granice obuhvata detaljnijih urbanističkih planova (UPU, DPU) i drugih urbanističkih dokumenata konačno će se odrediti Programom mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru, a ovim se GUP-om određuju usmjerujuće granice.

Unutar obuhvata detaljnijih urbanističkih planova (UPU, DPU) za stambene i mješovite predjele potrebno je predvidjeti perivoje i dječja igrališta te površine za šport i rekreaciju za potrebe stanovnika tih gradskih predjela - uvažavajući normativ od najmanje 4 m²/stanovniku za perivoje, 2

m²/stanovniku za površine igrališta za školsku djecu (smještena na srednjoj udaljenosti dostupnosti ne većoj od 250 m). Posebno treba predvidjeti igrališta za predškolsku djecu na srednjoj udaljenosti dostupnosti ne većoj od 150 m.

Za brežuljkasto područje grada utvrđuje se obveza izrade detaljne studije (elaborata) o stabilnosti tla kojom će se točno odrediti zone i uvjeti građenja te preventivne mjere osiguranja potencijalnih i aktivnih klizišta. Za građenje građevina (zgrada i infrastrukture) na tom području bezuvjetna je izrada studije (elaborata) o stabilnosti tla.

Prije izrade detaljnijih urbanističkih planova potrebno je zatražiti mišljenja i prethodne uvjete uređenja prostora u smislu zaštite kulturnih dobara, uvjete građenja u pojasevima energetske infrastrukture, uvjete komunalnih službi (osobito odvodnje), uvjete prometnog povezivanja i druge potrebne uvjete. Do donošenja detaljnijih planova ne dozvoljava se gradnja novih zgrada i novih građevina (prometnica i komunalne infrastrukturne mreže) osim u slučajevima interpolacija i manjih zahvata na održavanju infrastrukturne mreže.

Na području obuhvata GUP-a, a u trenutku njegova završetka, osam je važećih detaljnijih (detaljnijih) urbanističkih planova: pet provedbenih urbanističkih planova (PUP) i tri detaljna plana uređenja (DPU): 1. DPU «Pivovara» (GGK br. 3/95 i 8/06), 2. PUP «Rakovac» (Sl. novine općine Karlovac br. 1/92 te GGK br. 8/02 i 4/06), 3. PUP «Grabrik» (Sl. novine općine Karlovac br. 10/89, 11/89, 5/92, te GGK br. 7/97 i 1/04), 4. PUP «Sportsko-rekreacijskog centra Ilovac» (SNOK br. 3/87), 5. PUP «Banija-Ilovac» II. etapa (SNOK br. 11/87 i GGK br. 9/06; potrebna izmjena sjevernog dijela plana zbog usklađivanja s ovim GUP-om), 6. PUP «Banija-Ilovac» III. etapa (SNOK br. 11/87, 9/89, 10/90 te GGK br. 7/04 i 6/05), 7. DPU «Luščić» (SNOK br. 4/89, 1/91 i 7/96, te GGK br. 7/96 koji je u izmjeni temeljem članka 29. točke 3.2.2. Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru 2004.-2005., GGK br. 5/04), 8. DPU «Novi centar» (2006.).

Temeljem planova višeg reda (Prostornog plana Karlovačke županije i Prostornog plana uređenja Grada Karlovca) potrebno je izraditi URBANISTIČKE PLANOVE UREĐENJA (UPU) za sljedeće gradske cjeline: 1. UPU «Zvijezda», 2. UPU «Gaza-Kupa», 3. UPU «Gaza-Centar», 4. «Gaza-Korana», 5. UPU «Športsko-rekreacijski centar Korana», 6. UPU «Banija-Kupa II», 7. UPU «Gospodarsko-servisni predio - Selce», 8. UPU «Selce», 9. UPU «Ilovac», 10. UPU «Logorište», 11. UPU «Mala Švarča – istok».

Temeljem ovoga GUP-a obvezna je izradba URBANISTIČKIH PLANOVA UREĐENJA (UPU) za sljedeće gradske predjele: 1. UPU «Zvijezda-Kupa», 2. UPU «Zvijezda-Korana», 3. UPU «Luščić», 4. UPU «Borlin-Kupa», 5. UPU «Drežnik», 6. UPU «Banija-zapad», 7. UPU «Banija-Kupa I.», 8. UPU «Hrnetić-jug», 9. UPU «Hrnetić-istok», 10. UPU «Hrnetić-sjever», 11. UPU «Baščina», 12. UPU «Gornja Švarča», 13. UPU «Udbinja-jug», 14. UPU «Jamadol-jug».

Temeljem ovoga GUP-a obvezna je izradba DETALJNIH PLANOVA UREĐENJA (DPU) za sljedeće gradske predjele: 1. DPU «Drežnik-Kupa», 2. DPU «Gaza-centar», 3. DPU «Groblje Jamadol», 4. DPU «Groblje Hrnetić», 5. DPU «Groblje Sv. Doroteja», 6. DPU «Groblje Švarča» (za proširenje).

Temeljem ovoga GUP-a određuje se izradba ODGOVARAJUĆIH STUDIJA i/ili PREDPROJEKATA (urbanističkih, arhitektonskih, pejzažnih, prometnih, konzervatorskih) za sljedeće lokacije:

1. centar Hrnetić, 2. gospodarski predio Drežnik, 3. proširenje Željezničkog kolodvora, 4. predio nekadašnje tvornice «Ze-Če» i obala Kupe, 5. predio oko Staroga grada Dubovca, 6. Marmontova aleja, 7. pretvorba tvorničkog sklopa «Velebit», 8. zahvati na gradskoj vrtlariji (pretvorba u izložbeno-prodajni centar), 9. obala rijeke Korane, 10. rekreacijski predio na Korani, 11. obala rijeke Mrežnice, 12. konzervatorska studija za Dubovac, 13. konzervatorska studija Banija i 14. konzervatorska studija Rakovec (2. dio).

Zbog važnosti u slici grada i gradotvorne uloge pojedinih lokacija preporuča se provedba javnih arhitektonskih odnosno URBANISTIČKO-ARHITEKTONSKIH NATJEČAJA za sljedeće predjele ili lokacije u gradu: a) prema konzervatorskoj podlozi - Trg bana Josipa Jelačića, interpolacije u blokovima «Zvijezde», interpolacije u bloku na Kupi, nova građevina u Vrbanićevu perivoju (na mjestu nekadašnje zgrade lječilišta i kupališta), žitni magazin s trgovom, interpolacija nove crkve na Baniji, kupališta na Korani, etno naselje - depandansa na Starom gradu Dubovcu, interpolacija u bloku Domobranske vojarne, predjeli nove izgradnje u pejzažnom pojasu izvan granica povijesne urbane cjeline («Autotransport» i predio Gaza); b) prema urbanističkoj važnosti utvrđenoj ovim GUP-om – urbanističko-pejzažno rješenje za zoološki i botanički vrt, arhitektonsko rješenje za hotele i turističke građevine na Korani (uključivo i rekonstrukciju porušenog Hotela Korana), te urbanističko-arhitektonsko rješenje za predjele Gaza i Centar Luščić (bivša vojarna Luščić).

Zbog važnosti za urbanističku sliku grada i gradotvorne uloge potrebna je izradba ODGOVARAJUĆIH PERIVOJNIH I KRAJOBRAZNIH PROJEKATA (projekata za perivojne i pejzažne prostore) za sljedeće lokacije,

prostore i predjele u gradu (u skladu s čl. 128 Odredbi za provođenje ovoga GUP-a): javni perivoji i šetališta koji se planiraju kao novi perivojni prostoru u gradu, dječja igrališta, planirani gradski gajevi i gradske šume, krajobrazna cjelina Staroga grada Dubovca s kalvarijom i crkvom Majke Božje Snježne, Marmontova aleja, drvoredi i aleje na utvrdama karlovačke «Zvijezde» (Velika promenada i druga šetališta), obala i dolina rijeke Korane s ušćem u rijeku Kupu, obala i dolina rijeke Mrežnice s ušćem u rijeku Koranu, uski pejzažni pojas uz rijeku Kupu, arboretum Šumarske škole Karlovac, rekreacijski predio na Korani, šume: Borlin, Strmečki dol, Ilovac, Kalvarija, Mogorovo, Mala Švarča.

OBVEZA IZRADBE DOKUMENATA UREĐENJA PROSTORA

	ha
VAŽEĆI PODROBNIJI URBANISTIČKI PLANOVI	
1. DPU "Pivovara"	17,02
2. PUP "Rakovac"	26,92
3. PUP "Grabrik"	53,71
4. PUP "SRC Ilovac"	31,27
5. PUP "Banija-Ilovac II. etapa"	46,57
6. PUP "Banija-Ilovac III. etapa"	108,44
7. DPU "Luščić"	80,33
8. DPU "Novi centar"	7,93

OBVEZNA IZRADBA PODROBNIJIH PLANOVA TEMELJEM PLANOVA VIŠEG REDA (PPŽ, PPUG)

URBANISTIČKI PLANOVI UREĐENJA - UPU

1. UPU "Zvijezda"	52,47
2. UPU "Gaza-Kupa"	13,54
3. UPU "Gaza-Centar"	33,30
4. UPU "Gaza-Korana"	10,83
5. UPU "ŠRC Korana"	22,49
6. UPU "Banija - Kupa II"	24,93
7. UPU "Gospodarsko-servisni predio - Selce"	84,73
8. UPU "Selce"	39,96
9. UPU "Ilovac"	12,34
10. UPU "Logorište"	32,90
11. UPU "Mala Švarča - istok"	25,69

OBVEZNA IZRADBA PODROBNIJIH PLANOVA TEMELJEM OVOGA GUP-a

URBANISTIČKI PLANOVI UREĐENJA - UPU

1. UPU "Zvijezda-Kupa"	14,24
2. UPU "Zvijezda-Korana"	48,77
3. UPU "Luščić"	17,61
4. UPU "Borlin-Kupa"	17,98
5. UPU "Drežnik"	76,34
6. UPU "Banija-zapad"	45,46
7. UPU "Banija-Kupa I"	20,79
8. UPU "Hrnetić-jug"	58,17
9. UPU "Hrnetić-istok"	18,94
10. UPU "Hrnetić-sjever"	50,69
11. UPU "Baščina"	36,93
12. UPU "Gornja Švarča"	75,78
13. UPU "Udbinja-jug"	29,37
14. UPU "Jamadol-jug"	6,80

DETALJNI PLANOVI UREĐENJA - DPU

1. DPU "Drežnik-Kupa"	8,30
2. DPU "Gaza-centar"	2,46
3. DPU "Groblje Jamadol"	28,35
4. DPU "Groblje Hrnetić"	8,28
5. DPU "Groblje sv. Doroteja"	4,02
6. DPU "Groblje Švarča"	3,03
6. DPU "Groblje Švarča"	3,03

3.2.7.2. SMJERNICE ZA IZRADU PODROBNIJIH PLANOVA, STUDIJA I NATJEČAJA

Prilikom izrade detaljnijih urbanističkih planova, studija, programa za urbanističko-arhitektonske natječaje, kao i drugih dokumenata prostornog uređenja i izradaka od urbanističke važnosti za Karlovac neophodno je pridržavati se urbanističkih smjernica koje se navode za pojedine planirane detaljnije planove i druge stručne izradke. Poštivanje smjernica slijedi se zamisao ovoga GUP-a.

3.2.7.2.1. SMJERNICE ZA URBANISTIČKE PLANOVE UREĐENJA (UPU) TEMELJEM PLANOVA VIŠEG REDA

1. UPU «ZVIJEZDA»

- Prije izrade UPU-a neophodno je izraditi program revitalizacije «Zvijezde» koji mora dobiti suglasnost Ministarstva kulture i kojega mora prihvatiti Gradsko poglavarstvo. Temeljem programa moguća je izrada UPU-a. Program treba omogućiti urbanističku i socijalno-kulturnu preobrazbu «Zvijezde» što ponajprije podrazumijeva povratak života i raznolikih aktivnosti koje ne će ugrožavati spomenička svojstva već će ih na suvremeni i aktivni način unaprijediti.
- Konzervatorski uvjeti – konzervatorski uvjeti i smjernice navedeni su posebno u obrazloženju ovoga GUP-a i u odredbama GUP-a.
- Kolni promet - Sustavno riješiti promet u kretanju i mirovanju na način da se izbjegne tranzitni promet, da se promet vozila smanji na najmanju moguću mjeru, te da se osiguraju podzemna parkirališta.
- Pješački promet – povećati pješačke površine bez automobila pri čemu omogućiti dolazak automobila radi opskrbe u određeno vrijeme; predvidjeti sustav postojećih i planiranih šetnica (gradskih i perivojnih) te ih povezati s okolnim gradskim prostorima i važnim gradskim ambijentima (Korana, Kupa i dr.).
- Predviđene namjene: S1, S2, D1, D2, D4, D6, D7, D8, D (druge društvene i javne namjene), Z1, Z2, R1, R2, R3.
- Studije-projekti: za Arboretum šumarske škole Karlovac napraviti studiju-projekt kojom treba utvrditi urbanističko i perivojno dovršavanje prostora te povezivanje sa «Zvijezdom» i Koranom.
- U obuhvatu UPU predviđeno je nekoliko natječaja - dva arhitektonska (interpolacije u blokovima «Zvijezde» interpolacija u bloku Domobranske vojarne), jedan urbanističko-arhitektonski (Trg bana Josipa Jelačića) i jedan pejzažno-urbanistički (kupališta na Korani).
- Ulice – u ulicama izvan «Zvijezde» gdje god je moguće predvidjeti drvorede, a posebice višestruki drvored u vanjskom prometnom prstenu koji uokviruje obuhvat UPU-a
- Perivojno naslijeđe – za povijesne perivoje napraviti studiju s uvjetima za projekte obnove i održavanja (Velika Promenada, Laubica).
- Pejzažno uređenje – za grabište «Zvijezde» napraviti studiju s uvjetima za izradu projekta perivojnog uređenja.

2. UPU «GAZA-KUPA»

- Urbanističkim rješenjem afirmirati grad na rijeci Kupi te uobličiti rub grada prema planiranom zoološkom i botaničkom vrtu te prema istočnoj obilaznoj ulici koja spaja izlaz s auto-cestom s Gazom i Koranom.
- Predviđene namjene u sklopu namjene M1: S1_A, S1_B, S2, D, D4, D5, K1, Z1, Z2, Z4_d, R1, R2, R3.
- Obalu prema Kupi riješiti s drvoredima i šetalištem uz mogućnost stambene ulice s parkiralištima u drvoredu; saditi drveće primjereno obalnim staništima i karlovačkoj tradiciji (jablan, jasen, platana).
- Predvidjeti dovoljan broj dječjih igrališta i manji perivojni prostor (perivojni trg) koji će povezati obalu Kupe i gradsko tkivo.

3. UPU «GAZA-CENTAR»

- Natječaj - UPU se mora raditi na temelju odabranog natječajnog rada za urbanističko-arhitektonsko rješenje, koje mora ponuditi vrstan i prepoznatljiv novi identitet grada na prostoru sjeveroistočno od «Zvijezde».
- Gradski projekt – ovaj je prostor od izuzetne važnosti za grad pa je nužno prije natječaja izraditi detaljan urbanističko-arhitektonski program.
- Urbanistička perivojna os - rješenje mora afirmirati urbanističku os između «Zvijezde» i rijeke Korane, koja je svojevrsni nastavak modernističke osi u suprotnom jugozapadnom smjeru (prema Lušćiću). Afirmacija osi podrazumijeva perivoje i perivojne trgove duž osi (u širini predviđenoj GUP-om), drvorede gradotvornih stabala (velike krošnje – preporučaju se platane) te vrsno oblikovana pročelja zgrada prema osnom perivojnom potezu.
- Parkiranje automobila - uz središnje perivojne prostore ne smije se omogućiti parkiranje automobila. Parkirališta treba smjestiti pod zemljom ili u sklopu građevina ili blokova s ulazima izvan perivojnih prostora. Moguć je smještaj parkirališta ispod perivojne osi na površini najviše jedne četvrtine površine perivojne osi.

- Predviđene namjene u sklopu namjene M3: S2, S3, D, D4, D5, K1, Z1, Z2, R1, R2, R3.
- Prostorni akcent – na sjeveroistočnom završetku perivojne osi poželjno je predvidjeti visoku višenamjensku građevinu s vidikovcem i restoranom na vrhu odakle će se moći doživjeti cijeli grad, «Zvijezda», ušće Korane u Kupu i okolni krajolik. Zgrada mora biti unikatno i vrsno oblikovana (preporuča se arhitektonski natječaj za zgradu), a namjena može biti hotelska, poslovna (uredska), manjim dijelom stambena, s mogućnošću smještaja i kulturno-društvenih sadržaja.
- Ulična pročelja – osobitu pozornost valja posvetiti oblikovanju uličnih pročelja – prema planiranoj ulici istočno od «Zvijezde», prema planiranoj istočnoj obilaznoj ulici (uz Koranu) te prema perivojnoj osi.
- Ulice – sve ulice treba planirati s drvoredima u pojasu kojih se preporuča postava parkirališta (ako nije onemogućeno iz prometnih razloga). Poželjne su biciklističke trake – u sklopu ulica ili zasebno uz perivojne prostore.
- Postojeće prognaničko naselje na Gazi treba uklopiti u novo urbanističko rješenje poštujući u najvećoj mjeri postojeću infrastrukturnu mrežu.

4. UPU «GAZA-KORANA»

- Natječaj - UPU se mora raditi na temelju odabranog natječajnog rada za urbanističko-arhitektonsko rješenje, koje mora ponuditi vrstan i prepoznatljiv novi identitet grada na prostoru istočno od «Zvijezde». Poželjno je ovaj natječaj provesti istodobno kada i natječaj za UPU «Gaza-Centar» (prethodna točka 5) jer se radi o vizualno jedinstvenom i cjelovitom prostoru u neposrednoj blizini povijesne gradske jezgre.
- Predviđene namjene – D, D1, D2, D4, D5, D6, D7, D8, Z1, Z2. Osim društvenih namjena i javnih perivoja nisu moguće druge namjene.
- Urbanističkim rješenjem mora se predvidjeti sustav javnih šetnica i povezivanje ovoga prostora s perivojnom osi «Gaza-Centar», s rekreacijsko-perivojnim prostorima uz rijeku Koranu, te s pejzažnim prostorima u smjeru istoka.
- Ulična pročelja – Posebnu pozornost posvetiti osmišljavanju i oblikovanju uličnih pročelja prema novim planiranim ulicama (obilazna ulica oko «Zvijezde» i istočna gradska obilazna ulica).
- Perivojni prostori – u sklopu građevnih čestica zgrada društvene namjene nužno je osigurati veće perivojne prostore s većim brojem stabala primjerenih nizinskim krajolicima, kao i vanjskih prostora za boravak.
- Parkiranje automobila – parkirališne potrebe treba rješavati na česticama ali na način da parkirališta ne budu vizualno upadljiva; preporuča se sadnja drveća na parkiralištima.

5. UPU «ŠPORTSKO-REKREACIJSKI CENTAR KORANA»

- Prije izrade UPU-a potrebno je napraviti urbanističko-arhitektonski program kojim treba predvidjeti potrebne građevine, sadržaje i kapacitete.
- Predviđene namjene: R1, R2, R3, R5, Z1, Z2.
- U sjevernom dijelu ovoga predjela treba predvidjeti športsko-rekreacijske sadržaje i građevine koji ne će svojom visinom i tlocrtnom veličinom narušavati koranske vidike s lijeve (sjeverne) obale rijeke Korane. Visoke građevine (športske dvorane i sl.) treba smjestiti u južni dio športsko-rekreacijskoga centra, tj. u produžetku postojećega stadiona i igrališta (istočno od stadiona i igrališta).
- Poželjna je istodobna izrada UPU-a športsko-rekreacijskog centra i Studije/projekta za dovršenje stadiona i športskih igrališta kako bi se cjelovito oblikovno i funkcionalno sagledao prostor športsko-rekreacijskog centra južno od Korane.
- Perivojno oblikovanje – odabir drveća i grmlja mora uvažavati autohtona obilježja koranske doline; preporuča se sadnja jablana, te drveća nizinskih krajolika i riječnih staništa (jasen, vrbe, topole).
- Pročelje prema rijeci – pozornost posvetiti sjevernom rubu športsko-rekreacijskog centra prema rijeci, odnosno prema kupalištu na Korani. Ograda mora biti vrsno oblikovana pri čemu je poželjna uporaba biljaka (puzavice, živice). Omogućiti funkcionalnu povezanost kupališta i športsko-rekreacijskoga centra, kao i funkcionalnu povezanost s postojećim građevinama (nogometnim stadionom, športskim igralištima i planiranim zabavnim parkom (R4).

6. UPU «BANIJA-KUPA II»

- Predviđene namjene: S1_A, S1_B, S2, R1, R2, R3, Z1, Z2, Z4_d, D, D4, K1, K2. U sklopu predviđenih namjena M1 i M2 obvezno je predvidjeti namjene Z1, Z2 i Z4_d, a te su namjene poželjne i u sklopu namjena K1 i K2 unutar obuhvata ovoga UPU-a.
- Promet – Osim GUP-om predviđenih prometnica potrebno je predvidjeti dovoljno široke prometnice koje će omogućiti zadovoljavajuću razinu gradskoga prometa – ne samo za potrebe stanovanja nego i za potrebe ostalih građevina predviđenih unutar mješovite namjene. Ulice treba oblikovati s drvoredima u pojasu kojih je poželjno predvidjeti parkirališta automobila.

- Ulična pročelja i pročelja prema rijeci – plan treba predvidjeti pročelja prema rijeci Kupi te prema glavnim ulicama. Osmišljavanje pročelja treba uključiti i sadnju drvoreda unutar uličnoga pojasa ili uz rub ulica a u predjelima namjena M1, M2 i K1.

7. UPU «GOSPODARSKO-SERVISNI PREDIO - SELCE»

- Urbanistička zamisao – urbanističkim rješenjem potrebno je osigurati zadovoljavajuću sliku toga velikog predjela koji se vizualno doživljava s auto-cesta, te posebice sa čvora kojim se dolazi do grada, odnosno kojim se iz grada dolazi do auto-cesta.
- Uz glavnu gradsku prometnicu, koja čini sjevernu granicu UPU-a i koja se proteže otprilike usporedno s auto-cestom, mora se predvidjeti pojas širine najmanje 30,0 metara namjene Z3 s mogućnosti izgradnje parkirališta za potrebe gospodarskoga predjela. Predvidjeti sadnju drveća velikih krošnji (platana, topola, jablan, tulipanovac, hrast).
- Moguće namjene unutar namjena K2 i K3: K1, I1, I2, R1, R2, R4, S1_A, S1_B, S2, te obvezne namjene: Z1 i Z3.
- Ulična pročelja – posebnu pozornost valja posvetiti izgradnji uz glavnu prometnicu koja uokviruje obuhvat UPU-a sa sjeverne i zapadne strane. Izgradnju je nužno odmaknuti od regulacijske crte kako bi se osigurao prostor za sadnju drvoreda (jasen, lipa, javor).
- Javni prostori - potrebno je osmisliti sustav biciklističkih i pješačko-kolnih putova povezanih s perivojnim (Z1) i pejsažnim (Z3) prostorima; u navedeni sustav uključiti postojeće kanale i vodotokove.
- Pejsažno oblikovanje – na građevnim česticama i duž kanala/vodotoka predvidjeti sadnju velikih i visokih stabala primjerenih nizinskim krajolicima kao što su jablan i platana.

8. UPU «SELCE»

- Predviđene namjene (posebice u sklopu namjene M1): S1_A, S1_B, S2, Z1, Z2, R2, R3, D, D4, K1.
- Javni prostori - potrebno je osmisliti sustav biciklističkih i pješačko-kolnih putova povezanih s perivojnim (Z1) i pejsažnim (Z3) prostorima; u navedeni sustav uključiti postojeće kanale i vodotokove, te osigurati funkcionalnu i oblikovnu povezanost sa susjednim «Gospodarsko-servisnim predjelom Selce» (točka 7.).
- Ulična pročelja - posebnu pozornost posvetiti uobličanju pročelja uz glavnu gradsku prometnicu gdje je neophodna sadnja gradotvornoga drveća (vrste s velikim krošnjama – platana, jasen).
- Pejsažno oblikovanje – na građevnim česticama i duž kanala/vodotoka predvidjeti sadnju skupina i nizova jablanova, te drugoga drveća (jasen) primjerenoga nizinskom krajoliku.

9. UPU «ILOVAC»

- Predviđene namjene: I1, K1, K2, a preporuča se u manjoj mjeri predvidjeti neku od Z namjena.
- Pročelje prema pruzi – jugoistočno pročelje ovoga predjela valja pažljivo oblikovati zbog vizualnog doživljaja iz vlaka. Preporuča se u rubnom dijelu prema pruzi sadnja visokih stabala (jablanovi, platane).
- Osigurati pejsažni spoj (namjena Z) prema postojećim stambenim zgradama obiteljskoga stanovanja.

10. UPU «LOGORIŠTE»

- Predviđene namjene u sklopu pretežite namjene S1_A: S1_A, D, K1, Z1, Z2, R2, R3.
- Ulična pročelja - posebnu pozornost posvetiti uobličanju pročelja uz glavnu gradsku prometnicu (zapadni rub UPU-a) gdje je neophodna sadnja drveća primjerenoga brežuljkastim krajolicima (lipa, grab, javor).
- U stambenim ulicama planirati sadnju drvoreda unutar kojih je moguće predvidjeti parkirališna mjesta.
- Obvezno je potrebno planirati perivojni trg i dječje igralište, te pješačko-kolni (biciklistički) put do obale Mrežnice i do planiranih turističkih predjela na ušću Korane u Kupu.

11. UPU «MALA ŠVARČA-ISTOK».

- Predviđene namjene u sklopu pretežitih namjena S2 i M1: S1_A, S1_B, D, D4, D5, K1, Z1, Z2, Z3, R1, R2, R3.
- Ulična pročelja - posebnu pozornost posvetiti uobličanju pročelja uz glavnu gradsku prometnicu (sjeverni rub UPU-a) gdje je neophodna sadnja drveća primjerenoga nizinskim krajolicima (jablan, jasen, topola, platana).
- U stambenim ulicama planirati sadnju drvoreda unutar kojih je moguće predvidjeti parkirališna mjesta (lipa, javor).
- Obvezno je potrebno planirati perivojni trg i dječje igralište, te pješačko-kolni (biciklistički) put do obale Mrežnice.

3.2.7.2.2. **SMJERNICE ZA URBANISTIČKE PLANOVE UREĐENJA (UPU) TEMELJEM OVOGA GUP-A**

1. UPU «ZVIJEZDA-KUPA»

- Prije izrade UPU-a potrebno je napraviti program u skladu s uvjetima Ministarstva kulture, s potrebama korisnika i vlasnika čestica, te u skladu s gradskim interesima.
- Zbog velike izgrađenosti, konzervatorske zaštite prostora, te razmjerno malene površine obuhvata plana UPU mora potanko obraditi svaki blok i svaku ulicu.
- Predviđene namjene unutar planirane M2 namjene: S2, D, K1, Z1.
- Posebnu pozornost valja usmjeriti prema oblikovanju pročelja koja obrubljuju ovaj gradski predio – prema Kupi, rubnim ulicama i mostovima, odnosno glede vizura na taj predio s navedenih rubnih ulica i s rijeke.
- U obuhvatu UPU-a predviđen je arhitektonski natječaj za interpolacije u bloku na Kupi te urbanističko-arhitektonski natječaj u zapadnom dijelu obuhvata UPU-a (prema Prilazu Večeslava Holjevca).

2. UPU «ZVIJEZDA-KORANA»

- Cilj UPU-a jest urbanističko-arhitektonski konsolidirati važan i prepoznatljiv gradski prostor koji je djelomice izgrađen, ali nije dovršen i nije zadovoljavajuće urbanističko-arhitektonski promišljen.
- Prostor treba prvovažno sagledavati s rijeke Korane kao središnjeg poteza ovoga gradskoga predjela pri čemu valja pažljivo osmisliti pročelja prema rijeci. Izgradnja ne smije dominirati u doživljaju gradskog obalnog pročelja.
- Prostor mora biti dobro povezan pješačkim i biciklističkim stazama sa «Zvijezdom» i športsko-rekreacijskim centrom.
- Perivojno i pejzažno oblikovanje treba afirmirati naslijeđene vrijednosti poštujući vegetaciju autohtonoga krajolika (jablani, vrbe, topole, jaseni; platane).
- U obuhvatu UPU-a predviđene su sljedeće namjene: S1_A, S1_B (unutar namjene M1₂), S2 (unutar namjene M1₂), T1, T2, D, D5, R1, R2, R3, R4, R5, Z1, Z2, Z4_d.
- U obuhvatu UPU-a predviđen je arhitektonski natječaj za građevinu u Vrbanićevu perivoju (temeljem Studije zaštite i obnove Vrbanićeva perivoja na mjestu nekadašnje zgrade lječilišta i kupališta) i urbanističko-pejzažni natječaj za kupališta na Korani.

3. UPU «LUŠČIĆ»

- Natječaj - UPU se mora raditi na temelju odabranog natječajnog rada za urbanističko-arhitektonsko rješenje, koje mora ponuditi vrstan i prepoznatljiv novi identitet grada na prostoru bivše vojarne Luščić.
- Gradski projekt – ovaj je prostor od izuzetne važnosti za grad pa je nužno prije natječaja izraditi detaljan urbanističko-arhitektonski program.
- Urbanistička perivojna os - rješenje mora afirmirati i dovršiti započetu modernističku urbanističku os između «Zvijezde» i Luščića, koja se nastavlja u smjeru sjeveroistoka do rijeke Korane.
- Predviđene namjene u sklopu namjene M3: S2, S3, D, D4, D5, K1, Z1, Z2, R1, R2, R3.
- Osim obvezne malene površine namjene Z1 (nastavak novoga gradskog perivoja u Novom centru) preporučaju se dodatne perivojne površine (perivojni trg, perivojna šetališta) unutar obuhvata UPU-a. Preporuča se oblikovanje ulica i trgova drvoredima različit oblika i veličina krošnje.
- Prostorni akcent – na jugozapadnom završetku osi u predjelu Luščić poželjno je predvidjeti visoku višenamjensku građevinu s vidikovcem i restoranom na vrhu odakle će se moći doživjeti cijeli grad, «Zvijezda» i okolni krajolik. Zgrada mora biti unikatna i vrsno oblikovana, a namjena može biti hotelska, poslovna (uredska), manjim dijelom stambena, s mogućnošću smještaja i kulturno-društvenih sadržaja.
- Poželjno je parkirališne prostore riješiti isključivo pod zemljom kako bi se osigurale što veće pješačke površine (trgovi, perivojni trgovi, pješačke ulice, dječja igrališta i sl.).

4. UPU «BORLIN-KUPA»

- Predio Borlina u budućnosti bi trebao preuzeti ulogu podcentra zapadnoga dijela grada s izlaskom na obalu rijeke Kupe.
- Gradski projekt – ovaj je prostor od izuzetne važnosti za grad pa je nužno prije natječaja izraditi detaljan urbanističko-arhitektonski program.
- S osobitom pažnjom valja oblikovati pročelje prema rijeci te odgovarajućim urbanističko-arhitektonskim rješenjem omogućiti približavanje rijeci i život na rijeci. Preporuča se pejzažno uređenje obale sa šetnicama i drvoredima te poprečnim vezama rijeke i unutrašnjosti stambenoga predjela Borlina.
- Unutar namjene M3 predviđene su sljedeće namjene: S1_A, S1_B, S2, D, D4, D5, K1, Z1, Z2, R1, R2, R3.

- Spoj postojeće obiteljske izgradnje i nove izgradnje mora biti primjereno urbanističko-arhitektonski ili perivojno riješeno kako bi prijelaz bio manje uočljiv.
- Parkiranje automobila ne smije biti uz obalu rijeke već ga treba smjestiti unutar zgrada i u zapadnom dijelu obuhvata UPU-a.

5. UPU «DREŽNIK»

- Predjelu Drežnika, kao i Hrnetića, u budućnosti je namijenjena uloga «novoga grada». To je razmjerno velik neizgrađen prostor koji omogućava ostvarenje prepoznatljive urbanističke vizije. Rješenje bi trebalo biti unikatno s ciljem kreiranja novog identiteta Karlovca.
- Gradski projekt – ovaj je prostor od izuzetne važnosti za grad pa je nužno prije izrade UPU-a izraditi podroban urbanističko-arhitektonski program. Preporuča se urbanističko rješenje dobiti putem javnog urbanističko-arhitektonskog natječaja.
- Unutar namjene M3 predviđene su sljedeće namjene: S1_A, S1_B, S2, D, D4, D5, Z1, Z2, R1, R2, R3, a moguće su u manjoj mjeri i namjene K1 i K2.
- Planirana trasa gradske prometnice (od gradskoga je značenja jer povezuje zapadni i istočni dio grada), koja siječe Drežnik na dva dijela, može doživjeti manju promjenu ali se moraju zadržati početne točke ulaza/izlaza u predio Drežnika.
- Urbanističko rješenje mora afirmirati karlovačku tradiciju perivojnoga i pejzažnoga grada pa se preporuča predvidjeti znatne perivojne površine, te pješačke šetnice i biciklističke staze koje će povezati na nekoliko mjesta gradske gajeve na sjeveru (Z3) i obalu rijeke Kupe.
- Spoj postojeće obiteljske izgradnje i nove izgradnje mora biti primjereno urbanističko-arhitektonski ili perivojno riješeno kako bi prijelaz bio manje uočljiv i manje nametljiv u prostoru.
- S osobitom pozornošću treba oblikovati pročelja prema gradskim prometnicama, a zgrade treba odmaknuti na dostatnu udaljenost s drvoredima između zgrada i ulice.
- Istražiti mogućnost unošenja vode u grad u obliku kanala – stvarnih kanala ispunjenih vodom ili barem metafore kanala koji bi na oblikovno dopadljiv način interpretirali grad na rijekama.

6. UPU «BANIJA-ZAPAD»

- Prije izrade UPU-a poželjno je izraditi program za izradu urbanističkoga plana do kojega bi valjalo doći anketiranjem raznolikih vlasnika i korisnika prostora, te iskazivanjem gradskih želja. To je nužno iz razloga komplicirane situacije vlasničkih odnosa što neminovno stvara probleme već na samom početku.
- Moguća je veća pretvorba gradskoga tkiva jer se radi o rekonstrukciji urbanističko-arhitektonski degradiranog prostora koji se izgrađivao stihijski (bez plana).
- Zbog povezivanja istočnog i zapadnog dijela grada nužno je planirati dovoljno široku ulicu u smjeru istok-zapad. Moguća je manja izmjena trase planirane ulice, ali uz obvezno poštivanje ulazne/izlazne točke. Nužno je riješiti cestovni podvožnjak ispod željezničke pruge, cestovni priključak na Ulicu Banija i prometnu povezanost s Laginjinom ulicom.
- S osobitom pozornošću treba oblikovati pročelja prema gradskim prometnicama te prema željezničkoj pruzi, a zgrade treba odmaknuti na dostatnu udaljenost s drvoredima između zgrada i ulice.
- Unutar pretežitih namjena u obuhvatu UPU-a predviđene su još sljedeće namjene: S1_B, S2, S3, K1, K2, I1, I2, D, D4, Z1, Z2, R1, R2, R3.

7. UPU «BANIJA-KUPA I.»

- Predviđene namjene: S1_B, S2, K1, K2, I1, I2, D, D4, D8, Z1, Z2, Z4_d, R1, R2, R3. U sklopu predviđene namjene M2 obvezno je predvidjeti namjene Z1 i Z2, a te su namjene poželjne i u sklopu namjena K1, K2, I1 i I2.
- Promet – Osim GUP-om predviđenih prometnica potrebno je predvidjeti dovoljno široke prometnice koje će omogućiti zadovoljavajuću razinu gradskoga prometa – ne samo za potrebe stanovanja nego i za potrebe ostalih građevina predviđenih unutar namjena M2, K1 i K2. Ulice treba oblikovati s drvoredima u pojasu kojih je poželjno predvidjeti parkirališta automobila.
- Ulična pročelja i pročelja prema rijeci – plan treba predvidjeti pročelja prema rijeci Kupi te prema glavnim ulicama. Osmišljavanje pročelja treba uključiti i sadnju drvoreda unutar uličnoga pojasa ili uz rub ulica a u predjelima namjena M2, K1 i K2.

8. UPU «HRNETIĆ-JUG»

- Predjelu Hrnetića, kao i Drežnika, u budućnosti je namijenjena uloga «novoga grada». To je razmjerno velik neizgrađen prostor koji omogućava ostvarenje prepoznatljivih većih stambenih predjela. Rješenje bi trebalo biti unikatno s ciljem kreiranja novog identiteta Karlovca.
- Gradski projekt – ovaj je prostor od izuzetne važnosti za grad pa je nužno prije izrade UPU-a izraditi podroban urbanističko-arhitektonski program.
- Unutar namjene M3 predviđene su sljedeće namjene: S1_A, S1_B, S2, D, D4, D5, Z1, Z2, R.

- Urbanističko rješenje mora afirmirati karlovačku tradiciju perivojnoga i pejzažnoga grada pa se preporuča predvidjeti znatne perivojne površine, te pješačke šetnice i biciklističke staze koje će povezati na nekoliko mjesta gradske gajeve na jugu (Z3) i obalu rijeke Kupe na zapadu.
- Spoj postojeće obiteljske izgradnje i nove izgradnje mora biti primjereno urbanističko-arhitektonski ili perivojno riješeno kako bi prijelaz bio manje uočljiv i manje nametljiv u prostoru.
- S osobitom pozornošću treba oblikovati pročelja prema gradskim prometnicama, a zgrade treba odmaknuti na dostatnu udaljenost s drvoredima između zgrada i ulice.
- S osobitom pozornošću valja oblikovati pročelje prema rijeci te odgovarajućim urbanističko-arhitektonskim rješenjem omogućiti približavanje rijeci i život na rijeci. Preporuča se pejzažno uređenje obale sa šetnicama i drvoredima te poprečnim vezama rijeke i unutrašnjosti stambenoga predjela Hrnetić.
- Istražiti mogućnost unošenja vode u grad u obliku kanala – stvarnih kanala ispunjenih vodom ili barem metafore kanala koji bi na oblikovno dopadljiv način interpretirali grad na rijekama.

9. UPU «HRNETIĆ-ISTOK»

- Osim namjena K1 i K2 nužno je predvidjeti i perivojne prostore u obliku perivojnih trgova.
- Potrebno je prepoznatljivo oblikovati pročelja prema željezničkoj pruzi (istočno pročelje) i prema planiranoj gradskoj prometnici (zapadno pročelje). Zgrade treba odmaknuti na dostatnu udaljenost s drvoredima između zgrada i ulice te između zgrada i pruge.
- Budući da se predio «Hrnetić-istok» nalazi u neposrednom susjedstvu novih stambenih predjela potrebno je urbanističkim planom i arhitektonskim oblikovanjem osigurati preduvjete za poslovni i trgovački centar sjeverozapadnog dijela grada.
- Ne preporuča se gradnja velikih trgovačkih centara s velikim vanjskim parkiralištima i skladišnim prostorima. Poželjne su trgovačke kuće gradskoga tipa koje pridonose stvaranju urbaniteta.

10. UPU «HRNETIĆ-SJEVER»

- Predjelu Hrnetića, kao i Drežnika, u budućnosti je namijenjena uloga «novoga grada». To je razmjerno velik neizgrađen prostor koji omogućava ostvarenje prepoznatljivih većih stambenih predjela. Rješenje bi trebalo biti unikatno s ciljem kreiranja novog identiteta Karlovca.
- Gradski projekt – ovaj je prostor od izuzetne važnosti za grad pa je nužno prije izrade UPU-a izraditi detaljan urbanističko-arhitektonski program.
- Unutar namjene M3 predviđene su sljedeće namjene: S1_A, S1_B, S2, D, Z1, Z2.
- Urbanističko rješenje mora afirmirati karlovačku tradiciju perivojnoga i pejzažnoga grada pa se preporuča predvidjeti znatne perivojne površine, te pješačke šetnice i biciklističke staze koje će povezati na nekoliko mjesta gradske gajeve na istoku (Z3) i obalu rijeke Kupe na zapadu i sjeveru.
- Spoj postojeće obiteljske izgradnje i nove izgradnje mora biti primjereno urbanističko-arhitektonski ili perivojno riješeno kako bi prijelaz bio manje uočljiv i manje nametljiv u prostoru.
- S osobitom pozornošću treba oblikovati pročelja prema gradskim prometnicama, a zgrade treba odmaknuti na dostatnu udaljenost s drvoredima između zgrada i ulice.
- Istražiti mogućnost unošenja vode u grad u obliku kanala – stvarnih kanala ispunjenih vodom ili barem metafore kanala koji bi na oblikovno dopadljiv način interpretirali grad na rijekama.

11. UPU «BAŠĆINA»

- U obuhvatu UPU-a predviđene su sljedeće namjene: S1_A, S1_B, D, D4, K1, Z1, Z2, R2, R3.
- Radi očuvanja karaktera Karlovca kao perivojnoga grada nužno je predvidjeti veće perivojne površine koje treba povezati u kontinuitetu spajajući stambene predjele s velikim perivojem na sjeveru i zabavnim parkom na zapadu.
- Čestice stambenih zgrada ne smiju biti minimalne, već moraju osigurati dovoljno prostora za sadnju drveća (kućnih perivoja ili voćnjaka).
- Namjenu M3 treba tako urbanističko-arhitektonski osmisliti da stvara pročelje prema perivoju na sjevernom rubu.
- Potrebno je oblikovati pročelja prema željezničkoj pruzi, a zgrade treba odmaknuti na dostatnu udaljenost s drvoredima i ulicom između zgrada i pruge.
- Stambene prometnice moraju biti dovoljno široke da omogućavaju sadnju uličnih drvoreda i smještaj parkirališta u drvoredu; postojeće preuske ulice treba uklopiti u sustav stambenih ulica pri čemu ih treba organizirati kao jednosmjerne.
- Zbog postojeće dijelom bespravne i substandardne izgradnje UPU treba posjedovati i elemente urbanističke sanacije.

12. UPU «GORNJA ŠVARČA»

- U obuhvatu UPU-a predviđene su sljedeće namjene: S1_A, S1_B, S2, D, D4, K1, Z1, Z2, Z3, R2, R3 i R4.

- Razmjerno velike planirane perivojne i pejzažne površine potrebno je prepoznatljivo urbanistički i arhitektonski osmisliti te funkcionalno i skladno povezati s okolnim stambenim predjelima. Namjene Z1 i Z2 potrebno je ugraditi u stambenu namjenu, posebice u namjenu S1_B i povezati s gradskim gajevima Z3, te preko njih sa zabavnim parkom.
- Zabavni park treba urbanističko-arhitektonski atraktivno i funkcionalno osmisliti stvarajući preduvjete da postane pokretač urbanoga razvoja nedovoljno urbanistički uobličenog južnog dijela Karlovca. Parkirališta za potrebe zabavnog parka moguće je dijelom smjestiti u predio gradskih gajeva (Z3), ali pod uvjetom guste sadnje drveća i obrade parkirališne plohe s materijalima koji omogućavaju rast trave.
- Stambeni predio S1_B mora svojim glavnim pročeljem biti okrenut prema gradskim gajevima i zabavnom parku, a predio S1_B mora glavno pročelje imati prema željezničkoj pruzi i planiranoj ulici na južnom rubu obuhvata UPU-a.
- Planirana gradska prometnica mora biti izvedena s višestrukim drvoredima (s mogućnošću parkiranja automobila u drvoredima), biciklističkim stazama i širokim pješačkim stazama (šetnja, trčanje, koturanje i sl.).

13. UPU «UDBINJA-JUG»

- Iako je dio ovoga predjela izgrađen svojom južnom padinom okrenutom prema gradskom perivoju i gradskom gaju «Udbinja-jug» omogućava podizanje stambenog naselja visoke urbane vrsnoće. U obuhvatu UPU-a predviđene su sljedeće namjene: S1_A, S1_B, S2, D, D1, K1, Z1, Z2. Samo u manjoj mjeri (u sklopu namjene M1) mogući su uredske namjene.
- Južno pročelje naselja mora biti vrsno oblikovano s drvoredom i/ili predvrtovima između pročelja zgrada i ulice. Planirana ulica mora u svom pojasu imati najmanje jednostruki drvored uz sjeverni rub prema naselju.
- Stambene čestice ne smiju biti minimalne, već moraju osiguravati dovoljno prostora za sadnju manjih kućnih perivoja i/ili voćnjaka kako bi se sačuvao dojam perivojnoga naselja.
- U sklopu stambene namjene treba predvidjeti manja dječja igrališta i manje perivojne trgove.

14. UPU «JAMADOL-JUG»

- Razmjerno maleni obuhvat UPU-a treba iskoristiti za precizan odabir trase zapadne obilazne ulice.
- Nisu dozvoljeni ulazi na stambene čestice s planirane gradske zapadne ulice, već je potrebno predvidjeti stambenu ulicu s unutarne (zapadne) strane. Između kuća i ulice treba predvidjeti kućne perivoje i voćnjake bez mogućnosti izgradnje pomoćnih kućnih građevina na regulacijskoj crti zapadne obilazne ulice.
- Moguća je izgradnja stambenih zgrada namjene S1_A i S1_B. U sklopu stambenoga susjedstva treba predvidjeti dječje igralište te perivojni trg kao središte susjedstva.

3.2.7.2.3. SMJERNICE ZA DETALJNE PLANOVE UREĐENJA (DPU)

1. DPU «DREŽNIK-KUPA»

- U obuhvatu DPU-a moguće su namjene S1_A i S1_B, a preporuča se planiranje jednog dječjeg igrališta i manjeg perivojnog trga koji povezuje unutrašnjost stambenog susjedstva i obale Kupe. Poželjni su pješački putovi u poprečnom (sjever-jug) smjeru kako bi se povezala obala s izgrađenom unutrašnjosti Hrnetića.
- Obalni pojas susjedstva treba riješiti s namjenom Z4-d (obalno šetalište s drvoredima s mogućnošću smještaja stambene ulice i parkirališta u drvoredu).
- Glavno pročelje stambenoga susjedstva treba predvidjeti prema rijeci Kupi.

2. DPU «GAZA-CENTAR»

- DPU-om treba omogućiti oblikovno i funkcionalno urbanu preinake zadovoljavajuće vrsnoće nakon iseljenja postojećih namjena («Vodovod i kanalizacija») u budućnosti. Regulacijsku crtu u južnom dijelu obuhvata treba pomaknuti prema sjeveru kako bi se osigurala dovoljna širina planirane ulice južnim rubom Gaze.
- Razmotriti mogućnost korišćenja prostora u funkciji Veleučilišta i drugih znanstvenih, kulturnih i društvenih namjena (znanstveni i istraživački inkubatori, znanstveni zavodi, tehnološki parkovi, studentsko stanovanje i dr.).
- Valja pažljivo oblikovati južno pročelje prema spomenutoj planiranoj ulici.
- U sklopu DPU-a treba razraditi raskrižje postojećih ulica s planiranom ulicom te vezu na istočni prsten oko «Zvijezde».

3. DPU «GROBLJE JAMADOL», 4. DPU «GROBLJE HRNETIĆ», 5. DPU «GROBLJE SV. DOROTEJA», 6. DPU «GROBLJE ŠVARČA» (ZA PROŠIRENJE).

- Budući da se sva karlovačka groblja nalaze unutar gradskoga tkiva i u neposrednoj su blizini stambenih zgrada trebalo bi DPU-ovima predvidjeti izgradnju ograda u obliku zidova (zidovi-

ograde), kolumbarija ili manjih arkada. Ako prostorne mogućnosti dozvoljavaju poželjan je pejzažni prostor kao razdjelnica prema stanovanju (visoka živica, drvodred, zid s nasadima i sl.). Moguće su i kombinacije zida i nasada.

- Radi racionalnoga trošenja ograničenoga grobnog prostora preporuča se izgradnja kolumbarija (polaganje urni u zid) i grobnih mjesta za polaganje urni u zemlju.
- DPU-ovima je potrebno predvidjeti mogućnost izgradnje prodajnoga prostora (cvijeće, svijeće), parkirališta, ceremonijalnoga prostora za ispraćaj pokojnika i drugih pratećih grobnih građevina i sadržaja.
- Preporuča se kablirati (staviti pod zemlju) dalekovod koji prolazi grobljem.

3.2.7.2.4. SMJERNICE ZA STUDIJE I PREDPROJEKTE

Ovim su GUP-om predviđene studije i predprojekti za sljedeće građevine i prostore: 1. Centar Hrnetić, 2. Gospodarski predio Drežnik, 3. Proširenje Željezničkog kolodvora, 4. Predio nekadašnje tvornice «Že-Če» i obala Kupe, 5. Predio oko staroga grada Dubovca, 6. Marmontova aleja, 7. Pretvorba tvorničkog predjela «Velebit», 8. Zahvati na gradskoj vrtlariji (pretvorba u izložbeno-prodajni centar), 9. Obala rijeke Korane, 10. Rekreativski predio na Korani, 11. Obala rijeke Mrežnice.

Za one građevine i prostore koji se nalaze unutar obuhvata podobnijih planova (UPU, DPU) urbanističko-arhitektonske smjernice navedene su pod naslovima podobnijih planova. Unutar predjela zaštite kulturnih dobara određeni su uvjeti za građevne zahvate ili će ti uvjeti biti poznati u trenutku izrade konkretnih projekata za lokacijsku dozvolu. Ovdje se navode smjernice samo za neke prostore i građevine za koje su obvezne prethodne studije i predprojekti, a od veće su urbanističke i gradotvorne važnosti, a nisu već ranije spomenuti.

GOSPODARSKI PREDIO DREŽNIK

- Osim namjena K1 i K2 nužno je predvidjeti i perivojne prostore u obliku perivojnih trgova.
- Potrebno je prepoznatljivo oblikovati pročelja prema željezničkoj pruzi (istočno pročelje) i prema planiranoj gradskoj prometnici (zapadno pročelje). Zgrade treba odmaknuti na dostatnu udaljenost s drvodredima između zgrada i ulice, te između zgrada i pruge.
- Budući da se gospodarski predio u Drežniku nalazi u neposrednom susjedstvu novih planiranih stambenih predjela potrebno je urbanističkim planom i arhitektonskim oblikovanjem osigurati preduvjete za poslovni i trgovački centar Drežnika.
- Ne preporuča se gradnja velikih trgovačkih centara s velikim vanjskim parkiralištima i skladišnim prostorima. Poželjne su trgovačke kuće gradskoga tipa koje pridonose stvaranju urbaniteta.
- Budući da gospodarskim predjelom prolazi planirana glavna gradska ulica, koja povezuje Baniju s Drežnikom, potrebno je prije izdavanja propisanih dozvola za izgradnju izraditi projekt prometnice kako bi se osigurao potreban prostor za izgradnju prometnice, koja podvožnjakom dolazi u Drežnik. Poželjno je predvidjeti dvostruki drvodred s obje strane ulice.

PREDIO NEKADAŠNJE TVORNICE «ŽE-ČE» I OBALA KUPE

- Građevnu crtu prema rijeci Kupi trebalo bi pomaknuti što dalje od Kupe kako bi se osigurao što širi pojas za drvodred i šetalište (namjena Z4-d). Pročelja prema Kupi treba pažljivo oblikovati, te po mogućnosti predvidjeti lokale i pješačke ulaze.
- Osigurati potreban prostor za nasade i predvidjeti sadnju drveća unutar dvorišta.
- Zbog vizualno istaknute pozicije u gradu (predio se sagledava s više kote željezničke pruge) potrebno je brinuti o pročeljima, odnosu volumena unutar predjela te o pokrovima zgrada.
- Potrebe za parkirališnim mjestima nužno je riješiti unutar cjelokupnoga predjela (namjena M2) što podrazumijeva izgradnju podzemnih i/ili nadzemnih garaža.

MARMONTOVA ALEJA

- Za Marmontovu aleju nužna je izrada urbanističko-perivojne studije kojom će se istražiti mogućnosti obnove i suvremeni graditeljski zahvati uz nužnu sadnju platana na mjestu nestalih ili bolesnih te vađenje stabala koja ne pripadaju izvornom izgledu ulice.
- Poželjno je ulicu urediti bez parkirališnih mjesta, a potrebna parkirališta trebalo bi osigurati u unutar namjena neposredno uz Marmontovu aleju.
- Na kružnom raskrižju na početku Marmontove aleje predvidjeti kružnu sadnju platana.

GRADSKA VRTLARIJA

- Gradsku vrtlariju na postojećoj lokaciji nije moguće dugoročno zadržati pa je nužno pronaći novu lokaciju izvan obuhvata GUP-a. Postojeću vrtlariju poželjno je tijekom vremena prenamijeniti u izložbeno-prodajni centar cvijeća i drveća s manjom pratećom opremom.

- Budući da se vrtlarija nalazi u drugoj vodozaštitnoj zoni nije moguća znatnija nova izgradnja od čvrstoga građevnog materijala. Poželjna je zamjena postojećih zgrada i možebitna izgradnja novih građevina od laganih suvremenih materijala (metal, staklo) kao lako uklonjivih konstrukcija.
- Vanjski prostor gradske vrtlarije potrebno je perivojno urediti.

3.2.7.2.5. SMJERNICE ZA URBANISTIČKO-ARHITEKTONSKE NATJEČAJE

Ovim su GUP-om predviđeni javni natječaji (urbanističko-arhitektonski, arhitektonski, urbanističko-pejsažni) za sljedeće prostore i građevine: 1. Trg bana Josipa Jelačića, 2. Interpolacije u blokovima «Zvijezde», 3. Interpolacije u bloku na Kupi, 4. Nova građevina u Vrbanićevu perivoju (na mjestu nekadašnje zgrade lječilišta i kupališta), 5. Žitni magazin s trgovom, 6. Interpolacija nove crkve na Baniji, 7. Kupališta na Korani, 8. Etno naselje - depandansa na Starom gradu Dubovcu, 9. Interpolacija u bloku Domobranske vojarne, 10. Predjeli nove izgradnje u pejzažnom pojasu izvan granica povijesne urbane cjeline («Autotransport» i predio Gaza), 11. Zoološki i botanički vrt, 12. Hoteli i turističke građevine na Korani, 13. Zgrade javne i društvene namjene na Gazi, 14. Centar Luščić (bivša vojarna Luščić) i 15. Sjeveroistočni dio bastiona Zvijezde (od sjevernog ulaza u grad na Banskim vratima do Ruskoga puta).

Za one građevine i prostore koji se nalaze unutar obuhvata podobnijih planova (UPU, DPU) urbanističko-arhitektonske smjernice navedene su pod naslovima detaljnijih planova. Unutar predjela zaštite kulturnih dobara određeni su uvjeti za građevne zahvate ili će ti uvjeti biti poznati u trenutku izrade konkretnih projekata za lokacijsku dozvolu. Ovdje se navode smjernice samo za neke prostore i građevine za koje su predviđeni natječaji, a od veće su urbanističke i gradotvorne važnosti te nisu već ranije spomenuti.

4. NOVA GRAĐEVINA U VRBANIĆEVU PERIVOJU (NA MJESTU NEKADAŠNJE ZGRADE LJEČILIŠTA I KUPALIŠTA)

- Studijom zaštite i obnove Vrbanićeva perivoja te konzervatorskom podlogom za potrebe izrade ovoga GUP-a utvrđena je načelna mogućnost izgradnje staklenih paviljona na mjestu nekadašnjega kupališta, a u osi postojeće aleje i nekadašnjega pontonskoga mosta. Decentna izgradnja na tom mjestu ima utemeljenje u povijesnoj izgradnji koja je na tom mjestu postojala do 1960-ih godina (sklop zgrada prvotnog lječilišta, a kasnije kupališta) te u Studiji zaštite i obnove Vrbanićeva perivoja (2003.) za koju je dobivena suglasnost nadležnog Ministarstva kulture (Uprave za zaštitu prirode i Konzervatorskog odjela u Karlovcu). Možebitna izgradnja paviljona na tom mjestu mora omogućiti nastavak kretanja preko pontonskoga mosta (ako se on ikad izvede), mora biti suvremeno vrsno arhitektonsko oblikovanje za čije se rješenje mora raspisati javni arhitektonski natječaj, te ne smije svojim kapacitetom narušiti perivojni ambijent. Današnji prostor na mjestu možebitne izgradnje je nedovršen i traži urbanističko-arhitektonsko-perivojno dovršavanje uz uvažavanje kriterija za očuvanje ambijenta.
- Nova izgradnja mora zadovoljiti visoke urbanističke, perivojne, konzervatorske i arhitektonske kriterije za izgradnju u povijesnom i zaštićenom Vrbanićevom perivoju.
- Natječajno rješenje mora ponuditi cjelovito arhitektonsko-perivojno rješenje na završetku perivojne aleje, a na obali rijeke Korane.
- Prostor na kojemu se omogućava izgradnja perivojnih staklenika izuzetno je vrijedna i «ekskluzivna» karlovačka lokacija – vidljiva s mnogih važnih mjesta u gradu i nedvojbeno važan činitelj slike grada. Zato izgradnja mora biti arhitektonski unikatna i svojim oblikovanjem mora postati novi simbol grada. Budući da nema razloga za izgradnjom replike nekadašnjih zgrada kupališta prihvaća se suvremena kreativna interpretacija pa oblikovanje zgrade mora biti suvremeno i prepoznatljivo koristeći mogućnosti suvremenih arhitektonskih *high-tech* tehnologija.

11. ZOOLOŠKI I BOTANIČKI VRT

- Prije raspisivanja javnog natječaja za karlovački zoološki i botanički vrt nužno je napraviti studiju kojom će se utvrditi program te osnovni urbanistički i arhitektonski kriteriji i uvjeti.
- Budući da se radi o vlažnom staništu riječnoga ušća poželjno je predvidjeti specifične vrtove s vrstama vezanim uz vlažna staništa.
- Perivojno oblikovanje mora biti u najvećoj mogućoj mjeri podređeno ambijentu i autohtonim prirodnim biljnim zajednicama.
- Graditeljski zahvati moraju biti minimalni, a arhitektonsko oblikovanje vrsno i suvremeno.

12. HOTELI I TURISTIČKE GRAĐEVINE NA KORANI

- Zbog vrijednosti i važnosti gradskoga prostora u kojemu se planiraju karlovački hoteli (obnova porušenog Hotela Korana i možebitna gradnja novih) potrebno je veliku pozornost posvetiti arhitektonskom oblikovanju, urbanističkom rješenju te perivojnoj usklađenosti s rijekom i zaštićenim Vrbanićevim perivojem.

- Između hotela i obale potrebno je predvidjeti ugostiteljske i polivalentne terase, pretežito s nasadima.
- Na česticama hotela treba predvidjeti sadnju drveća i odgovarajuće perivojno oblikovanje.
- Potrebe za garažno-parkirališnim mjestima treba u načelu riješiti na čestici, osim u slučaju postojećih hotela gdje je moguće osigurati potreban broj parkirališnih mjesta i izvan čestice na kojoj je izgrađena hotelska zgrada.

3.2.7.2.6. SMJERNICE ZA PERIVOJNE I KRAJOBRAZNE PROJEKTE

U obuhvatu GUP-a predviđeni su perivojni i krajobrazni projekti za sljedeće prostore: 1. javni perivoji i šetališta koji se planiraju kao novi perivojni prostoru u gradu, 2. GUP-om planirani novi gradski gajevi i gradske šume, 3. krajobrazna cjelina Staroga grada Dubovca s kalvarijom i crkvom Majke Božje Snježne, 4. Marmontova aleja, 5. drvodredi i aleje na utverdama karlovačke «Zvijezde» (Velika promenada i druga šetališta), 6. obala i dolina rijeke Korane s ušćem u rijeku Kupu, 7. obala i dolina rijeke Mrežnice s ušćem u rijeku Koranu, 8. uski pejzažni pojas uz rijeku Kupu, 9. Arboretum Šumarske škole Karlovac, 10. rekreacijski predio na Korani, te 11. šume: Borlin, Strmečki dol, Ilovac, Kalvarija, Mogorovo, Mala Švarča.

Projekti moraju afirmirati karlovačku perivojno-pejzažnu tradiciju, a istodobno se očekuje suvremeno oblikovanje za sve nove prostore koje tek treba osmisliti, funkcionalno riješiti i oblikovati. Povijesne perivoje treba održavati, uređivati i obnavljati u skladu s principima zaštite i obnove povijesne perivojne arhitekture.

3.2.8. ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU, NAČIN KORIŠTENJA I UREĐENJE POVRŠINA

KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA		ha
STAMBENA NAMJENA		606,40
	S1- INDIVIDUALNE ZGRADE	475,96
	S2- VIŠE ZGRADE	60,77
	S3- VISOKE ZGRADE	69,67
MJEŠOVITA NAMJENA		474,36
	M1- PRETEŽITO STAMBENA	
	M1-1	37,85
	M1-2	90,31
	M1-3	15,07
	M2- PRETEŽITO POSLOVNA	
	M2-1	10,56
	M2-2	57,28
	M2-3	
	M3 – PRETEŽITO JAVNO-POSLOVNA	
	M3-1	103,00
	M3-2	116,53
	M3-3	43,76
JAVNA I DRUŠTVENA NAMJENA		63,37
	D1- uprava	
	D2- socijalno zbrinjavanje	
	D3- zdravstvena	
	D4- predškolska	
	D5- školska	
	D6- visoko učilište, znanost	
	D7- kultura	
	D8- vjerske građevine	
	D9- đlački ili studentski dom	
	D- ostala javna i društvena namjena	

GOSPODARSKA NAMJENA	362,62
GOSPODARSKA NAMJENA - PROIZVODNA	186,16
I1- pretežito industrijska	
I2- pretežito obrtnička	
GOSPODARSKA NAMJENA - POSLOVNA	166,26
K1- pretežito uslužna	
K2- pretežito poslovno-prodajna (trgovačka)	
K3- pretežito komunalno-uslužna (servisna)	
K4- gradska vrtlarija	
GOSPODARSKA NAMJENA - TURISTIČKA	10,20
T1- pretežno turističko-ugostiteljska (hoteli, moteli i dr.)	
T2- pretežito turističko-rekreativna (izletišta, kampovi i dr.)	
ŠPORTSKO-REKREACIJSKA NAMJENA	102,10
R1- s poslovnim prostorima	
R2- s građevinama u funkciji korištenja	
R3- bez građenja zgrada	
R4- zabavni park	
R5- gradsko kupalište	
PERIVOJNE I PEJSAŽNE POVRŠINE	496,66
Z1- javni perivoji i šetališta	79,23
Z2- dječja igrališta	
Z3- gradski gajevi i šume	253,11
Z5- zoološki i botanički vrt	
Z4- krajobrazni nasadi	101,49
Z4d- drvodredi uz rijeke	
Z- zaštitne pejzažne površine	62,83
POSEBNA NAMJENA	4,64
N	
INFRASTRUKTURNI SUSTAVI	50,93
IS	
VODE I VODNA DOBRA	163,52
POVRŠINE POD VODOM	88,21
POVRŠINE POVREMENO POD VODOM	75,31
GROBLJA	45,45
G	44,37
G1	1,08
PROMETNA I KOMUNALNA INFRASTRUKTURNA MREŽA	292,25
GRANICA KORIDORA	248,81
ŽELJEZNICA KORIDOR	43,44

3.3. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Područje grada Karlovca, poznato po bujnim nasadima, čistim rijekama i šumama, danas je sve više ugroženo neriješenom odvodnjom otpadnih voda iz industrije i kućanstava, kao i iz obiteljskih poljodjelskih gospodarstva u neposrednom okruženju grada a kojima se osobito onečišćuje rijeka Mrežnica te se vodama Mrežnice onečišćuje i Korana koja postaje upitna i za kupanje. Osim rijeka,

ugrožene su i šume i šumska tla uslijed divljih odlagališta komunalnog otpada i smještajem odlagališta otpada u blizini riječnih tokova. Šume su ionako ugrožene širenjem izgradnje na šumskim tlima i prodiranjem izgradnje unutar šuma. Nužno je na području prigradskih naselja, a radi zaštite grada Karlovca, riješiti odvodnju otpadnih voda i odlagališta komunalnog otpada.

Raznovrsnost i visok stupanj očuvanosti prirodnosti prostora šireg područja Karlovca, kao i cijele Hrvatske, najznačajniji je komparativni resurs razvoja koji se mora takvim vrjednovati i očuvati kao prestižnu vrijednost i u europskim razmjerima. Može se očekivati konflikte u gradskom prostoru zbog potrebe za novom izgradnjom i umnožavanja nositelja investicijskih inicijativa. Nužno je iznaći prihvatljivu mjeru i uravnoteženost između očuvanja prirodnosti prostora te urbanoga i gospodarskoga razvoja. U području grada i gradskoga tkiva nije moguće u cijelosti očuvati prirodnost ambijenta, ali je moguće izdvojiti najvrjednije prirodne prostore i njih osloboditi od izgradnje ili izgradnju prilagoditi ambijentalnim vrijednostima (manja gustoća, manja visina izgradnje, isprepletenost izgradnje i većih perivojno-pejsažnih prostora, veće javne površine i sl.).

Postojeća onečišćenja krajolika još su uvijek pretežno vizualna i uglavnom su posljedica nemara i nediscipline. U području obuhvata GUP-a nema znatnijih šumskih niti vrijednih poljodjelskih tala. Planom se predlaže i pošumljavanje gradskih prostora kako bi se dobili planirani gradski gajevi.

Glavni cilj zaštite okoliša jest učinkovito očuvanje prostora i postignuće više i ujednačenije razine kakvoće života. Kao jedan od prvovažnih ciljeva, treba uspostaviti sustav podataka o gradu kao podlogu za pravovremeno i objektivno izvješćivanje o stanju u prostoru te za donošenje odluka o programima njegova uređenja. Tipologiju naselja i arhitektonsko oblikovanje treba usuglašavati s vrijednom i prepoznatljivom tradicijom područja, a nagršene dijelove naselja treba postupno preoblikovati i estetski unaprijediti. Korisnike trase infrastrukturne mreže treba usmjeravati u zajedničke pojaseve (koridore), pažljivo trasiranje u prirodno osjetljivim područjima vodeći računa o vizualnom identitetu i vrijednostima krajolika.

Na području grada Karlovca mjere zaštite okoliša treba provoditi: trajnim očuvanjem prostornih vrijednosti; očuvanjem biološke raznolikosti prirodnih zajednica i očuvanjem ekološke stabilnosti - uvažavajući činjenicu da se radi o gradskom, dakle antropogenom ambijentu a ne isključivo o prirodnom prostoru; očuvanjem kakvoće žive i nežive prirode i racionalnim korištenjem prirode i njenih dobara; očuvanjem i obnavljanjem kulturnih i estetskih vrijednosti krajolika te unaprjeđenjem stanja okoliša i osiguravanjem boljih uvjeta života (Zakon o zaštiti okoliša, čl. 2., NN 82/1994. i NN 128/1999.). Posebice se to odnosi na planiranje namjene i određivanje uvjeta korištenja prostora s ciljem zaštite prostora od prekomjernog izgrađivanja i neracionalnog građenja, gradnju infrastrukturnih sustava i sustava za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, zbrinjavanje otpada i građenje odlagališta otpada, zaštitu zraka, zaštitu tla i drugog.

Ciljevi zaštite okoliša postižu se: predviđanjem, praćenjem, sprječavanjem, ograničavanjem i uklanjanjem nepovoljnih utjecaja na okoliš, zaštitom i uređenjem izuzetno vrijednih dijelova okoliša, sprječavanjem rizika i opasnosti po okoliš, poticanjem korištenja obnovljivih izvora i energije, poticanjem uporabe proizvoda i korišćenja proizvodnih postupaka najpovoljnijih za okoliš, ujednačenim odnosom zaštite okoliša i gospodarskog razvoja, sprječavanjem zahvata koji ugrožavaju okoliš, sanacijom oštećenih dijelova okoliša, razvijanjem svijesti o potrebi zaštite okoliša u odgojnom i obrazovnom procesu i promicanjem zaštite okoliša, donošenjem pravnih propisa o zaštiti okoliša, obavješćivanjem javnosti o stanju u okolišu i njenim sudjelovanjem u zaštiti okoliša, povezivanjem sustava i institucija zaštite okoliša i dr. (Zakon o zaštiti okoliša, čl. 3., NN 82/1994. i 128/1999.).

MJERE SPREČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Preporuča se provedba niza mjera u svrhu očuvanja okoliša i nepovoljna utjecaja na okoliš, primjerice:

- Riješiti pitanje odvodnje otpadnih voda iz kućanstava i industrije u prigradskim naseljima, osobito uz rijeku Mrežnicu izgradnjom kanalizacijskog sustava i pročišćavača;
- Riješiti pitanje smještaja odlagališta otpada i smeća uvođenjem sustava prikupljanja korisnog otpada koji se može reciklirati i upotrijebiti za daljnju sekundarnu proizvodnju;
- Spriječiti širenje izgradnje na šumskim tlima i neposredno uz očuvane prirodne prostore karlovačkih rijeka, a unutar inundacijskog pojasa i izvan obrambenih nasipa gdje god je to moguće;
- Provesti postupak vrjednovanja i zaštite do danas očuvanih prirodnih vrijednosti područja grada Karlovca;
- Istražiti i obraditi perivojno naslijeđe te dati prijedloge obnove;
- Krajobraznu i biološku raznolikost grada vrjednovati i spriječiti zahvate koji bi obezvrijedili značajke i identitet krajobraznih cjelina.

3.3.1. ZAŠTITA TLA

U smislu zaštite, tla imaju sljedeće funkcije:

- Prirodne funkcije - tla su životna osnova i životni prostor za ljude, biljke i životinje i organizme u tlu; sastavni su dio prirodnog potencijala, osobito sa svojim kružnim tokovima vode i hranjivih tvari; razgradnja, filtriranje, rezerva i pretvorba tvari;
- Funkcija arhiva prirodne i kulturne povijesti;
- Gospodarske funkcije: ležišta sirovina, površina za naseljavanje i rekreaciju, za biljnu proizvodnju, za ostale načine gospodarskog i javnog korištenja, promet, opskrbu i odvodnju.

Potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati oštećenje njegovih prirodnih funkcija, te njegovih funkcija arhiviranja prirodne i kulturne povijesti.

Zaštita tla od onečišćenja provodi se u funkciji zaštite: poljodjelskog zemljišta i proizvodnje zdrave hrane te zaštita zdravlja ljudi, flore i faune. Potrebno je provesti inventarizaciju stanja oštećenosti tla, razraditi sustav trajnog motrenja tala te uspostaviti odgovarajući informacijski sustav. Čuvanje tla temelji se na sustavu trajnog motrenja kojim će se prikupiti detaljne informacije o procesima oštećenja i onečišćenja tala - prirodnim i antropogenim utjecajima na tlo.

3.3.2. ZAŠTITA ZRAKA

Republika Hrvatska opredijelila se je za sustavnu zaštitu zraka donošenjem Zakonom o zaštiti zraka. Polazište provedbe mjera zaštite zraka je uspostava mreže za praćenje kakvoće zraka koja obuhvaća sva gradska naselja, gospodarske predjele i područja posebne namjene radi utvrđivanja izvora te stupnja onečišćenja zraka na okoliš. Sukladno Zakonu treba voditi katastar emisija u okoliš, utvrditi stvarni stupanj zagađenja te provoditi stalno motrenje. Na području Grada Karlovca ne postoji mreža za praćenje kakvoće zraka te ju je potrebno uspostaviti barem u minimalnom propisanom obliku i opsegu.

U svrhu zaštite zraka treba ponajprije učiniti sljedeće: 1. rješavati problem onečišćenja česticama i sumpor-dioksidom i 2. smanjenje onečišćenja iz prometa i specifičnih industrijskih postrojenja. Cilj Karlovca, kao drugih gradova i mjesta u Hrvatskoj treba biti postizanje I. kategorije glede onečišćenja zraka. Sljedeći važan zadatak jest zaštita šumskog ekosustava od "kiselih plinova" (SO₂, NO₂ i NH₃). Taj problem valja rješavati na međunarodnoj razini, ali se može očekivati da će za pojedine županije i veće gradove biti propisane kvote emisije. Tamo gdje nema velikih izvora onečišćenja (primjerice u područjima izvan gospodarskih predjela s izvorima onečišćenja) očuvanje kakvoće zraka treba iznalaziti sporazumno s pojedinim izvorima omogućavajući da sami izvori predlože najpovoljnije mjere zaštite po načelu djelotvornost-trošak.

Promet je zbog uporabe fosilnih goriva (nafta) odgovoran za 25% globalnih emisija ugljikova dioksida. Izgaranje fosilnih goriva proizvodi onečišćujuće tvari (ugljikov monoksid, dušikovi oksidi, benzen, krute čestice, olovo i dr.) koje se prenose na veće udaljenosti i koje škode ljudskom zdravlju, biljkama, životinjama i šumama. Promet se smatra jednim od najvažnijih uzročnika zdravstvenih tegoba povezanih s otrovnim onečišćujućim tvarima u zraku. Štetne tvari dopijevaju u vodotokove te tako dalje onečišćuju ekosustav i ugrožavaju ljudsko zdravlje.

3.3.3. ZAŠTITA VODA

Zaštita voda od onečišćavanja temeljni je cilj Državnog plana zaštite voda. Temeljni ciljevi zaštite voda od zagađenja propisani Državnim planom jesu: zaštita i očuvanje ekoloških vrijednosti prostora, zaštita površinskih i podzemnih voda od onečišćenja i unaprjeđenje životnih uvjeta korištenjem voda. Vodni resursi određeni su planom namjene površina. Vodonosnici koji se koriste za vodoopskrbu strateški su interes od važnosti za Državu i Županiju. Površinske vode temeljni su činitelj ekološke cjelovitosti prostora. Vode rijeka i ostalih manjih vodotoka i akumulacija vrijedan su resurs značajan za gospodarstvo, vodoopskrbu, navodnjavanje, ribnjačarstvo, turizam, šport i rekreaciju.

Mjere zaštite voda provode se utvrđivanjem izvora onečišćavanja voda, ocjenom postojećeg stanja te poduzimanjem provedbenih mjera zaštite u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju. Državnim planom ističe se značaj građenja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda koji otpadne vode ispuštaju u recipijente u ekološki vrijednim i lako ugrozivim područjima. GUP-om se planira gradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Otpadne vode zabranjeno je ispuštati u "vrlo osjetljiva područja".

Donošenjem Državnog plana zaštite voda i temeljom njega Županijskog plana zaštite voda odrediti će se obilježja područja različitih stupnjeva "osjetljivosti" na ispuštanje korištenih voda. Do donošenja ovih planova određuju se "vrlo osjetljiva" i "osjetljiva" područja u koja se ne smiju upuštati iskorištene vode: područja sanitarne zaštite postojećih i potencijalnih crpilišta, prirodni rezervati, ribnjaci i vodene površine za šport i rekreaciju. Do donošenja plana zaštite voda potrebno je:

- Proglasiti mjere sanitarne zaštite postojećih i planiranih vodocrpilišta,
- Odrediti uvjete izgradnje sustava odvodnje i izgradnje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda,
- Obvezati gospodarske subjekte (industriju) da moraju izgraditi vlastite sustave za pročišćavanje otpadnih voda sukladno uvjetima zaštite okoliša i obilježjima recipijenata,
- Ograničiti izgradnju na područjima organizirane odvodnje otpadnih voda prema kapacitetima sustava, obveznom stupnju pročišćavanja i osobitostima recipijenta.

ZAŠTITA IZVORIŠTA PITKE VODE

Vodne zalihe imaju prvovažni značaj za razvitak svake zemlje i svih gradova. Zbog toga je zaštitu vodnih zaliha neophodno svrstati u najznačajnije činitelje razvitka prostora i čvrsto ugraditi u sve dokumente prostornoga uređenja i zaštite okoliša. Glavni vodonosnici u pravilu se nalaze u prostorima znatne ili velike urbanizacije pa se redovito postavlja kao problem očuvanje kakvoće vode. Važno je istaknuti potrebu prethodne zaštite vodnih zaliha na različite načine, a jedan od njih je ugradba potrebitih mjera zaštite u prostorne planove uređenja. Zaštita prostornim planom se provodi na način da se u kartografskom dijelu plana urišu predjeli (zone) zaštite i odrede mjere zaštite koje su osobito zamjetne u ograničenjima prilikom izgradnje zgrada i drugih građevina. Ograničenja uslijed zaštite izvorišta pitke vode postavljaju uvjete i poskupljuju izgradnju, ali osiguravaju zdravu pitku vodu za nas i čuvaju je za buduće naraštaje.

Na području obuhvata GUP-a nalaze se izvorišta pitke vode na lokacijama: Gaza I, Gaza II, Gaza III, Švarča i Borlin.

3.3.4. ZAŠTITA OD BUKE

Jedinice lokalne samouprave dužne su provesti mjere praćenje razine buke izradom karte buke. Karta buke grafički je prikaz osnovnih razina buke unutar promatranog područja u kojoj ljudi rade i borave.

3.3.5. ZAŠTITA OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I RATNIH OPASNOSTI

Mjere zaštite stanovništva i materijalnih dobara temelje se na vrjednovanju značaja zemljopisnog položaja, gustoće stanovništva, izgrađene strukture naselja, gospodarskim, prometnim i infrastrukturnim građevinama, a vezano za mogući nastanak opasnosti u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća te povredivosti u slučaju nastanka ratnih opasnosti i razaranja.

Mjere zaštite provode se kroz temeljne i posebne uvjete zaštite, uređenja i korištenja prostora. Temeljni uvjeti zaštite obuhvaćeni su načelima i općim uvjetima prostornog planiranja i zaštite prostora. Primjenjuju se kroz prostornu organizaciju u kojoj se primjenjuje načelo policentričnosti naselja, izgradnju naselja na zaštićenim položajima te izbjegavanju građenja gospodarskih sadržaja potencijalno opasnih za stanovništvo u gusto naseljenim područjima, planiranje i građenje infrastrukturnih pojaseva i prometnica na zaštićenim prostorima, racionalno korišćenje tla i očuvanje šuma i vodotoka te građenje građevina za zaštitu od visokih voda, ograničenja u građenju u seizmički aktivnijim područjima te omogućavanje korišćenja alternativnih prometnih pojaseva za potrebe evakuacije stanovništva.

Sustav prometa u obuhvatu GUP-a omogućuje dobru dostupnost prostoru i alternativne prilaze svim točkama u prostoru te time i visoku razinu prostorne povezanosti. Magistralni infrastrukturni sustavi postavljeni su na manje izloženom položaju, a infrastrukturni sustavi planiraju se dovršavati i modernizirati na način da se prstenastim vođenjem osigura napajanje mreža iz najmanje dva smjera.

Posebni uvjeti i mjere zaštite obuhvaćaju :

- Mjere građenja kojima se ograničava gustoća izgradnje, namjena i visina zgrada te njihova među udaljenost u naseljima,
- Osigurati prohodnost prometnica u slučaju rušenja zgrada,
- Načela provedbe evakuacije stanovništva i materijalnih dobara s diferenciranim pristupom u slučaju nastanka prirodnih nepogoda i u slučaju nastanka ratnih opasnosti,

- Mjere zaštite u cilju osiguranja odgovarajućih građevina i prostora za sklanjanje stanovništva i materijalnih dobara te drugih oblika i potreba u zbrinjavanju stanovništva u slučaju nastanka opasnosti,
- Mjere ograničavanja širenja i ublažavanja posljedica djelovanja opasnosti,
- Mjere spašavanja, sanacije i ponovne uspostave funkcije zgrada, građevina i infrastrukturnih sustava, a posebice osiguranje mogućnosti organizacije prometa u jednoj razini i u predjelima dvovisinskih križanja,
- Mjere organizacije i provedbe zaštite za vrijeme trajanja opasnosti,
- Mjere građenja zaštitnih građevina u slučaju ratnih opasnosti.

Posebni uvjeti zaštite obuhvaćaju obveznu sanaciju postojećeg stanja unutar granica zabranjenoga građenja pojaseva magistralnih plinovoda i dalekovoda, a unutar kojih su izgrađene stambene zgrade.

3.3.6. POSEBNA NAMJENA

Za prostore od interesa za obranu određuju se posebne mjere zaštite, uređivanja i korištenja prostora. Lokaliteti posebne namjene od interesa su za obranu Republike Hrvatske i označeni u planu namjene površina. Postojeće lokacije od interesa za obrane jesu:

- Vojne građevine: Zapovjedništvo u Domobranskoj ulici, sklop u Haulikovoj ulici, novi Dom Hrvatske vojske i zaštitno područje skladišta streljiva i streljane Jamadol;
- Mostovi preko rijeka Kupe i Korane;
- Glavne prometnice i željeznica.

Prostor od interesa za obranu određuje se granicama vojnog sklopa i građevinama, u suradnji s nadležnim tijelom obrane. Razgraničenje prostora od interesa za obranu provodi se detaljnim određivanjem granice prostora u suradnji s nadležnim tijelom obrane u postupku izrade GUP-a.

Pojedine postojeće lokacije donedavno u funkciji obrane (Luščić i Borlin) predviđaju se prenamijeniti u gradske površine naselja (javna i poslovna namjena, stanovanje).

PODRUČJA UGROŽENOSTI

Posebno ugrožena gradska područja su središnja područja grada u kojima se nalaze prometna čvorišta i mostovi na Kupi i Korani, državna i prometna, energetska i druga infrastruktura i gospodarske građevine od interesa za Državu i Županiju. Ugrožena područja su područja veće gustoće naseljenosti – u kojima (ili u blizini kojih) se nalaze prometna čvorišta i mostovi, značajna prometna, energetska i druga infrastruktura i veće gospodarske građevine od interesa za Županiju. Ostala ugrožena područja obuhvaćaju prostore niže gustoće naseljenosti u kojima se izvan područja naselja nalaze pojedinačne građevine i prostori od interesa za Državu i Županiju.

SKLANJANJE STANOVNIŠTVA

Za sklanjanje stanovništva može se (u skladu sa zakonskim propisima) graditi zaštitne građevine – skloništa osnovne i dopunske zaštite te zakloni. Ako se grade skloništa onda bi ona trebala biti dvonamjenska. Preporuča se u području obuhvata GUP-a izgradnja podruma (ako to hidrološki uvjeti dozvoljavaju) koji se mogu u slučaju potrebe koristiti za sklanjanje stanovništva. Iz tog razloga potrebno je osigurati tehničko-sigurnosne uvjete u pogledu kakvoće izgradnje.

ZAŠTITA OD TEHNOLOŠKIH NESREĆA

Zaštita od tehnoloških (industrijskih) nesreća provodi se pri lokaciji opasnih namjena na temelju:

- Ocjene rizika i fizičkih značajki prostora,
- Ocjene rizika zbog negativnih utjecaja na okoliš,
- Ocjenu namjena koje su potencijalni izvor opasnosti,
- Određivanje smještaja za nove opasne namjene i namjene postojećih opasnih djelatnosti na primjerenom udaljenosti za primjenu mjera zaštite od gušće naseljenih područja,
- Obavješćivanja i uključivanja javnosti.

Izrada plana intervencija u zaštiti okoliša obuhvaća određivanje:

- Svojstva, količine i smještaja opasnih tvari,
- Moguće uzroke nastanka nesreće,
- Moguće oblike i sadržaje širenja opasnog zagađenja u prostoru,
- Moguće posljedice za ljude i okoliš,
- Vrijeme od nastanka nesreće do najveće opasnosti,
- Mjere za ograničavanje širenja štetnih utjecaja,
- Prostorni razmještaj, broj i gustoću stanovnika na izloženom području,
- Mogućnosti evakuacije.